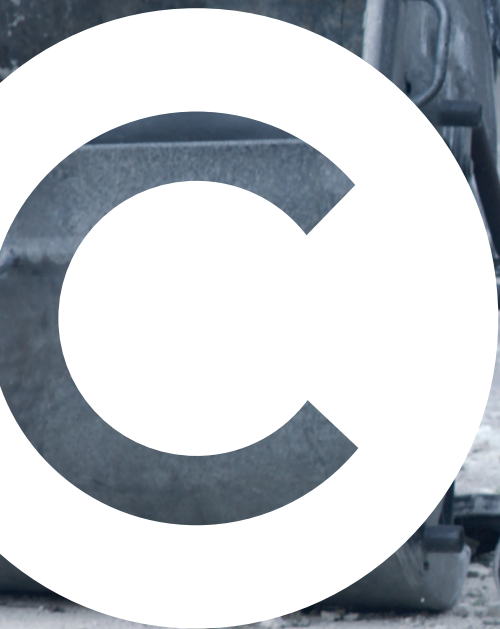

CROATIAN CINEMA

HRVATSKI FILMSKI MAGAZIN 2/2015.

MANJINSKE KOPRODUKCIJE

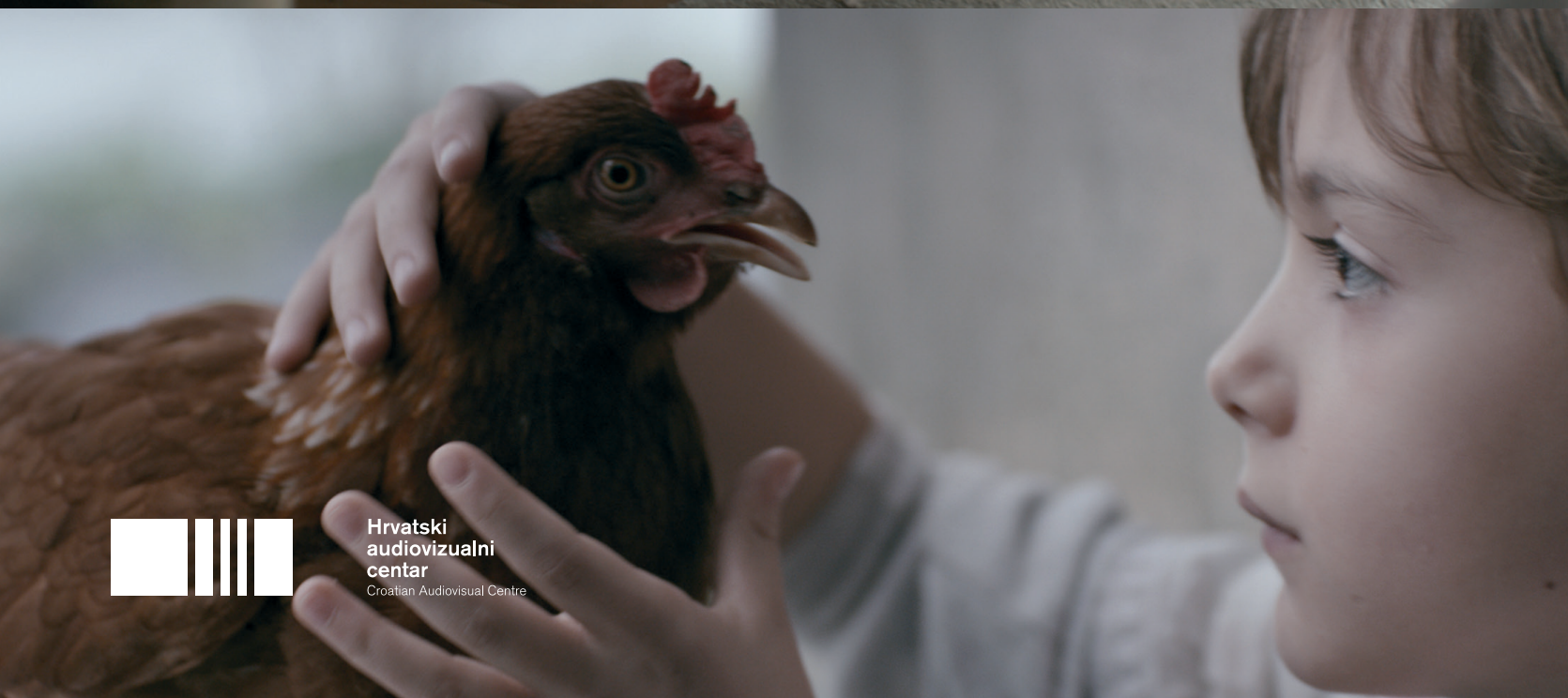
KAKO JE HRVATSKI
FILM UŠAO U EUROPU

KOKOŠKA

PRVI EUROPSKI OSCAR
ZA HRVATSKI FILM

GREENAWAY

MOJA RENESANSA
U ZAGREBU

Hrvatski
audiovizualni
centar
Croatian Audiovisual Centre

•
•

ZAG REB DOX [F]

•
•

**ZAG
REB
DOX [F]**

MEĐUNARODNI
FESTIVAL
DOKUMENTARNOG
FILMA
**22. VELJAČE -
01. OŽUJKA 2015.**

•
•

**ZAG
REB
DOX [F]
PRO**

PROGRAM
USAVRŠAVANJA
**23. VELJAČE -
28. VELJAČE 2015.**

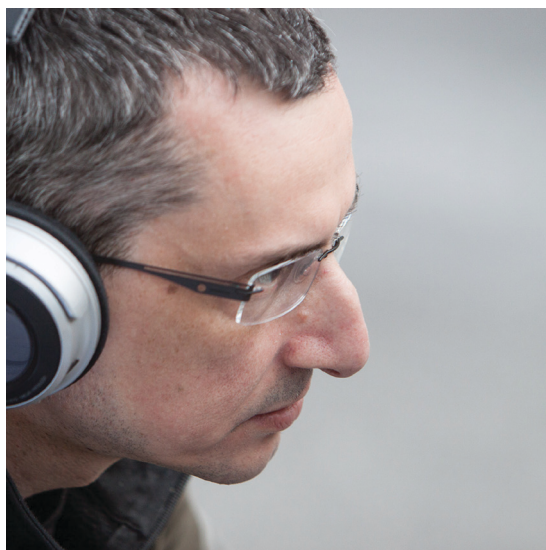
www.zagrebdox.net

Hrvatski
audiovizualni
centar
Croatian Audiovisual Centre

Sretan Božić i Nova godina!

CROATIAN CINEMA BR. 2, SIJEČANJ 2015.

10

OGNJE SVILIČIĆ

Intervju s redateljem najuspješnijeg ovogodišnjeg hrvatskog cjelovečernjeg igranog filma "Takva su pravila"

38

"BROJ 55"

Ratni film Kristijana Milića osvojio je osam Zlatnih Arena u Puli, Vukovar Film Festival, ali i pohvale kritičara

7 VIJESTI / 14 DANSKO-HRVATSKA FILMSKA SURADNJA / 27 NOVA GLUMAČKA NADA: IGOR KOVAČ / 28 PREGLED: HRVATSKI FILM U 2014. / 37 REKORDNA FESTIVALSKA 2014. / 47 FISKALNI POTICAJI FILMSKOJ INDUSTRIJI / 48 HRVOJE LAURENTA: NOVI ŠEF NOVE KINO MREŽE / 50 "KOSAC": KAD PROŠLOST ODREĐUJE SADAŠNOST / 52 INTERVJU: BRANKO LUSTIG / 58 FORŠPANI: HRVATSKI FILM U 2015. / 66 TKO JE TKO U HRVATSKOM FILMU

18

MANJINSKE KOPRODUKCIJE

Zašto je važno, makar i kao manjinski partner, sudjelovati u međunarodnim filmskim koprodukcijama?

24

MOJA RENASANSU U ZAGREBU

Kultni redatelj Peter Greenaway samo za Croatian Cinema piše o iskustvu snimanja filma "Goltzius i Pelikanova družba" u Hrvatskoj

40

GLEDANOST HRVATSKOG FILMA

Okrugli stol magazina Croatian Cinema pokušava istražiti kako povećati gledanost domaćih filmova

56

"KOKOŠKA"

Kratki igrani film Une Gunjak nakon 21 međunarodne nagrade uvršten je i u službeni program Sundance Film Festivala

IMPRESSUM

CROATIAN CINEMA HRVATSKI FILMSKI MAGAZIN / **IZDAVAČ** HRVATSKI AUDIOVIZUALNI CENTAR Nova ves 18, 10 000 Zagreb, Hrvatska / **ZA IZDAVAČA** HRVOJE HRIBAR / **GLAVNI UREDNIK** IGOR TOMLJANOVIĆ / **DIZAJN** ORSAT FRANKOVIĆ / **KONCEPT** GLOBAL STUDIO D.O.O. / **PRIJELOM** MIROSLAV GEČEK / **LEKTURA** AMRA MILIVOJEVIĆ / **PRIJEVOD** ANA STARČEVIĆ / **SURADNICI** JOSIP GROZDANIĆ, JANKO HEIDL, IVANA MILOŠ, ARSEN OREMOVIĆ, JELENA PALJAN, DRAGO PERIĆ, MARGARITA PERIĆ, TENA ŠKILJEVIĆ / **TISAK** GRAFIČKI ZAVOD HRVATSKE D.O.O. Radnička cesta 210, 10 000 Zagreb, Hrvatska

* FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI JE IZ FILMA "KOKOŠKA"

TEKST IGOR TOMLJANOVIĆ

Nakon što je početkom godine dokumentarna komedija Nebojše Slijepčevića "Gangster te voli" distribuirana na nacionalnoj razini u čak 36 kina te polučila izvanrednu gledanost – vidjelo ju je preko 7500 gledatelja – domaći dokumentarci postali su redoviti gosti kinorepertoara. Mnogo je godina prošlo otkako je posljednji domaći dokumentarac bio u kinodistribuciji, no zato ih je ove godine do mraka kinodvorana stiglo čak devet.

Nakon "Gangster te voli" u kina je ušao još jedan iznimno zanimljiv film, dokumentarna biografija popularnog hrvatskog šansonijera i pjesnika Arsena Dedića koja je za naslov, "Moj zanat", uzela jednu od njegovih najpoznatijih pjesama. Ovaj intimistički portret šibenskog kantautora snimljen je u hrvatsko-srpskoj koprodukciji, a potpisuje ga beogradski redatelj Mladen Matičević. Nakon vrlo dobre gledanosti u hrvatskim kinima, tijekom svibnja "Moj zanat" je krenuo u kinodistribuciju i u Beogradu. Povećana izdvajanja za dokumentarni film, podignuta letvica produkcijskih standarda, kao i nanovo probuđeni interes za ovaj filmski rod, za što je, među ostalim, zaslužan i iznimno kvalitetan festival dokumentarnog filma Zagreb Dox te specijalizirano zagrebačko Dokukino, rezultirala su doista kvalitetnom i raznolikom produkcijom cjelovečernjeg dokumentarnog filma, a može se provjeriti u aktualnoj invaziji dokumentaraca na kinodvorane. Naime, samo u posljednjem ovogodišnjem kvartalu u kinodistribuciji su se našli filmovi "Naslovnica" Silvane Mendušić, "Ljubavna odiseja" Tatjane Božić, "Goli" Tihe K. Gudac, "Djeca tranzicije" Matije Vukšića, "Još jednom" Ane Opalić i Noah Pintarić, "Potrošeni" Boruta Šeparovića i "Prolaz za Stelu" Ljiljane Šišmanović, a nekoliko se filmova zadovoljilo jednokratnim kinoprojekcijama.

GODINA DOKUMENTARACA

Povećana proizvodnja, odlično posjećeni Zagreb Dox i sve popularnija specijalizirana kinodvorana otvorili su put povratka dokumentarnog filma

DOKUMENTARNI HITOVI

Film "Djeca tranzicije" Matije Vukšića (gore) otvara teška društvena, a "Ljubavna odiseja" Tatjane Božić (lijevo) mučna intimna pitanja

Warsaw Film Festival
Ognjen Sviličić, najbolji redatelj

Filmfestival Cottbus
Emir Hadžihafizbegović, najbolji glumac

Stockholm Film Festival
Emir Hadžihafizbegović, najbolji glumac

Stockholm Film Festival
Jasna Žalica, najbolja glumica

Stockholm Film Festival
Crystel Fournier, najbolja kamera

FILM OGNJENA SVILIČIĆA

TAKVA SU PRAVILA

U KINIMA OD
29. SIJEČNJA 2015.

MOSTRA INTERNAZIONALE
D'ARTE CINEMATOGRAFICA
la Biennale di Venezia 2014
Special Orizzonti Award
for Best Actor

EMIR HADŽIHAFIZBEGOVIĆ
JASNA ŽALICA

HRVOJE VLADISAVLJEVIĆ VERONIKA MACH director of photography CRYSTEL FOURNIER editor ATANAS GEORGIEV production designer IVAN VELJACA
sound TOMISLAV GASPARIC JEAN-GUY VERAN costume design KATARINA ZANINOVIC make up IRENA HADROVIC line producer HRVOJE HABEKOVIC
a MAXIMA FILM KINOELEKTRON production in co-production with BIBERCHE PRODUCTIONS TRICE FILMS and CROATIAN RADIOTELEVISION with the support of
CROATIAN AUDIOVISUAL CENTRE AIDE AUX CINÉMAS DU MONDE CENTRE NATIONAL DU CINÉMA ET DE L'IMAGE ANIMÉE MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
INSTITUT FRANÇAIS MINISTRY OF CULTURE AND INFORMATION REPUBLIC OF SERBIA FILM CENTER SERBIA and MACEDONIAN FILM AGENCY produced by DAMIR TERESAK
JANJA KRALJ co-produced by NIKOLINA VUCETIC ZEČEVIĆ SVETOZAR RISTOVSKI international sales UDI written and directed by OGNJEN SVILIČIĆ

KINOELEKTRON

BIBERCHE
PRODUCTIONS

TRICE

UDI

INSTITUT
FRANÇAIS

INSTITUT
FRANÇAIS

MaXima film

Croatian
Audiovisual
Centre

2i Film

FOTO MATEJA VRČKOVIĆ

IRENA ŠKORIĆ NOVA PREDSJEDNICA DRUŠTVA HRVATSKIH FILMSKIH REDATELJA

Za svoju novu predsjednicu Društvo hrvatskih filmskih redatelja izabralo je Irenu Škorić, mladu i produktivnu autoricu koja je na ovoj funkciji naslijedila Antonija Nuića. "Dužnost predsjednice DHFR-a preuzela sam s ambicijom da ga učinim snažnom polugom redatelja u ostvarivanju njihovih umjetničkih i financijskih interesa. Želim da krug ljudi koji imaju priliku snimiti film bude znatno širi, da javna sredstva budu dostupna svakome tko to svojim talentom zaslužuje. Svrha našeg Društva je uporna i čvrsta borba za prava i interese svih naših članova, što ću svakodnevno i činiti", kaže redateljica filma "7sex7" te dodaje da kao važnu zadaću društva vidi afirmaciju filma i filmskih djelatnika: "Film je već više od jednog stoljeća priznat kao umjetnost, a Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti još nema razred 'film'. Naše se Društvo mora za to izboriti, prije svega da bi akademikima postali naši doajeni i istaknuti i zaslužni članovi koji su toliko dali hr-

vatskoj kulturi i umjetnosti. U fokusu moga rada bit će i borba za dignitet profesije, borba za to da redatelji mogu živjeti od svoga rada. Društvo će propisati cjenik kojim će se utvrditi cijena našega rada, možda viša, ali nikako manja od one propisane cjenikom."

Irena Škorić diplomirala je i magistrirala filmu i TV režiju na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Dobitnica je Rektorove nagrade. Od 1998. godine do danas snimila je preko 30 kratkometražnih i srednjometražnih igranih, dokumentarnih i eksperimentalnih filmova, tri dugometražna dokumentarca i jedan cjelovečernji igrani film. Objavila je knjigu "Eros na filmu" te sudjelovala na mnogim domaćim i inozemnim filmskim festivalima gdje je osvojila oko 50 nagrada. Osim nove predsjednice, DHFR izabralo je i novi Upravni odbor u koji su ušli Branko Ištvančić, Daniel Kušan, Hana Jušić i Neven Hitrec.

BORBA ZA PRAVA

Nova predsjednica DHFR vidi kao snažnu polugu redatelja u ostvarivanju njihovih umjetničkih i financijskih interesa

HRVOJE HRIBAR NOVI STARI RAVNATELJ HAVC-A

NACIONALNI PROGRAM

Hribar je izabran na osnovi programa rada i razvojnog koncepta za četverogodišnje razdoblje

Upravni odbor Hrvatskog audiovizualnog centra u Zagrebu na sjednici održanoj 2. prosinca 2014. godine donio je Odluku o imenovanju Hrvoja Hribara za ravnatelja Hrvatskog audiovizualnog centra. Na osnovi programa rada i koncepta Nacionalnog programa za naredno razdoblje, Upravni odbor odlučio je Hribaru povjeriti još jedan ravnateljski mandat koji traje četiri godine. Hrvoje Hribar diplomirao je na odsjeku Filmske i televizijske režije ADU. Djeluje kao filmski redatelj, producent i scenarist, član je više strukovnih udruga. U mladosti se često javljao kao filmski publicist i urednik (Enciklopedija filma JLZ, Gordogan, Novi Prolog, Radio

101, Filmski ljetopis). Dobitnik je niza nagrada za kinematografske i televizijske filmove s kojima je sudjelovao na preko 50 međunarodnih festivala. Dobitnik je Oktavijana, nacionalne nagrade za najbolji cjelovečernji igrani film, najbolji kratkometražni igrani film i najbolji dokumentarni film, osvojio je niz nagrada za namjenske filmove, a odlikovan je i redom Viteza reda umjetnosti i književnosti Republike Francuske. Predsjednik je odbora DHFR-a za autorsko pravo, bivši predsjednik i potpredsjednik DHFR-a u više mandata te član skupštine FERA (bivši član Predsjedništva) sa sjedištem u Bruxellesu (predsjednik: Sir Alan Parker).

“SVEĆENIKOVA DJECA” KRENULA U SVIJET

Komedija Vinka Brešana otkupljena je za kinoprikazivanje u više od 30 zemalja, a u nekima poput Njemačke, Brazila i Italije postigla je vrlo dobre rezultate

BLOCKBUSTER

U osam od dvadesetak zemalja u kojima je dosad prikazan film se, prema gledanosti, našao među top 20 filmova

TEKST IGOR TOMLJANOVIĆ

Dok se većina hrvatskih filmova fokusira na domaću publiku ili pak pokušava zainteresirati gledatelje na međunarodnim filmskim festivalima, komedija “Svećenikova djeca” Vinka Brešana prvi je hrvatski film od osamostaljenja koji je ušao u redovnu kinodistribuciju u Njemačkoj i Austriji, a otkupljen je za prikazivanje u više od 30 zemalja, na europskom i južnoameričkom kontinentu. Upravo odande, točnije iz Brazila, dolazi podatak o iznimno dobroj gledanosti. Naime, film su pogledala 31.454 gledatelja te je ostvario bruto prihod od 170.000 dolara. Još je veći interes pobudio u Njemačkoj u kojoj ga je vidjelo 45.553 gledatelja. Solidan rezultat predstavlja i 21.000 kupljenih kinoulaznica u Italiji te više od 5000 gledatelja u Mađarskoj,

Grčkoj i Poljskoj, a za mnoge zemlje *box office* rezultati još nisu pristigli. Također, u nekim zemljama film još čeka na početak distribucije, a kako su među njima i Sjedinjene Američke Države i Velika Britanija, bit će zanimljivo provjeriti kako će film biti prihvaćen na ovim zahtjevnim kinotržištima. Producent filma Ivan Maloča kaže kako se znao iznenaditi kada bi dobio podatke iz neke od zemalja u kojima je film prikazan i ugledao “Svećeničku djecu” u vikendu otvaranja na sedmom ili osmom mjestu najgledanijih filmova: “U čak osam zemalja film je ušao u top 20, ali s obzirom na to kakav je način raspodjele prihoda, financijski efekti za nas nisu značajni, sumnjam da smo zaradili i 10.000 eura.”

Film “Svećenikova djeca” snimljen je u produkciji zagrebačkog Interfilma, u hrvatskim kinima pogledalo ga je 158.000 gledatelja te je osvojio nominaciju Europske filmske akademije za najbolju komediju u 2013. godini.

INSPIRIRAN RUMUNJIMA

"Istina je da volim rumunjske filmove, no moj film ne podsjeća na njih zbog toga, nego zato što ljudi kod nas žive u stanovima i naseljima koji doista nalikuju rumunjskoj svakidašnjici"

Film "Takva su pravila" ne govori o
huliganstvu, nego o društvenom
sustavu koji je uređen tako da ne
pomaže ljudima

Intervju:

OGNJEN SVILIČIĆ

**REDATELJ
KOJI SE S
FESTIVALA,
U PRAVILU,
NE VRAĆA
BEZ NAGRADE**

Bilo mi je bitno da ovaj film nešto postigne prije svega zato što sam vrlo dugo radio na njemu i utrošio jako puno energije – kaže redatelj Ognjen Sviličić kojemu su želje ispunjene već sada, nepuna četiri mjeseca nakon što je njegov najnoviji film, "Takva su pravila", imao svjetsku premijeru na festivalu u Veneciji, gdje je tumač glavne uloge Emir Hadžihafizbegović dobio na-

gradu za najboljeg glumca u selekciji Horizonti. U međuvremenu su se izredali i drugi svjetski festivali i nagrade: Varšava, Stockholm, Minsk, Talin... Pokazalo se ne samo da je "Takva su pravila" najuspješniji (festivalski) hrvatski film 2014. godine nego da bi to mogao postati i film Sviličićeve dosadašnje karijere obilježene naslovima "Oprostite za kung fu" (2004.) i "Armin" (2007.).

RAZGOVARAO
ARSEN OREMOVIĆ

- Producenti Damir Terešak, Janja Kralj i ja počeli smo ovaj film pripremati prije četiri godine, a to je puno vremena – objašnjava Sviličić – Film je prvo dobio sredstva od HAVC-a, zatim od srbijanskog i makedonskog filmskog fonda. Sve vrijeme sam se pitao može li ovakva lokalna priča biti zanimljiva nekome izvan Hrvatske. Kad smo dobili novac od francuskog filmskog fonda CNC, bili smo sasvim sigurni da imamo film koji govori o nečemu što muči sve ljude, bez obzira na to u kojoj zemlji žive. Festivali i nagrade samo su logičan rezultat te činjenice. Sad ipak osjećam olakšanje jer nismo iznevjerili fondove koji su nas financirali, ni ljude koji su uložili silnu energiju, od scenografa do rekvizitera, glumaca, organizatora...

FILM O TEMI MALOLJETNIČKOG NASILJA NASLANJA SE NA STVARNI ZAGREBAČKI SLUČAJ SMRTI LUKE RITZA, IAKO SU RODITELJI JUNAKA U VAŠEM FILMU POSVE DRUKČIJE INTONIRANI – ONI SE SLABO SNALAZE, NA NEKI SU NAČIN PONIZNI I POKORNI – I MISLIM DA JE TO MOŽDA NAJVIŠE ODREDILO RITAM I ATMOSFERU VAŠEGA FILMA.

HALO, OGI, POMOZI!

DOKTOR ZA SCENARIJE

SLOVITE KAO DOKTOR ZA SCENARIJE KOJI JE DRUGIM REDATELJIMA NEKOLIKO PUTA POMOGAO DA POSTIGNU DOBRE REZULTATE I REVITALIZIRAJU SVOJE KARIJERE (RADIĆ, SCHMIDT...). KOJE SU NAJČEŠĆE MANE SCENARIJA HRVATSKIH FILMOVA KOJI VAM DOLAZE U RUKE?

“Često likovi rade nešto za što nisu motivirani i neke radnje rade samo zato što redatelj želi snimiti određenu scenu, neki prizor koji je možda atraktivan. To znam jako dobro jer kad počnem raditi na svom scenariju, uvijek prvo krenem u krivom smjeru. Zbog toga to znam prepoznati kod drugih.”

- Osnovna ideja bila je napraviti film o dvoje ljudi koji beskrajno vjeruju u sistem i onda ih taj sistem iznevjeri na vrlo okrutan i brutalan način. Imao sam želju snimiti film o ljudima koji nikad ne završe u medijima jer su za medije, a i za društvo beznačajni. Ta ideja me držala od početka do kraja i drži me još i sad. To je tema koja me okupira gotovo u svemu što radim.

FILM SE I VIŠE BAVI ČINOVNIČKIM DRUŠTVENIM SUSTAVOM NEGOLI MALOLJETNIČKIM NASILJEM.

- Društveni sustav funkcionira na način da ne pomaže ljudima. Kao da se sve institucije jako trude

da ne pomognu čovjeku koji, bez veza i bez poznatog odvjetnika, dođe tražiti pomoć. Upravo su taj element prepoznali ljudi na različitim stranama svijeta kao nešto što je zajedničko svim društvima. Ne znam zbog čega je to tako, ali nema čovjeka koji taj birokratski aparat nije osjetio na svojoj koži.

VAŽAN DIO ATMOSFERE ČINE I KADROVI ZGRADA I KVARTOVSKOG OKOLIŠA. LOKACIJE DJELUJU PUNO VIŠE KAO SMIŠLJENA SCENOGRAFIJA NEGO ŠTO JE TO OBIČNO S LOKACIJAMA SLUČAJ. RIJETKO JE KAD HRVATSKA NA FILMU TOLIKO DJELOVALA KAO RUMUNJSKA. KAKVA VAS JE IDEJA – OSIM SKLONOSTI RUMUNJSKOM FILMU – U TOME VODILA?

- Istina je da volim rumunjski film, prije svega zato što su nam te teme bliske. No, razlozi zbog kojih vas ova scenografija podsjeća na rumunjski film sasvim su drugi. Jasno mi je da bi kulturni establišment našu zemlju volio prikazati kao zemlju u kojoj cvjetaju kazališta i galerije moderne umjetnosti, drugim riječima – puno drugačiju od balkanske Rumunjske, ali istina je nešto drugačija. Većina ljudi živi u stanovima koji imaju namještaj iz osamdesetih, jedu parizer i gledaju najgore TV emisije. Ti ljudi o kojima govorim upravo se kreću u scenografiji koja vas podsjeća na rumunjski film, međutim, ovaj film je cijeli snimljen u Zagrebu gdje ti ljudi žive. Nismo ga snimali u Rumunjskoj. Zanimljivo je da je snimateljica Francuskinja (Crystel Fournier) pa je moguće da mi sebe doživljavamo malo drugačije nego što se to vidi kroz objektiv jedne Parižanke.

DJELUJE DA STE NEKA POZNATA GLUMAČKA IMENA, NAVIKNUTA I NA GLAVNE ULOGE, UZELI ZA ULOGE STATISTA SA ZADATKOM. JE LI DOISTA BILO TAKO ILI SU SE U MONTAŽI NEKE OD VEĆIH ULOGA MALO SMANJILE?

- Ne, baš sam hrvatske glumce pitao da glume te epizodne uloge i iznimno sam im zahvalan što su na to pristali. Zamolio sam svakog od njih da se ne naljuti što mu dajem tako malu ulogu, ali htio sam da mi sve u filmu bude perfektно. Znae, neki put vam loš epizodist upropasti scenu, a to nisam htio. Zbog toga u filmu u malim ulogama imam zbilja velike hrvatske glumce poput Nikše Butijera, Dijane Vidušin, Gorana Bogdana, Marice Vidušić, Arete Čurković, Ane Begić, Darije Lorenči, Draška Zidara... Oduševilo me to što su svi te male uloge odigrali na velik način. Ali i cijela ekipa iza kamere je toliko grizla, tako da drugačije nije ni moglo biti.

MEĐU PRVIMA STE, AKO NE I PRVI OD NOVE GENERACIJE HRVATSKIH FILMAŠA KOJI SU SHVATILI VAŽNOST IZLASKA NA MEĐUNARODNU SCENU I POVEZIVANJA S AGENTIMA, PRODUCENTIMA, FONDOVIMA... MOGLO BI SE REĆI DA STE NA NEKI NAČIN BILI HAVC PRIJE HAVC-A. KOLIKO JE TO, OSIM KVALITETE FILMOVA, BILO VAŽNO DA BISTE NA MEĐUNARODNOM PLANU DANAS POSTIZALI SVE ŠTO POSTIŽETE OVIM FILMOM?

- Osjetio sam potrebu za izlaskom na međunarodnu scenu jer mi nije bilo druge. Moj film 'Oprosti za kung fu' bio je više puta odbijen na natječajima ondašnjeg Ministarstva kulture. Ni na nacionalnom festivalu u Puli nije baš sjajno prošao. Tek kad je primljen na Berlinale u sekciju Forum i dobio američkog 'world salesa', u Hrvatskoj su me počeli doživljavati kao važnog autora. Tada sam shvatio da valorizaciju svog rada moram prvo potražiti izvan svoje zemlje. Većina mojih kolega dobila je potvrdu svoje vrijednosti u domaćim medijima i na Pulskom filmskom festivalu, pa se možda i nisu morali truditi u inozemstvu, a ja nisam bio te sreće pa sam potražio druge putove. Taj put bio je doista težak i spor jer nije bilo institucije poput HAVC-a da mi otvori vrata, a Hrvatska u svijetu nikad nije imala nijednog poznatog autora u području igranog filma. Tako da sam sâm tumačio po mraku i, srećom, uspio na nešto i nabasati i naučiti nekoliko stvari, a najvažnija stvar koju sam naučio je da treba snimiti dobar film. Svi drugi trikovi i veze padaju u vodu pred dobrim filmom. Vjerujte mi, nijedan hrvatski film nije odbijen na nekom festivalu zato što festivale vode smutljivci i mutikaše, nego je odbijen jer nije bio dovoljno dobar. Na kraju sam shvatio zašto, recimo, moj prošli film nije ušao na Berlinale. Nije bio dovoljno dobar. Jednostavno tako.

PRETHODNIM FILMOM, "DVA SUNČANA DANA", ISKAZIVALI STE PUNO OTVORENIJU ŽELJU ZA IZLASKOM NA STRANA TRŽIŠTA, ALI OČITO SE OBOJE SLAŽEMO DA JE TO BIO VAŠ SLABIJ RAD. GDJE JE S NJIM KRENULO LOŠE I KAKVE STE POUKE IZVUKLI?

- Kao što zidar neki put napravi zid koji je kriv jer nisu sve cigle na mjestu, tako sam i ja pogriješio u nekoliko elemenata. To je jako teško prihvatiti, to je kao da priznate da vam je dijete ružno ili glupo, ali bože moj, ima i ružne i glupe djece, pa i takvih filmova. Najvažnija stvar je koncentracija i kontrola, a nisam ih imao dovoljno.

JESTE LI SE NAKON TOG FILMA MALO ZABRINULI, ZAPITALI ŠTO I KAKO DALJE? KOLIKO JE TO UTJECALO

NA OPREZNJI PRISTUP NOVOM FILMU?

- Odlučio sam da nikad više neću raditi film, a da nisam sto posto siguran u svaku ciglu koju moram ugraditi u njega. To zahtijeva i vremena i novaca. Kao što ste primijetili, u filmu 'Takva su pravila' imao sam u epizodnim ulogama glumce koji nose repertoar hrvatskih kazališta. To je jedini način na koji želim dalje raditi.

KADA BI SE FILM MOGAO NAĆI U HRVATSKIM KINIMA I KAKVE TU REZULTATE OČEKUJETE? RADI SE O DRAMI, A KOLIKO GOD ONE KVALITETNE BILE, NAŠI LJUDI SLABO REAGIRAJU NA NJIH.

- Nije problem je li film drama ili komedija, problem je u tome što su građani Hrvatske zbog banalizacije medija prestali konzumirati kulturne proizvode. Ovaj moj film je kulturni proizvod na isti način na koji je to izložba ili knjiga. Problem je što ljudi nemaju potrebu za time. Ta potreba će se prije ili poslije pojaviti, a mi moramo biti uporni i nuditi. Ne mogu prestati snimati filmove zbog toga što publika voli 'Big Brother'.

IMATE LI VEĆ JASNU KONCEPCIJU I IDEJU SLJEDEĆEG FILMA KOJI BISTE SNIMALI?

- Imam. Pišem scenarij o vlasnici malog restorana u turističkom mjestu koja ubije čovjeka i mučena osjećajem krivnje traži iskupljenje. Ovaj film će se baviti ljudima koji žive od iznajmljivanja apartmana, stisnuti između mora i planine. Zvat će se 'Crni prsti'.

"KAD SMO DOBILI NOVAC OD FRANCUSKOG FILMSKOG FONDA CNC, BILI SMO SASVIM SIGURNI DA IMAMO FILM KOJI GOVORI O NEČEMU ŠTO MUČI SVE LJUDE, BEZ OBZIRA NA TO GDJE ŽIVE"

Uloga danske kraljice Margarete II. u **HRVATSKOM PREPORODU**

TEKST

TENA ŠKILJEVIĆ

FOTO

ZFF PRESS/TIN VUČKOVIĆ

/JULIEN DUVAL I FILIP

TREZNER

Njezino Veličanstvo kraljica Margareta ušla je u život hrvatske kinematografije kao donositeljica Zakona o kinematografiji Kraljevine Danske. Njezino ime istaknuto u prvoj rečenici nadvisuje svečani dokument koji smo proučavali, prevodili i divili mu se na sastancima netom osnovanog društva redatelja sredinom devedesetih godina. Samo društvo redatelja prvih godina jedva da je radilo išta drugo doli agitiralo za osnivanje Filmskog instituta po uzoru na danski. Ove će godine to društvo obilježiti dvadeset godina postojanja, a Hrvatska ima i Zakon i vlastiti "filmski institut". Danska nam je danas bliže nego što je ikad bila, velikim dijelom zahvaljujući filmskim ljudima. Suradnja danskih i hrvatskih filmaša u europskim cehovima, tijelima i organizacijama dovela je do koprodukcijskih suradnji i bliskog partnerstva. Dvije zemlje su slične veličine, slično su maritimne, slično agrarne, slično

obilježene svojim susjedstvom. Također, neslično su bogate, neslično uređene i neslično stabilne. Danski i hrvatski film privlače silne sličnosti, od kojih su snažnije samo naše silne razlike. Tko bi tome odolio? Dolazak Njezinog Veličanstva kraljice Margarete na premijeru filma koji su Danci i Hrvati zajedno napravili za nas je nevjerojatan dar i bajkovit znak sudbine kojom zatvaramo dvadeset godina dug krug svojih borbi, nastojanja i nadanja. Također, ovaj državnički posjet je i podsjetnik puku i staležima, nadležnostima i medijima, u Hrvatskoj i Danskoj podjednako, na moć filma i filmaša. Na dar zbližavanja i spajanja, koji ima poštenu posao zvan audiovizualna industrija – izjavio je ravnatelj Hrvatskog audiovizualnog centra Hrvoje Hribar u povodu posjeta danske kraljice Margarete II. Zagreb Film Festivalu. Njen je nedavni posjet svakako potvrda važnosti kulturne suradnje između dviju zemalja. Naime,

**KRALJICA
MARGARETA II.**

bila je sa suprugom
u državnom posjetu
Republici Hrvatskoj
i nazočila premijeri
filma "Itsi Bitsi"

FILMSKOM

Nedavni posjet danske
kraljice Zagreb Film
Festivalu i premijera
hrvatsko-danskog filma "Itsi
Bitsi" bili su dobar povod za
rezimiranje plodne suradnje
dviju kinematografija

Danski filmski institut i HAVC već niz godina uspješno surađuju, a temelji te suradnje nastali su prije gotovo dvadeset godina.

U sklopu državnog posjeta danskog kraljevskog para Hrvatskoj, u okviru Zagreb Film Festivala, održala su se dva događaja važna za hrvatski audiovizualni sektor: dolazak danske kraljice na hrvatsku premijeru filma "Itsi Bitsi", koji je snimljen u dansko-hrvatskoj koprodukciji i na lokacijama u Hrvatskoj, te projekt "Danes Go South", tj. dvije panel-diskusije na kojima se govorilo o hrvatsko-danskim filmskim odnosima i ulozi Danaca u razvoju domaće audiovizualne industrije.

"Kad smo počeli organizirati državni posjet, HAVC i ZFF su se nametnuli kao očiti partneri, jer postoji veza između danskih i hrvatskih filmaša koja je formalno započela još 2011. godine. Bilo nam je bitno objasniti javnosti zašto je važno da Hrvatska i Danska rade zajedno, što iz toga može proizaći i kako se može doprinijeti razvoju odnosa. U Danskoj kažemo da je kultura važna kao i biznis, tako da svi čimbenici, ne samo kraljevski par, podržavaju ideju da kulturni sektor treba imati važnu ulogu u državnim posjetima", rekao je Søren Krogh, voditelj odjela za međunarodne odnose pri danskoj Agenciji za kulturu.

Treba spomenuti i kako se raznolika i bogata hrvatsko-danska filmska suradnja zadnjih go-

dina intenzivno odvija na nekoliko platformi: proizvodnjom zajedničkih filmova, suradnjom festivala i strateškom suradnjom u rješavanju problema europske audiovizualne politike. "Važ-

"KADA SMO DAVNE 1996. GODINE POČELI OSMIŠLJAVATI HAVC, UZOR NAM JE BIO DANSKI INSTITUT ZA FILM", SJEĆA SE VINKO BREŠAN

no je istaknuti da je dansko povjerenje i vjera u to da valja surađivati s hrvatskom audiovizualnom industrijom otvorila Hrvatskoj vrata čitave Skandinavije i omogućila nam projekte koji su nam poslije došli iz Švedske i Finske", ističe Hribar.

Redatelj Vinko Brešan smatra da su Danci odigrali važnu ulogu u osnivanju Hrvatskog audiovizualnog centra. "HAVC je počeo nastajati davne 1996. godine u Upravnom odboru Društva hrvatskih redatelja, u kojem su tada sjedila četiri redatelja debitanta i jedan stariji redatelj koji nam je pomagao. To su bili Hrvoje Hribar, Lukas Nola, Snježana Tribuson, Bogdan Žižić i ja. Nezadovoljni tadašnjim sustavom kinematografije, smatrali smo da

i da se, unatoč nacionalnim različitostima, osjećamo kao dio kreativne Europe.

U sklopu projekta "Danes Go South" održane su i dvije panel-diskusije. Prva, nazvana "Itsi Bitsi", 'Soba 304' i ostali razlozi za koprodukcije" završila je zaključkom da Hrvatska ima veliku budućnost kao koprodukcijska zemlja jer, uz raznolikost pejzaža, ima i ambicioznu, profesionalnu i sretljivu filmsku ekipu koja na svim razinama olakšava rad na filmu.

S time se složio i Ole Christian Madsen, autor filma "Itsi Bitsi" koji je većinom sniman u Hrvatskoj, a prikazan je na ovogodišnjem Zagreb Film Festivalu. Madsen je podsjetio da je u Hrvatskoj imao ekipu od šezdesetak ljudi, a najviše mu se svidjelo što su oni, za razliku od onih u SAD-u, nastojali uspostaviti osobni odnos utemeljen na nečem zajedničkom.

Uz njega, panelu su nazočili i Lars Breddo Rahbek – producent filma "Itsi Bitsi", Igor A. Nola – koproducent filmova "Itsi Bitsi" i "Soba 304", Birgitte Staermose – autorica filma "Soba 304", Ankica Jurić Tilić – producentica filma "Ne gledaj mi u pijat" te Željka Sukova i Aleš Suk – autori filma "Zimsko čudo", nastalog u okviru radionice CPH:LAB 2011/2012.

ZAŠTO SNIMATI U HRVATSKOJ?

Zaključeno je da Hrvatska, zahvaljujući raznolikosti pejzaža i profesionalnim filmskim ekipama, ima veliku budućnost kao koprodukcijska zemlja

je to sistemski problem koji se mora promijeniti i našli smo uzor u uređenju danske kinematografije. Borba je dugo trajala, ali je naposljetku došlo do institucije HAVC-a kojoj je uzor Danski institut za film. Krug se sad zatvorio jer danas hrvatska i danska filmska zajednica ostvaruju izvanredne rezultate", rekao je Brešan.

Sa svime navedenim slaže se i danski princ Henrik koji je u prigodnom govoru uoči hrvatske premijere filma "Itsi Bitsi" izrazio zadovoljstvo time što posljednjih godina sve više raste suradnja nacionalnih filmskih instituta Danske i Hrvatske te istaknuo kako je to prigoda za danske i hrvatske umjetnike da rade na zajedničkim produkcijama

Hrvatska je tijekom pet tjedana, koliko je trajalo snimanje filma "Itsi Bitsi", 'glumila' čak sedamnaest zemalja, među ostalim, Grčku, Tursku, Francusku, Dansku, Nepal, Španjolsku i Maroko. "Za snimanje u Hrvatskoj odlučili smo se i zbog poticajnih mjera. U vašoj smo zemlji potrošili oko 8,5 milijuna kuna, a 20 posto smo dobili natrag pomoću programa poticaja za koprodukcije u Hrvatskoj. Nikada dosad nismo snimali tako složen film. Naime, odlučili smo prikazati dva desetak zemalja, pa smo zbog proračuna imali samo dva izbora – putovati po svijetu s manjom ekipom od planirane ili pronaći zemlju koja može djelovati kao mnoge. Odlučili smo se za ovo dru-

go", rekao je producent filma Lars Bredo Rahbek. Dansko-hrvatsku filmsku suradnju započeo je film "Soba 304", manjinska koprodukcija u potpunosti snimljena u zagrebačkom hotelu Palace. Koproducenti su Igor A. Nola i Suza Horvat, direktor fotografije je Igor Martinović, a u glumačkoj ekipi su i hrvatski glumci Ksenija Marinković, Ivo Gregurević i Leon Lučev.

I dok je "Soba 304" bila prva dansko-hrvatska koprodukcija, film "Ne gledaj mi u pijat" redateljice Hane Jušić prva je hrvatsko-danska koprodukcija. Drugim riječima, Ankica Jurić Tilić iz Kinorame producentica je filma koji će se početi snimati idućeg kolovoza u Šibeniku, a jedan od koproducenta bit će iz Danske. "Zanimljivo je da nam na radionici za razvoj scenarija u Torinu nisu prišli španjolski, francuski ili talijanski koproducenti, budući da se film događa u mediteranskom okružju, nego danski koproducent Morten Kjems Juhl iz Beofilma s kojim smo vrlo brzo dogovorili suradnju", istaknula je.

Druga panel-diskusija, nazvana "Filmski fondovi: centri i decentralizacija", bavila se pitanjima ograničenja nacionalnih filmskih fondova, filmovima kakvi bi se trebali financirati, modelom koji su uspostavili Danci i općenito koristima decentralizacije kinematografije.

lizacije kinematografije.

Danski model uređenja kinematografije trenutno ima krovnu nacionalnu ustanovu, Danski filmski institut, te tri regionalna fonda. Jedan od njih je Filmski fond iz Kopenhaga, osnovan u rujnu 2013. godine, čije je funkcioniranje predstavio ravnatelj Thomas Gammeltoft. "Filmski fond iz Kopenhaga ima cilj privući strane produkcije koje bi snimale u glavnom gradu Danske, a na raspolaganju u dvogodišnjem razdoblju imaju 4,5 milijuna eura. Novac za investiranje dolazi iz grada i okolnih općina, zatim od privatnih investitora i kompanija te udruženja producenata. U osnovi je to investi-

cijski fond čiji je cilj stvoriti poslove i rast u regiji", objasnio je Gammeltoft, "a iznos investicije ovisi o iznosu koji bi produkcija potrošila." Gammeltoft je objasnio i da u Danskoj trenutno lobiraju za uvođenje mjera poticaja za strane produkcije jer, među ostalim koristima poput brendiranja i turističke promocije, takav sistem održava jaku audiovizualnu industriju. Ravnatelj Slovenskog filmskog centra Jožko Rutar objasnio je da slovenski fond godišnje raspolaze s oko 4 milijuna eura te da ih u financiranju vodi ideja umjetničke, a ne komercijalne vrijednosti projekta, istodobno pokušavajući ugoditi ukusima i zahtjevima poreznih obveznika. Obja-

HRVATSKA JE ZA POTREBE DANSKO-HRVATSKOG FILMA "ITSI BITS" "GLUMILA" ČAK 17 ZEMALJA

sno je i da se Slovenija, zbog limitiranog područja dosega svojih filmova, orijentirala na suradnju sa susjednim fondovima te se uključila u osnivanje transregionalne inicijative RE-ACT (Regional Audiovisual Cooperation and Training) s audio-

vizualnim centrom Hrvatske i Furlanije Julijske krajine. Namjera im je uspostaviti područje koje bi donijelo novu publiku, nove suradnje filmskih autora i profesionalaca te nove koprodukcijske projekte.

Ravnatelj HAVC-a Hrvoje Hribar ocijenio je da kritike o radu nacionalnih fondova ne uzimaju u obzir da fondovi moraju birati između onog što im je prijavljeno te da ne mogu sami stvarati, ali mogu podupirati jačanje audiovizualne industrije. U tom smislu se u Hrvatskoj potiče nova faza razvoja, i to stvaranjem svojevrstnih lokalnih filmskih fondova, a suradnja je zasad ostvarena s Rijekom i Splitom.

FILMSKI FONDovi

Održana je i panel-diskusija posvećena ograničenjima nacionalnih filmskih fondova i koristima decentralizacije kinematografije

“PREMA BROJU
ODOBRENIH
PROJEKATA,
HRVATSKA JE MEĐU
PET NAJUSPJEŠNIJIH
ČLANICA
EURIMAGESA”,
TVRDI SANJA
RAVLIĆ, HRVATSKA
PREDSTAVNICA U
EURIMAGESU

MA KO ILI KAKO

MANJINSKE KOPRODUKCIJE

“Krugovi” (gore, sasvim lijevo);
“Spomenik Majklu Džeksonu”
(gore, lijevo); “Falsifikator”
(gore); “Cure - Život druge”
(desno); “Adria Blues” (lijevo)

MANJINSKE PRODUKCIJE

JE HRVATSKI FILM UŠAO U EUROPU

Sudjelovanje hrvatskih
produkcijskih kuća kao
manjinskih partnera
u filmskim projektima
s pretežno stranim
udjelom posljednjih je
godina sve učestalije,
a razloga je mnogo
– veća prisutnost na
međunarodnoj sceni,
stjecanje iskustva,
kulturalna suradnja
i *networking* te
uspješnije povlačenje
novca iz europskih
filmskih fondova

Posljednjih godina u rječnik pojmova hrvatske kinematografije ušla je i proširila se sintagma “manjinske koprodukcije” koju u prethodnim razdobljima nismo poznavali i koristili. Posrijedi je kolokvijalni izraz za kategoriju službenog naziva “filmske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom”, što su međunarodne filmske koprodukcije u kojima hrvatski producent financijski sudjeluje s manje od pedeset posto ukupnog proračuna.

Na Pulskom filmskom festivalu 2006. godine uvedena je nenatjecateljska sekcija koprodukcija u kojoj su prikazani filmovi “Grbavica” Jasmile Žbanić, “Go West” Ahmeda Imamovića i “Od groba do groba” Jana Cvitkovića, a 2010. Festival uvodi i natjecateljsku sekciju manjinskih koprodukcija, koja obuhvaća tri naslova: “Na putu” Jasmile Žbanić, omnibus “Neke druge priče” i “Ostavljene”

TEKST JANKO HEIDL
FOTO PRIVATNI ARHIVI

“U MANJINSKIM
KOPRODUKCIJAMA
ODGOVORNOST JE MANJA,
ALI JE I MANJI UTJECAJ NA
BUDUĆI FILM”, KOMENTIRA
ANKICA JURIĆ TILIĆ

Adisa Bakrača. Tri godine poslije, na 60. PFF-u, konkurencija manjinskih koprodukcija donosi čak deset filmova među kojima su “Krugovi” Srđana Golubovića, “Kad svane dan” Gorana Paskaljevića, “Šangaj” Marka Naberšnika, “Goltzius i Pelikanova družina” Petera Greenawaya, “Falsifikator” Gorana Markovića, “Adria Blues” Miroslava Mandića i “Dvojina” Nejca Gazvode.

Primjer Pule navodimo zato što kao festival nacionalnog filma zanimljiv javnosti zorno pokazuje,

jetnička savjetnica za manjinske koprodukcije te predstavnica Hrvatske u Eurimagesu,” kao prvo, željela bih istaknuti da mi se osobno, a u tome nisam jedina ni u Hrvatskoj, ni u Europi, pa i šire, sintagme inozemni film i inozemna tema čine posve deplasiranim u 21. stoljeću, u vremenu kad je Hrvatska postala 28. zemlja članica Europske unije, a svi živimo u globalnom, umreženom svijetu. Koje su to, u okruženju u kojem danas živimo, naše teme, a koje inozemne? Filmovi koji doista putuju, koje rado gleda publika i kod kuće i vani upravo su oni koji su istovremeno istinski duboko lokalni i duboko univerzalni.

“I kao manjinski koproducent pokušavamo zadržati što veću kreativnu kontrolu nad projektom”, objašnjava producent Igor A. Nola

odnosno upozorava i širu publiku, a ne samo filmofile, na činjenicu postojanja i na razmjere ekspanzije manjinskih koprodukcija.

Prisutnost tolikih filmova, mahom inozemnih redatelja, u koje Hrvatska financijski ulaže u zainteresiranima, a nedovoljno upućenima, pobudila je mnoge nejasnoće. Možda najčešće postavljeno pitanje nevjernih Toma glasi: A što mi imamo od toga da sufinanciramo inozemni film, inozemnog redatelja, s inozemnom temom?

“Imamo mnogo”, kaže Sanja Ravlić iz HAVC-a, um-

Kreativno savezništvo

Ako to ostavimo na stranu, sufinanciranje inozemnog filma na praktičnoj razini donosi hrvatskoj kinematografiji, hrvatskim filmskim profesionalcima i publici sijaset pozitivnih stvari. Razmjena profesionalnih i kreativnih iskustava sudjelovanjem hrvatskih autora u djelima koja dolaze iz drugih zemalja, i obratno, rezultira stvaranjem kreativnih savezništava koja će se nastaviti na drugim projektima, a publici u konačnici donosi širi izbor. Statistički podaci koje je prije nekoliko godina objavio Europski audiovizualni opservatorij govore o tome da koprodukcije putuju bolje od tzv. nacionalnih filmova, tj.

onih koji su 100 % financirani iz nacionalnih izvora, što u konačnici znači veći izbor za publiku." Kako je uopće došlo do tako uočljivog bujanja koprodukcija, uključujući i manjinske o kojima je ovdje riječ?

"Postoje razlozi zašto je 1989. godine osnovan Eurimages, fond Vijeća Europe za manjinske koprodukcije", objašnjava Ravlić, "jer je u to vrijeme vladala velika bojazan da će Europa, ako se tadašnji trendovi nastave, biti posve preplavljena, ugušena američkim filmovima i da će europski film jednostavno nestati. Eurimages je osnovan kao mehanizam dodatnog financiranja s namjerom poticanja suradnje između europskih država na zajedničkom cilju: očuvanju europskog identiteta pomoću najmoćnijeg i najdemokratičnijeg medija dvadesetog stoljeća – filma. Danas, dvadeset pet godina po utemeljenju Eurimagesa, možemo bez fige u džepu reći da su njegov osnatak, razvoj i širenje, od inicijalnih dvanaest do današnjih trideset šest, a uskoro i trideset sedam zemalja članica, bili ključni za opstanak europske filmske djelatnosti.

Logičan nastavak te osnovne filozofije 'zajedno smo jači' bio je program Media, usredotočen na razvoj, distribuciju i kinoprikazivanje onih područja u takozvanom vrijednosnom lancu koja ne pokriva Eurimages i ponajprije okrenut segmen-

tu proizvodnje. Otkako postoji Eurimages, ta je praktična mogućnost uvelike promijenila način na koji razmišljamo o filmu u Europi jer je, osim neposredne, praktične dobiti, sa sobom donijela i platformu za neprocjenjivu razmjenu iskustava i znanja te stvorila određene, vrlo uspješne kreativne dinamike.

A o uspjesima filmova koje je podržao Eurim-

ages u posljednjih deset godina dovoljno govore sljedeći naslovi, da nabrojim samo nekoliko: canneski pobjednik 2012. i dobitnik nagrade Oscar 2013. Američke filmske akademije u kategoriji stranog filma – 'Ljubav' Michaela Hanekea; canneski pobjednik 2013. – 'Adelin život' Abdelatiftea Kechichea, dobitnik nagrade Europske filmske akademije za najbolji film i dobitnik nagrade Oscar 2014. – 'Velika ljepota' Paola Sorrentina, kao i ovogodišnji canneski pobjednik – 'Zimski san' Nuriya Bilgea Ceylana."

O manjinskim produkcijama, zapravo, ne možemo govoriti izolirano. One su dio cjelokupnog koprodukcijskog sustava u kojemu svi većinski hrvatski producirani filmovi, logično, kao manjinske

koproducente imaju partnere iz drugih zemalja. Obratimo li pažnju na producerske potpise hrvatskih filmova realiziranih posljednjih godina, primijetit ćemo da su prava rijetkost oni sa samo jednim ili sa samo ovdašnjim producentima.

"Filmove je gotovo nemoguće napraviti bez koprodukcije", kaže Boris T. Matić iz Propeler filma, "jer isključivo hrvatski film proizvodimo samo kad su u pitanju mikroporračunski filmovi ili, kod nas, u slučaju omnibusa 'Zagrebačke priče', koji je vrlo lokalnog karaktera, mada sam sretan što smo i za taj film pronašli slovenske partnere. Novi film Antonija Nuića 'Život je truba', koji upravo završavamo, teško bi bio proizveden da nam se nisu priključile kolege koproducenti iz četiriju drugih zemalja."

Još jednom valja naglasiti nešto što se u općoj percepciji i dalje lako previda, a to je da producerski doprinos filmu nije samo, kako se kaže, bav-

"Postali smo prepoznatljiviji u inozemstvu i sad mi dobivamo potporu za svoje filmove", kaže Hana Jušić

ljenje financijama nego i ozbiljno sudjelovanje u kreativnom smislu.

"Uvijek mi je draže biti većinski producent, no to je u današnje vrijeme jako teško. Naime, sve je teže osigurati sredstva koja su potrebna za realizaciju filma", govori Igor A. Nola iz MP filmske produkcije, "jer posvuda vlada oskudica u financijama. Od 2005. sve je teže skupiti novac i ponekad smo prisiljeni biti manjinski producenti. To ne znači ništa loše, no takav položaj smanjuje udio u finalnom kreativnom odlučivanju. MP filmska produkcija u posljednje vrijeme uspijeva pronaći sredstva za realizaciju projekata izvan Hrvatske i zemalja s kojima koproducira, ali ujedno inzistiramo da imamo više prava u kreativnom i financijskom odlučivanju, kako bi raspoloživim sredstvima film bio dovršen na najbolji mogući način. Katkad se nademo u situaciji da odbijemo neki projekt upravo zbog toga što ne možemo ostvariti dovoljno kreativnog udjela u filmu uključivanjem naših glumaca i filmskih djelatnika."

Kontrola nad projektom

ANKICA JURIĆ TILIĆ iz produkcijske kuće Kinorama smatra da je proces koproduciranja zapravo proces davanja koliko i uzimanja: "Ne možemo očekivati da će naš partner oplemeniti projekt osiguravši mu sredstva, a da će pritom nama prepustiti sve umjetničke i ostale odluke. Potrebno je razviti pravi partnerski odnos pun podrške, a pritom štititi

"KAD SVANE DAN"

U filmu Gorana Paskaljevića
Hrvatska je manjinski partner

SANJA RAVLIĆ:

ŠTO SU NAM DONIJELE KOPRODUKCIJE

„Hrvatski audiovizualni centar je u prvom četverogodišnjem Nacionalnom programu promicanja audiovizualnog stvaralaštva 2010. - 2014. zacrtao kao jedan od ciljeva da najmanje 15 % godišnjih sredstava za razvoj i produkciju bude dodijeljeno manjinskim koprodukcijama, što je otprilike prosjek u četverogodišnjem razdoblju. Dakle, fama o tome da se novci troše samo za inozemne projekte posve je neutemeljena. Mislim da rezultati koje je tih 15 % ulaganja u manjinske koprodukcije u svim rodovima i vrstama polučilo od 2010. do danas govore sami za sebe: ovdje nije riječ samo o festivalskim uspjesima tih filmova, niti o nekim od velikih kinouspjeha, nego i o činjenici da se sustavnim ulaganjem u manjinske koprodukcije stvorila solidna baza za uspjehe hrvatskih projekata – bilo većinskih hrvatskih produkcija, bilo manjinskih hrvatskih koprodukcija – na Eurimagesu, što je donijelo ne samo dodatno financiranje nego i prestižnu markicu filma koji je podržao Eurimages. Samo usporedbe radi, od 2004. – kada je Hrvatska prvi put počela financirati manjinske koprodukcije, tada kroz sustav Ministarstva kulture – pa sve do 2010. – kad je HAVC donio odluku da se u to treba sustavno i prosvijećeno ulagati – potporu Eurimagesa dobila su samo 3 hrvatska većinska i 4 manjinska hrvatska projekta. U razdoblju od 2010. do danas, potporu je dobilo ukupno 8 hrvatskih većinskih i 14 hrvatskih manjinskih koprodukcijских projekata. Financijski gledano, bilanca je sljedeća: u šestogodišnjem razdoblju 2004. - 2010. povučeno je ukupno 763.000 eura iz Eurimagesa, a u razdoblju od 2010. do danas – ukupno 1.967.987 eura. A godišnja kotizacija Hrvatske u fondu iznosi oko 115.000 eura. Pritom treba naglasiti da je Eurimages, iako nadnacionalni fond, selektivni fond i da nema automatike u raspodjeli sredstava, nego se svaki prijavljeni projekt ocjenjuje prema setu ustaljenih kriterija. Hrvatska je danas, prema broju prijavljenih projekata koji su stavljeni na razmatranje i prema broju odobrenih projekata, jedna od sigurno 5 najuspješnijih zemalja članica fonda, od njih ukupno 36.“

integritet budućeg filma i truditi se da se kompromisi svedu na najmanju moguću mjeru. Kod manjinske koprodukcije realna je odgovornost puno manja, ali je manji i utjecaj na buduću film. U situaciji kada je producent većinski, odgovornost je, naravno, nemjerljivo veća, ali je zato veća i kontrola nad ukupnim radom.“

O producentskoj podršci svjedoči i švicarska redateljica jugoslavenskog podrijetla Andrea Štaka, čija je višestruko nagrađivana drama „Cure – Život druge“ snimana uglavnom u Dubrovniku, s hrvatskom kućom Živa Produkcija kao manjinskim producentom. „Živa Produkcija je moj produkcijski, ali i kreativni partner. Godinu dana prije snimanja imali smo radionicu scenarija i tu je svatko izložio svoje mišljenje o priči i likovima. Snimali smo u Hrvatskoj gdje je Živa Produkcija vodila organizaciju, ali se i starala o tome da ja kao redateljica imam što više slobode“, kaže Štaka.

Hrvatska, obećana zemlja

Bitan čimbenik u klupku koproducentske financijsko-kreativne suradnje je i tzv. pitanje reciprociteta. Banalno rečeno, gledano odavde, Hrvatska danas ulaže sredstva u neki inozemni film, a sutra će ta ista zemlja uložiti u hrvatski film.

„Pitanje reciprociteta je vrlo složeno“, pojašnjava Sanja Ravlić, „to nije *quid pro quo* – koliko ja tebi, toliko ti meni. U osnovi misije svakog europskog filmskog fonda, bilo da je riječ o nacionalnim ili nadnacionalnim fondovima, potput Eurimagesa, jest da ponajprije valja podupirati kreativnost. Kreativnost i računovodstvo su ponekad teško spojive kategorije. Ne postoji idealna knjiga ulaza i izlaza kad je riječ o koprodukcijama. No postoji svijest odgovornih za definiranje politike u većini europskih nacionalnih filmskih fondova da je potrebno nakon određenog razdoblja proučiti bilancu međusobnih odnosa između koprodukcijских partnera, uzimajući u obzir specifične uvjete koji postoje u svakoj zemlji, i ako postoji istinski debalans između nekih zemalja, kolegijalno ukazati na njega, razgovarati o tom problemu i vidjeti što se može učiniti da se problemi prevladaju i pristupi harmoniziraju. A da postoje uočljivi pomaci prema harmonizaciji najboljih praksi na europskoj razini, tome sam svjedok posljednjih šest godina, koliko sam predstavnica Hrvatske u Eurimagesu, koprodukcijском fondu Vijeća Europe.“

Nerijetko se može čuti da se manjinskim koprodukcijским sudjelovanjem Hrvatske u filmovima koji potom budu prikazivani ili nagrađivani u inozemstvu, povećava vidljivost Hrvatske i hrvatskih filmskih djelatnika na svjetskoj kinematografskoj mapi. Što to konkretno znači, vrlo jasno predočava Igor A. Nola: „To je posve jednostavno – filmski autori, oni koji na bilo koji način pokreću stvaranje filmova i aktivno sudjeluju u

A portrait of a man with dark hair and a slight smile, wearing a green jacket over a white shirt. He is positioned on the left side of the page, with a rusty, textured wall behind him.

“FILMOVE JE
DANAS GOTOVO
NEMOGUĆE SNIMATI
BEZ KOPRODUKCIJA,
OSIM AKO JE RIJEČ O
MIKROPRORAČUNSKIM
ILI SASVIM LOKALNIM
FILMOVIMA”, KAŽE
BORIS T. MATIĆ

proizvodnji, pročitaju da je film koji su pogledali, koji im se svidio i čije su kvalitete prepoznali, snimljen u Hrvatskoj i s većinskim udjelom hrvatskih autora, te odmah počnu kalkulirati o mogućnosti suradnje s Hrvatskom. To nije teorija, ni projekcija idealne budućnosti, nego stvarnost, aktualna, sadašnja situacija. U nekoliko navrata, razgovarajući s kolegama iz inozemstva o novim mogućim projektima, čuo sam: ‘Pa kako se ja nisam prije sjetio snimati u Hrvatskoj...?’ Postali smo vrlo interesantna zemlja u kojoj filmaši imaju odlične uvjete te smo time ušli u najviši razred poželjnih suradnika.”

Manjinskim koprodukcijama postali smo prepoznatljivi i to se počelo vraćati tako da sad mi dobivamo potporu inozemnih producenata za svoje filmove. Jedan od najnovijih primjera je film “Ne gledaj mi u pijat” Hane Jušić, u produkciji Kinorame, koji je dobio potporu Danskog filmskog instituta. U tome smo uspjeli svi zajedno, HAVC, HRUP (Hrvatska udruga producenata) i svi ostali filmski djelatnici. U inozemstvu su shvatili da imamo dobre djelatnike, filmove, scenarije i počelo se izvana ulagati u hrvatski film. To je najbitnije, to je i bio cilj kojem smo težili.

O tome je uostalom nedavno u intervjuu Novom listu posvjedočio i Roberto Olla, izvršni direktor Eurimagesa, ustvrdivši kako je, kad je o filmu riječ, Hrvatska od Slovenije preuzela ulogu regionalnog lidera, čak i primjera za cijelu Europu kako “jedna mala zemlja koja nema previše novca za film može s pravim ljudima na pravim mjestima napraviti velike stvari”.

“Ako govorimo konkretno o golim financijama,” nastavlja Nola, “produkcija filma ‘Goltzius i Pelikanova družina’ Petera Greenawaya za svaki je hrvatski uloženi euro, u Hrvatskoj, gdje je gotovo u cijelosti snimljen, potrošila tri eura – HAVC je podupro taj film sa 185.900 eura, a u Hrvatskoj je potrošeno 536.457 eura. Samo dvije godine poslije, u slučaju danskog filma ‘Itsi Bitsi’ Olea Christiana Madsena, koji je 90 % sniman u Hrvatskoj, sa 95 % hrvatske filmske ekipe, taj je odnos već bio 1:6. U Hrvatskoj je potrošeno 1.264.700 eura, oko šest puta više no što je Hrvatska u njega financijski uložila kroz porezne olakšice, tj. 214.607 eura.

“Hrvatska je postala primjer za cijelu Europu kako s malo novca napraviti velike stvari”, tvrdi izvršni direktor Eurimagesa Roberto Olla

Porezom i prirezom iz svih ukupnih honorara, dio novca ide natrag u proračune za kulturu, za film itd. Sam film je golem potrošač – za proizvodnju filma treba nam sve, kako se kaže, od igle do lokomotive. Dizanjem potrošnje snimanjem u Hrvatskoj, koristi imaju i ostali, jer ne zapošljavamo samo filmske djelatnike, nego i krojače, građevinare, vozače, kipare i ljude drugih zanimanja, kupujemo materijale svih vrsta, da ne govorimo o smještaju u hotelima i izvan sezone... U cjelini, može se reći da je riječ o ukupnom dobru za sve.”

"GOLTZIUS I PELIKANOVA DRUŽINA"

Film je dobio vrlo dobre recenzije u europskim publikacijama

MOJA RENESAN

TEKST PETER GREENAWAY

Film je namjerno vrlo stiliziran i izvještachen – jer kako bi film, kao najartificijelnija umjetnost, i mogao biti drugačiji? Kakav bi, zapravo, povijesni film trebao biti, s obzirom na to da povijest ne postoji, jer je ona koncept i konvencija, a ne istina; povijest se ne može posjetiti. Doista mislim da je povijest u biti grana književnosti, ona je tekstualna propozicija (tko može vjerovati u istinitost bilo kojeg teksta s obzirom na to da se u njemu uvijek iznose stavovi ili želje i bilježe subjektivni dojmovi te je uvijek pod utjecajem interesnih grupa?!). Možemo li reći da povijest ne postoji – da postoje isključivo povjesničari? Od Waltera Scotta do Ridleyja Scotta.

"Goltzius i Pelikanova družina" ujedno je i introspektivni proizvod koji vas neprestano podsjeća da ne promatrate "djelić života" ili "pogled na svijet". Vi isključivo, jedino i jednostavno gledate samo film, što zapravo i nije tako uobičajeno iskustvo za većinu filmske zajednice filmaša, teoretičara i gledatelja. A tijekom stvaranja takvog pro-

izvoda u Zagrebu, ponekad sam osjećao da je to problem. Zbog nepoznavanja žanra koji sam odabrao, često sam osjećao da bi moji hrvatski suradnici mogli osjetiti potrebu pitati što to stvaramo, što zapravo radimo i što smo u biti napravili. Možda to i nisu tako neuobičajena pitanja generacije koja je odrasla na deset godina reality televizije. Naravno, postojao je scenarij, ali scenarij nije film, nego samo knjiga uputa za film. A odabir željeznikog hangara za dramu iz 1590./1600. u najmanju se ruku smatralo ekscentričnim, ako ne i iznimno egzotičnim. Nekoliko je ograna isprva bilo vrlo skeptično, te su čak pružali i određen otpor. Svakako je to bio ograna kostimografije koji je, vodeći se za slikama i reprodukcijama iz tog perioda, vjerovao u "istinitost" kostima. Činilo se da nikada nisu tu istinitost dovodili u pitanje, iako takvi dokazi u tolikoj mjeri ovise o željama/ostvarenjima autora tih djela da nam na kraju ostaju falsifikati u stilu Ikeinog kataloga.

Nikad nisam bio u potpunosti siguran da su u potpunosti prihvatili ideju kostima za živopisan akcijski film sniman u 2012. godini koji je vjerojatno koristio šivaće strojeve te umjetna vlakna i moderne boje za tekstil vidljive na umjetnom svjetlu

PETER GREENAWAY,
SAMO ZA CROATIAN
CINEMA, OPISAO JE
ISKUSTVO SNIMANJA
FILMA "GOLTZIUS
I PELIKANOVA
DRUŽINA" U
HRVATSKOJ

ISA U ZAGREBU

o kojima bi suvremenici Goltziusa teško ikad mogli i sanjati. Na kraju je zagrebački kostimograf odustao zbog, koliko mi je poznato, iscrpljenosti (možda su postojali i drugi razlozi koje nikad nisam saznao – možda neki drugi, bolje plaćen, komercijalniji posao?). Stalno sam isticao da je povijesna drama, u najboljem slučaju, nemoguća; ona je uvijek dogovor o susprezanju nevjerice koju će naš razum uvijek negirati. Postoji li bolji način suočavanja s ovom činjenicom od potpunog prihvatanja artifičnosti i korištenja te artifičnosti kao našeg jezika? Medij uvijek treba činiti pedeset posto poruke, ako ne i više.

Veselio me rad u Zagrebu gdje sam naišao na svu potrebnu podršku, unatoč određenim razilaženjima u stavovima s višim menadžmentom, koja, moram priznati, jedva da su i utjecala na mene. Zsigurno znate da često postoje odnosi, situacije, metode rada i manipulacije resursima koji se često namjerno skrivaju od redatelja s obzirom na stav da redatelj ima druge stvari na koje bi trebao misliti radi dobrobiti finalnog proizvoda. Definicija filmskog producenta uključuje brigu o produkciji, a ne nužno o filmu. Jedna pozitivna karakteristika, poput lakmus papira, u kojoj sam u potpuno-

sti uživao bio je uzbuđeni smijeh i bučno čavrljanje svih mladih ljudi koji su radili na filmu – oni su se cijelo vrijeme zabavljali. Ponekad sam mislio da su izvodili scenarij četristo godina nakon događaja – uključujući i seks.

S nama su iz Nizozemske došli i naši snimatelji, te dio kostimografije i scenografije – bio je to, na koncu, film o nizozemskom umjetniku s nizozemskim

**U HRVATSKOM DIJELU EKIPE BILO JE
SKEPSE OKO ODLUKE DA FILM SMJEŠTEN
U 16. STOLJEĆE SNIMAMO U ŽELJEZNIČKOM
HANGARU IZ 20. STOLJEĆA**

suradnicima iz društva Pelikan (iako su članove tog društva uglavnom glumili talijanski, švedski i francuski glumci). Sretan sam što imam stalne, lojalne suradnike, a to se nastavilo i tijekom postprodukcije u Amsterdamu. Mnoge od tih stručnjaka poznajem i surađujem s njima već dvadesetak godina. Međusobno razumijevanje je dobro, među ostalim, i zbog činjenice da mogu računati

PREMIJERA

Film je premijerno prikazan u Louvreu, zatim u Nacionalnoj galeriji u Londonu, a redovna distribucija započinje u siječnju u Italiji

na njihovo znanje i stručnost i u slučajevima kad sam fizički odsutan (iako to nije bio slučaj u Zagrebu, nego u sljedećem filmu o Eisensteinu koji smo snimali u Meksiku).

Smatram da na egzotični i nadrealni način snimanja filma s kraja 16. stoljeća u motornom pogonu s početka 20. stoljeća nisu direktno utjecale ni osobe zadužene za pronalaženje lokacije, ni timovi izgradnje. Zanimljivost takve jedinstvene i fotogenične lokacije, čiji derutni izgled nisam želio mijenjati, značila je da trošenje financijskih resursa na lokaciju nisu utjecala na snimanje (kao što je to često slučaj), omogućivši time menadžmentu snažan utjecaj na konačan izgled filma.

SA ZADOVOLJSTVOM BIH PONOVO RADIO U HRVATSKOJ, ORGANIZIRAJTE MI DOLAZAK I SVAKAKO ĆEMO NASTAVITI UZBUĐLJIVE AVANTURE KOJE SMO ZAPOČELI U ZAGREBU

Činilo mi se da nikad nisam imao dovoljno statista. Budući da nismo potrošili mnogo novca na lokacije ili filmske setove, glumci i statisti su u neku ruku poslužili kao filmski dekor. A mislim da morate priznati da film cijelo vrijeme djeluje vrlo bogato. Možda je mogao izgledati i bogatije, s više kostima i više statista? Upotreba postproduksijskih trikova sa zelenim platnom – isticanje suvremenih filmskih jezika, u čemu sam u potpunosti uživao (koristeći ih prvi, ali svakako ne i po-

sljednji put) – neizmjereno je pomogla mizansceni lokacije, ali mislim da su to rješenja za koja je zaslužan montažer u Amsterdamu i nisu proizašla iz scenarija, sa snimanja u Zagrebu ili od hrvatskog menadžmenta.

Sa zadovoljstvom bih ponovo radio u Hrvatskoj pod tim uvjetima. Prvi film o vjerskoj ikonografiji trebao je, prema planovima, imati nastavak na temu antikne sekularne ikonografije. Ovaj put je to, nasuprot zimskom, trebao biti ljetni film. Prolog i epilog postojećeg filma najavljuju takav nastavak. Organizirajte mi ponovni dolazak i svakako ćemo nastaviti istraživati uzbudljive avanture koje smo započeli u Zagrebu.

Film je postigao velik uspjeh kod kritičara u Francuskoj (premijerno prikazan u Louvreu), u Engleskoj (premijerno prikazan u Nacionalnoj galeriji u Londonu) i u Italiji (prvi put prikazan u rimskom kazalištu Teatro Argentina). Redovna distribucija započinje u siječnju u Italiji.

Mogu vam pokazati entuzijastične kritike raznih medija, od tiska do digitalnih izdanja, gdje zreli kritičari trijumfalno opisuju film kao istinsku kinematografiju – kinematografiju koja je u potpunosti osviještena i koja slavi digitalno doba. Hvala, Zagrebe, što si to omogućio! S veseljem nastavljam putovanje.

Uskoro izlazi i sljedeći film "Eisenstein u Ganaju", čija je montaža upravo završena, a koji je u mnogočemu bio nagoviješten u filmu "Goltzius i Pelikanova družina". Sljedeća produkcija "Šetnjom do Pariza" (eng. "Walking to Paris") započinje u veljači.

BIT ĆE PRVAK SVIJETA

Zahvaljujući ulozi u filmu
"Kosac", vukovarski glumac
Igor Kovač najugodnije je
glumačko otkriće 2014.
godine

TEKST: IGOR TOMLIJANOVIĆ

FOTO: JASENKO RASOL

Pet godina trebalo je vukovarskom glumcu Igoru Kovaču da dosegne status velike glumačke nade, nekima se to dogodi nakon prve uloge, a nekima je potrebno da se prvo malo zagriju. Kovač je to činio tijekom televizijskih nastupa, prvo u seriji "Mamutica", zatim i u "Nedjeljom navečer, subotom ujutro", a za filmski debi nije mogao odabrati bolji naslov od "Kotlovine", izvrsne drame Tomislava Radića koje se mnogi sjećaju po posljednjem glumačkom nastupu Borisa Buzančića. Za Igora Kovača "Kotlovina" će ipak biti tek prva rečka u filmografiji, uslijedio je još i nastup u filmu "Ćaća" Dalibora Matanića, no kao prvi zaista važan film u njegovoj karijeri po svoj će prilici biti označen "Kosac" Zvonimira Jurića. Za ulogu mladića Josipa, radnika na benzinskoj postaji koji pokušava pomoći ženi (Mirjana Karanović) prije nego što ova ode u noć s osuđenim silovateljom (Ivo Gregurević), Kovač je nagrađen Zlatnom Arenom za sporednu ulogu na Pulskom filmskom festivalu i sada, u 32. godini, ima veliku priliku od nade prerasti u novu glumačku zvijezdu hrvatskog, a moguće je i regionalnog filma. Prva prilika za to je nastup u potencijalnom regionalnom blockbustera "Bit ćemo prvaci svijeta" Darka Bajića koji govori o košarkaškoj reprezentaciji Jugoslavije koja je 1970. godine u Ljubljani osvojila prvu zlatnu medalju i postala prvak svijeta, a u kojemu mladi glumac tumači čuvenog splitskog košarkaša Ratu Tvrdića.

HRVATSKI FILM U

Bogata i raznolika produkcija zastupljena je u svim rodovima i žanrovima, a ovo je tek jedan od mogućih sažetaka filmske godine na izmaku

IGRA NI filmovi

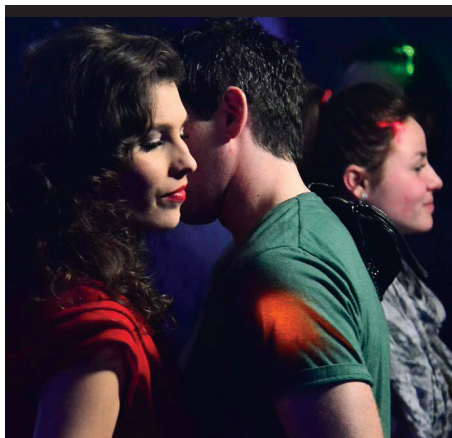
Broj 55

Hrvatska; ratna drama; 90' **Režija:** Kristijan Milić; **Producent:** Stanislav Babić; **Produkcija:** Telefilm (HR), HRT (HR); **Scenarij:** Ivan Pavličić; **Kamera:** Mirko Pivčević; **Montaža:**

Veljko Segarić; **Glumci:** Goran Bogdan, Marko Cindrić, Alan Katić, Jan Kerekeš, Darko Milas, Dražen Mikulić, Marinko Prga

U jesen, 1991. godine, mala skupina hrvatskih vojnika odlazi u patrolu improviziranim oklopnim vozilom vlastite izrade. U obližnjem selu upadaju u zasjedu,

vozilo biva onesposobljeno, a oni su prisiljeni sakriti se u obližnju kuću. Njihov otpor udruženim snagama pobunjenih Srba, JNA i srpskih specijalaca traje gotovo 24 sata, a usporedo pratimo napore njihovih suboraca da ih izvuku iz okruženja. Priča je zasnovana na istinitom događaju.

Iza sna

Hrvatska; drama; 73' **Režija:** Igor Filipović; **Producent:** Matija Jakšeković; **Produkcija:** Jamatprodukcija(HR); **Koprodukcija:** Interfilm (HR), Zagreb film (HR); **Scenarij:** Igor Filipović; **Kamera:** Goran Legović; **Montaža:** Slaven Jekauc; **Glumci:** Borko Perić, Dušan Bućan, Kruno Belko, Ana Vučak

Životna drama mladića Tihog koji razapet između obveza i životnih želja, pritisnut različitim problemima, od braka, djece do financijskih neprilika, potonje pokušava riješiti dječaćkim snom da postane glazbenik i brzom zaradom.

Kosac

Hrvatska, Slovenija; drama; 100' **Režija:** Zvonimir Jurić; **Producentica:** Ankica Jurić Tilić; **Produkcija:** Kinorama (HR); **Koprodukcija:** Forum Ljubljana (SI); **Scenarij:** Zvonimir Jurić, Jelena Paljan; **Kamera:** Branko Linta; **Montaža:** Dubravka Turić, Tomislav Pavlic; **Glumci:** Ivo Gregurević, Mirjana Karanović, Igor Kovač, Nikola Ristanovski, Lana Barić

Ivo je radnik u slavonskom poljoprivrednom kombinatu naviknut raditi noću u polju jer mu je tako draže. Prije mnogo godina bio je osuđen zbog silovanja i otada izbjegava ljude, a i oni njega. U noći kada sretne Mirjanu, ženu koja je ostala bez benzina na cesti kojom rijetko tko prolazi, i Josipa, radnika na benzinskoj postaji, te policajca Krešu, Ivina će se sudbina ispreplesti s njihovima i postupno otkriti sumornu sliku njegova života, ali i čitavog kraja koji je, kao i Ivo svojim zločinom, ostao zaustavljen i zarobljen ratom.

2014.

Ljubav ili smrt

Hrvatska; dječji; 90' **Režija:** Daniel Kušan; **Producentica:** Ankica Jurić Tilić; **Produkcija:** Kinorama (HR); **Scenarij:** Daniel Kušan; **Kamera:** Mario Sablić, Filip Tot; **Montaža:** Slaven Zečević; **Glumci:** Antonio Prač, Kristijan Bonačić, Nina Mileta, Vanja Marinković, Filip Mayer, Marin Stević, Tesa Litvan, Korana Ugrina, Tara Filipović, Ilijana Knežević

Koku je, čini se, i dalje nogomet najvažnija stvar na svijetu, a nadolazeći susret zloglasnih „Gusara“ i Kokove ekipe „Zeleni vrh“ centralni je događaj sezone. Zlatko i dalje svaki trenutak provodi čitajući knjige i prigovara Koku da je nezreo. Da bi dokazao suprotno, Koko mu priča o svojoj nesretnoj ljubavi prema zagonetnoj djevojci, tajnovitoj i čarobnoj poput junakinja Zlatkovih romana...

Most na kraju svijeta

Hrvatska, Srbija, Bosna i Hercegovina, Francuska; drama; 114' **Režija:** Branko Ištvančić; **Producentica:** Irena Škorić; **Produkcija:** Artizana film (HR); **Koprodukcija:** Hrvatska radiotelevizija (Croatian Radiotelevision) – HRT (HR), Kinematografska kuća (RS), HEFT (BA), Dari films (FR); **Scenarij:** Josip Mlakić; **Kamera:**

Branko Cahun; **Montaža:** Veljko Segarić; **Glumci:** Aleksandar Bogdanović, Sanja Radišić, Boro Stjepanović, Vlatko Dulić, Nela Kocsis, Slobodan Ćustić, Miralem Zubčević, Đorđe Kukuljica, Slaven Knezović, Jelena Perčin

Rat je završio. Sela bosanskih Hrvata su uništena i oni su nastanjeni u kućama hrvatskih Srba. Posebnom državnom uredbom, u srpske kuće trebaju se početi vraćati njihovi vlasnici, a Hrvate koji žive u njima čeka neizvjesnost.

Takva su pravila

Hrvatska, Francuska, Makedonija, Srbija; drama; 80' **Režija:** Ognjen Sviličić; **Producenti:** Damir Terešak, Janja Kralj, Nikolina Vučetić Zečević, Svetozar Ristovski; **Produkcija:** MaXima Film (HR); **Koprodukcija:** KinoElektron (FR), Biberche Productions (RS), Trice Films (MK); **Scenarij:** Ognjen Sviličić; **Kamera:** Crystel Fournier; **Montaža:** Atanas Georgijev; **Glumci:** Emir Hadžihafizbegović, Jasna Žalica, Hrvoje Vladislavljević, Ljubomir Bandović

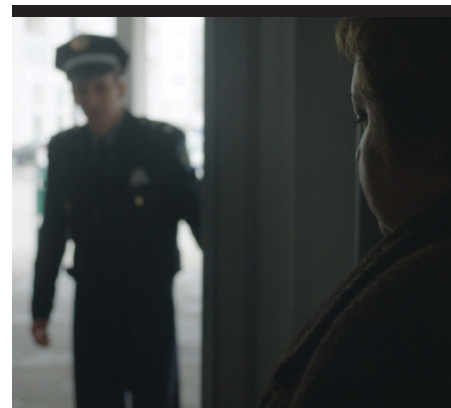
U središtu radnje je zagrebačka obitelj - Maja, Ivo i njihov sin Tomica. Maja i Ivo bliže se mirovini i teško žive. Njihov sin je maturirao i sada je nezaposlen. Jednoga dana, bez ikakvog razloga, Tomu na cesti pretuče grupa klinaca. Sutra ga zbog jake glavobolje, Maja i Ivo vode u bolnicu, no liječnici ustvrde da su ozljede bezazlene, ali Tomo pada u komu i život mu je u opasnosti. Maja i Ivo prvi se put susreću s velikim izazovom: institucije koje bi im trebale pomoći ponašaju se ravnodušno, a Maja i Ivo kreću u bitku protiv indiferentnih vlasti, za dobrobit sina.

Zagreb Cappuccino

Hrvatska; drama; 74' **Režija:** Vanja Sviličić; **Producent:** Damir Terešak; **Produkcija:** MaXima Film (HR); **Koprodukcija:** HRT (HR); **Scenarij:** Vanja Sviličić, Ognjen Sviličić; **Kamera:** Danko Vučinić; **Montaža:** Vanja Sviličić; **Glumci:** Nela Kocsis, Mila Elegović, Igor Kovač, Robert Budak, Jadranka Elezović, Dušan Gojić

Priča o dvije najbolje prijateljice, Petri i Kristini, ženama u ranim četrdesetima. Petra se razvodi i Kika dolazi iz Kölna u Zagreb pružiti joj utjehu i potporu. Kika, kozmopolitska party djevojka uči Petru kako nastaviti živjeti bez muža i obitelji. Uz nekoliko šalica kave i tijekom večernjeg izlaska upoznajemo njihove strahove, terete, njihovu samoću i nesigurnost.

Happy Endings

Hrvatska; krimi drama; 90' **Režija:** Darko Šuvak; **Producenti:** Jozo Patljak, Darko Šuvak, Aleksandar Črček; **Produkcija:** Alka film (HR); **Koprodukcija:** Milles Productions (US); **Scenarij:** Darko Šuvak; **Kamera:** Branko Linta; **Montaža:** Miran Miošić; **Glumci:** Areta Čurković, Daria Lorenci Flatz, Anita Matić, Zlatan Zuhrić Zuhra, Mate Gulin, Robert Plemić, Paško Vukasović

Salon za masažu koji vode Ankica i njezina prijateljica Ljilja ne ide baš najbolje. Čak i kamatar Zi gubi strpljenje. Budući da opcija *happy endings* kao dio usluge ne dolazi u obzir, pljačka banke djeluje kao praktično rješenje za financijske probleme. No, problem novca nije jedini koji moraju riješiti...

manjinske

KO-
PRO-
DUKCIJE

Domoljub

(Isänmaallinen mies), Finska, Hrvatska; komedija; 97' **Režija:** Arto Halonen; **Producenti:** Arto Halonen, Igor A. Nola; **Produkcija:** Art Films Production - AFP (FI); **Koprodukcija:** MP Film Production (HR); **Scenarij:** Arto Halonen, Jouni K. Kemppainen; **Kamera:** Hannu-Pekka Vitikainen; **Montaža:** Tuuli Kuittinen; **Glumci:** Martti Suosalo, Pamela Tola, Lauri Tilkanen, Zijad Gračić, Ivica Zadro, Alan Katić, Ben Johnson

Radnja filma odvija se tijekom 70-ih i 80-ih godina prošloga stoljeća, a inspirirana je događajima koji su doveli do skandala na Svjetskom skijaškom prvenstvu iz 80-ih, kojim je razotkrivena duga povijest uporabe dopinga u finskoj nacionalnoj skijaškoj momčadi. Glavni lik filma je Tilvo, muškarac izuzetno moćne krvi. Kada članovi finske skijaške momčadi čuju za njega, povjeruju da su našli tajno oružje za uspjeh svojih skijaša. Njegova krv može toliko unaprijediti rezultate svakog sportaša da s najmanjom lakoćom pobjeđuju sve protivnike na svim natjecanjima – a Olimpijske igre sve su bliže.

Otok ljubavi

Hrvatska, Njemačka, Švicarska, Bosna i Hercegovina; humoristična drama; 90'
Režija: Jasmila Žbanić; **Producenti:** Damir Ibrahimović, Leon Lučev; **Produkcija:** Produkcija Živa (HR); **Koprodukcija:**

Komplizen film (DE), Okofilm Production (CH), Deblokada (BA); **Scenarij:** Aleksandar Hemon, Jasmila Žbanić; **Kamera:** Christine A. Meier; **Montaža:** Isabel Meier; **Glumci:** Ariane Labed, Ada Condeescu, Ermin Bravo, Franco Nero, Leon Lučev, Bojana Gregorić, Jelena Lopatić

Odmor. More. Sunce. Tijela. Ljepota. Obitelj Grebo stiže iz Sarajeva u Istru, na jadransku obalu. Majka očekuje bebu, otac je ponosan – na sretnom su, pošteno zasluženom odmoru. Ali u njihovom životu pojavljuje se nova osoba – karizmatična će Flora mladi brak staviti na kušnju. Dugo čuvana tajna ne može ostati skrivena na Otoku ljubavi...

Cure

Švicarska, Hrvatska, Bosna i Hercegovina; drama; 83' **Režija:** Andrea Štaka; **Producenti:** Thomas Imbach, Damir Ibrahimović, Leon Lučev, Jasmila Žbanić; **Produkcija:** Okofilm Productions (CH); **Koprodukcija:** Produkcija Živa (HR), Deblokada (BA); **Scenarij:** Andrea

Štaka, Marie Kreutzer, Thomas Imbach; **Kamera:** Martin Gschlacht; **Montaža:** Tom La Belle; **Glumci:** Sylvie Marinković, Lucia Radulović, Mirjana Karanović, Marija Škaričić, Leon Lučev, Franjo Dijak, Maja Zečo

Radnja filma odvija se u Dubrovniku 1990-ih godina, a govori o dvije četrnaestogodišnje djevojčice od kojih jedna pogiba nakon svade.

Inferno

Slovenija, Hrvatska, Makedonija, Srbija; drama; 113' **Režija:** Vinko Möderndorfer; **Producentica:** Eva Rohrman; **Produkcija:** Forum Ljubljana (SI); **Koprodukcija:** Kinorama (HR), Sektor film (MK), Delirium (RS); **Scenarij:** Vinko Möderndorfer; **Kamera:** Mirko Pivčević; **Montaža:** Andrija Zafranović; **Glumci:** Marko Mandić, Medea Novak, Marko Bukvič, Lara Volavšek, Renato Jenček, Jernej Šugman, Jana Zupančič, Sebastian Cavazza

Priča o radničkoj obitelji koja je zbog ekonomske krize ostala bez sredstava za život, bez posla i perspektive. Slabi i nezaštićeni pojedinci nemaju šanse protiv nepravednog sustava kojim vlada nevidljiva moć kapitala.

Itsi Bitsi

Danska, Hrvatska, Švedska; humoristična drama, 90' **Režija:** Ole Christian Madsen; **Producenti:** Lars Bredo Rahbek; **Produkcija:** Nimbus Film (DK); **Scenarij:** Bo Hr. Hansen, Ole Christian Madsen; **Kamera:** Jørgen Johansson; **Montaža:** Søren B. Ebbe; **Glumci:** Joachim Fjelstrup, Marie Tourell Soderberg, Ola Rapace, Thure Lindhardt, Julia Ragnarsson, Christian Gade Bjerrum, Caspar Phillipson

Biografska priča o Eiku Skaløeu, poznatom danskom mirovnom aktivistu, pjesniku i glazbeniku, smještena u 1960-e godine prošloga stoljeća. Eik susreće Iben i zaljubljuje se u nju, no ona ne želi klasičnu monogamnu vezu. Shrvan neuspjehom, Eik kreće u vlastitu životnu avanturu koja će ga odvesti čak do Nepala.

Spomenik Majklu Džeksonu

Srbija, Njemačka, Makedonija, Hrvatska, komedija, 95' **Režija:** Darko Lungulov; **Producenti:** Snežana Penev, Darko Lungulov; **Produkcija:** Papa Films (RS); **Koprodukcija:** Propeler Film (HR), AV Medien Penrose (DE), Dream Factory (MK); **Scenarij:** Darko Lungulov; **Kamera:** Mathias Schoeningh; **Montaža:** Dejan Urošević; **Glumci:** Boris Milivojević, Nataša Solak Tapušević, Dragan Bjelogrić, Mirjana Karanović, Ljuba Bandović, Toni Mihajlovski, Branislav Trifunović

U malom, srbijanskom mjestu živi sanjar Marko. Kad ga žena napusti, Marko dode na ideju kako spasiti svoje mjesto i zadržati suprugu - izgradnjom spomenika Michaelu Jacksonu. Prijatelji mu pomažu, ali gradonačelnik Dragan ima drugačiji plan.

KRA- TKI

igrani filmovi

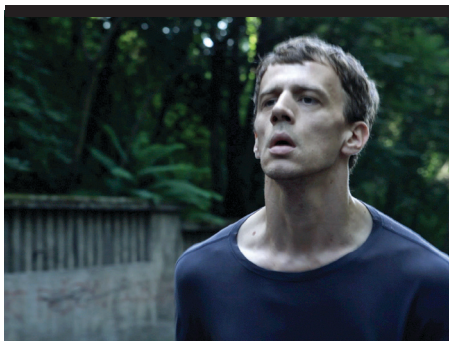

Poklon predsjednika Nixona

Hrvatska; komedija, 26' **Režija:** Igor Šeregi; **Producent:** Ivan Kelava; **Produkcija:** Grupa 7 (HR); **Scenarij:** Igor Šeregi; **Kamera:** Mario Sablić; **Montaža:** Tomislav Stojanović; **Glumci:** Rene Bitorajac, Radovan Vujović, Max

Whatley, Zijad Gračić, Ilija Ivezić, Petar Cvirn, Danko Ljuština, Dajana Čuljak

Godina je 1969., mjesto je prostor bivše Jugoslavije. Niskorangirani agenti Stipe i Peđa dobivaju poseban zadatak: moraju dostaviti poklon američkog predsjednika Nixona drugu Titu, osobno u njegovu rezidenciju na Brijunima. Čini se kao zadatak koji je nemoguće zeznuti, ali...

Manjača

Hrvatska; drama, 22' **Režija:** Tin Žanić; **Producentica:** Tena Gojić; **Produkcija:** Kinoklub Zagreb (HR); **Scenarij:** Tin Žanić; **Kamera:** Jana Plećaš; **Montaža:** Jan Klemsche; **Glumci:** Matija Ferlin, Vjenceslav Kapural, Roberta Milevoj

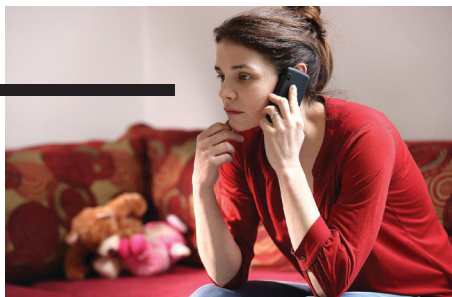
Film o mladiću koji prvi put odlučuje uzeti svoj život u svoje ruke. Pokušavajući se oduprijeti starim navikama, useljava kod svoga djeda.

Tlo pod nogama

Hrvatska; drama, 29' **Režija:** Sonja Tarokić; **Producentica:** Isa Živanović; **Produkcija:** R44 (HR); **Scenarij:** Sonja Tarokić; **Kamera:** Danko Vučinović; **Montaža:** Martin Semenčić; **Glumci:** Tamara Šoletić, Stojan Matavulj, Roko Sikavica, Karla Brbić, Raul Brzić, Petra Težak, Mila Sopta, Lina Blažević, Bojan Brajčić

Prikaz obitelji čija se bliskost raspada nakon što otac zapadne u depresiju zbog financijskih poteza koje je dotad tajio. U nizu događaja smještenih u dva, vremenski udaljena, sparna lipanjska popodnevna pratimo kako dotad neuobičajeno ponašanje oca utječe na ostale ukućane, s težištem na osamnaestogodišnjem Toniju koji na njega više ne može gledati na isti način.

Zajedno

Hrvatska; drama; 21' **Režija:** Daniel Kušan; **Producentica:** Ankica Jurić Tilić; **Produkcija:** Kinorama(HR); **Scenarij:** Daniel Kušan; **Kamera:** Raul Brzić; **Montaža:** Daniel Kušan; **Glumci:** Ivana Roščić, Stjepan Perić

Nezaposlena majka s dvogodišnjim djetetom pokušava pronaći posao i nastaviti normalan život. Jedina kakva-takva podrška joj je muž, s kojim tijekom dana razgovara telefonom. On radi u prodavaonici automobila i uskoro će izgubiti posao. Bijesan je na situaciju koja mu ne dopušta da se brine za obitelj. Njegovi telefonski razgovori sa suprugom su površni, isprekidani i nedovoljno bliski. Jedino što im preostaje jest izdržati do kraja dana, proći kroz šumu nebitnih ljudi i situacija te pronaći mir u domu, u zajedništvu, u obitelji.

manjinska KOPRODUKCIJA

Kokoška

Njemačka, Hrvatska; drama; 15' **Režija:** Una Gunjak; **Producentica:** Jelena Goldblach; **Produkcija:** Zak Film Productions (DE); **Koprodukcija:** Nukleus film (HR); **Scenarij:** Una Gunjak; **Kamera:** Matthias Pilz; **Montaža:** Anja Siemens; **Glumci:** Iman Alibalić, Mirela Lambić, Esma Alić, Mario Knezović

Radnja filma smještena je u Sarajevo tijekom rata, a govori o šestogodišnjoj djevojčici Selmi kojoj otac kao rodendanski poklon šalje kokoš. Selma misli da je kokoš kućni ljubimac, ali njezina majka ima druge planove.

DOKU- MENTARNI

Djeca tranzicije

Hrvatska; 81' **Režija:** Matija Vukšić; **Producent:** Nenad Puhovski; **Produkcija:** Facstum (HR); **Scenarij:** Matija Vukšić; **Kamera:** Mario Marko Krce, Raul Brzić; **Montaža:** Ana Šerić

Film koji prati odrastanje Davida, Natalije, Lane i Marte. Nakon izvrsnog nastupa pred skautima Barcelone, osmogodišnji David, kojeg su mediji prozvali Messijem iz Slavonskog Broda, nestrpljivo očekuje pozivnicu za La Masiju. Oko tog nepostojećeg papira izgrađeni su snovi

o budućnosti Davida i njegove obitelji. Jedanaestogodišnja Natalija dolazi iz skromnog okruženja, ne posjeduje *smartphone* i druge pomodne stvari pa je kolege u razredu maltretiraju i primorana je promijeniti školu. Šestogodišnja Lana provodi dane presvlačeći se, šminkajući, plešući i igrajući igrice na mobitelu. Petnaestogodišnjoj Marti postalo je neizdrživo tinejdžersko doba ispunjeno vršnjačkim nasiljem u školi i na društvenim mrežama ... Kako izgledaju sretno djetinjstvo i zdravo odrastanje i jesu li mogući u društvu koje još nije zakoračilo u vlastitu zrelost?

4. majmun

Hrvatska; 61' **Režija:** Hrvoje Mabić; **Producenti:** Hrvoje Mabić, Morana Komljenović, Robert Tomić Zuber, Sanja Ivančin; **Produkcija:** FADE IN (HR), HRT (HR); **Scenarij:** Hrvoje Mabić; **Kamera:** Almir Fakić, Bojana Burnać; **Montaža:** Žarko Korać

Psihijatrijska bolnica Lopača 2002. godine počinje primati djecu s poremećajem u ponašanju. Ubrzo Rijekom počnu kružiti kontroverze o njihovu tretmanu. Dugogodišnja javna tajna razotkriva se u bolnim svjedočanstvima bivših štićenika, njihovih roditelja i liječnika bolnice.

Goli

Hrvatska; 75' **Režija:** Tiha K. Gudac; **Producenti:** Nenad Puhovski; **Produkcija:** Factum (HR); **Scenarij:** Tiha K. Gudac; **Kamera:** Eva Kraljević, Tamara Cesarec, Srđan Kovačević, Tiha K. Gudac; **Montaža:** Dragan von Petrović

Prije šest desetljeća nestao je jedan mladi čovjek i nije ga bilo tri godine. On je autoričin djed i glavni lik filma, a autorica u filmu njegovom pričom otkriva sponu koju nije bilo moguće pronaći tijekom njegova života.

Dragi Lastane!

Hrvatska; 85' **Režija:** Irena Škorić; **Producentica:** Irena Škorić; **Produkcija:** Artizana film (HR); **Scenarij:** Irena Škorić; **Kamera:** Darko Herić; **Montaža:** Silvije Magdić

Najtiražniji dječji časopis u Jugoslaviji zvao se Modra lasta. Lastan je bio mitski junak koji je u svojoj rubrici savjetima pomagao djeci koja su mu pisala. Desetljećima je Lastan bio najčuvanija tajna novinarstva. Događalo se da ni Lastanovi bližnji nisu znali da im je tata, suprug ili prijatelj zapravo Lastan. U ovom filmu prvi se put, nakon skoro pet desetljeća, otkriva njegov pravi identitet.

Naslovnica

Hrvatska; 55' **Režija:** Silvana Mendošić; **Producenti:** Darija Kulenović Gudan, Marina Andree Škop, Petar Milić; **Produkcija:** Studio Dim (HR); **Scenarij:** Silvana Mendošić; **Kamera:** Almir Fakić; **Montaža:** Miha Jaramaz

Hrvatska je 2013. ušla u petu godinu recesije, dosegla rekordnu nezaposlenost od 20 posto, priključila se Europskoj uniji, a konzervativna je većina na referendumu izglasala ustavnu definiciju po kojoj je brak životna zajednica žene i muškarca. No, u toj 2013. najčitanija vijest na hrvatskim portalima bila je ona o tragičnoj smrti Dolores Lambaše.

Moj zanat

Hrvatska; 72' **Režija:** Mladen Matičević; **Producentica:** Vera Robić-Škarica; **Produkcija:** Hrvatski filmski savez (HR); **Scenarij:** Mladen Matičević; **Kamera:** Boris Poljak; **Montaža:** Suzana Bašković

Arsen Dedić je cijenjeni hrvatski skladatelj, pjevač i producent. Ljubitelji njegove glazbe znaju sve o njegovim zdravstvenim problemima, njegovom braku s Gabi, koja je možda i veća zvijezda od njega, te o njihovom sinu Matiji, poznatom jazz pijanistu. Ali kakav je Arsen zaista – i tko je on? "Moj zanat" pokušava otkriti tko je čovjek iza glazbe.

Potrošeni

Hrvatska; 93' **Režija:** Borut Šeparović; **Producent:** Borut Šeparović; **Produkcija:** Montažstroj (HR); **Scenarij:** Borut Šeparović; **Kamera:** Vjekoslav Gašparović, Denis Lepur, David Oguić, Goran Ostojić, Tomislav Pović, Ivan Slipčević, Marko Stanić; **Montaža:** Jan Klemsche; **Uloge:** Miljenka Andreić Marić, Jadranka Barlović, Vesna Bušljeta, Miran Cencić, Renata Dossi, Mira Egić, Zvonimir Fritz, Marijan Frković, Josip Grosek, Mira Inkret

Dokumentarni film o najvažnijim minutama u životu. Protagonisti filma su osobe starije od 55 godina – oni koji su preživjeli preko 30 milijuna minuta. Oni su ljudi čije su se najvažnije minute u životu već dogodile, a posljednja minuta života im se sve više približava. Film prati protagoniste od javnog poziva osobama starijima od 55 godina preko audicije do stvaranja kazališne predstave i dokumentarnog filma.

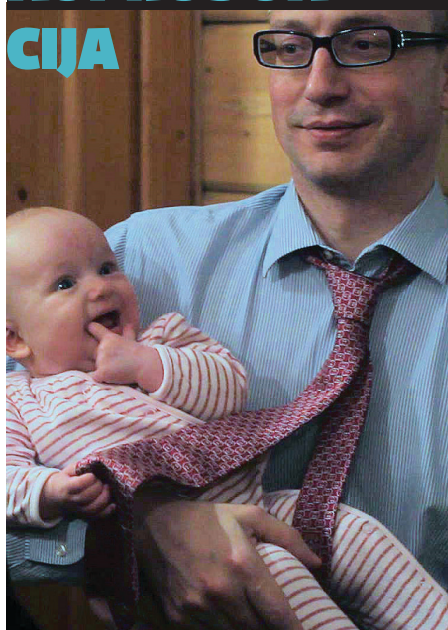

Mitch - dnevnik jednog šizofreničara

Hrvatska; 70' **Režija:** Damir Čučić, Mišel Škorić; **Producent:** Siniša Juričić; **Produkcija:** Nukleus film (HR); **Scenarij:** Damir Čučić, Mišel Škorić; **Kamera:** Mišel Škorić; **Montaža:** Damir Čučić

Film portretira četrdesetogodišnjeg shizofreničara koji u njegovu nastanku igra aktivnu ulogu, kao i dva redatelja i snimatelj. Mitch sudjeluje u filmskoj terapiji koja se pažljivo provodi nekoliko godina, gradeći umjetničko djelo. Njegov filmski "terapeut" je Damir Čučić, redatelj koji se također pojavljuje u filmu kao aktivni sudionik. Terapija se odvija u nekoliko faza, pomoću zadataka s kamerom. Mitch ih izvršava, ovisno o tome gdje se u danom trenutku nalazi.

manjinska KOPRODUK- CIJA

Ljubavna odiseja

Nizozemska, Hrvatska; 83' **Režija:** Tatjana Božić; **Producenti:** Boudewijn Koole, Iris Lammertsma; **Produkcija:** Witfilm (NL); **Koprodukcija:** IKON (NL), Factum (HR), Zelovic Productions (NL); **Scenarij:** Tatjana Božić, Alexander Goekjian; **Kamera:** Ton Peters; **Montaža:** Boudewijn Koole

Kada je autorica Tatjana Božić stoti put pronašla ljubav svog života, a stvari opet zaprijetile da će krenuti krivo, odlučuje okrenuti novi list. Ova joj veza mora uspjeti! Tatjana posjećuje pet bivših ljubavi, u Moskvi, Hamburgu, Londonu i Zagrebu, ne bi li pronašla odgovor na pitanje zašto joj svaka veza propadne. Sa zdravom dozom samokritike, no i s dubokom strašću, razotkriva svoje prethodne veze te svoje bivše partnere i sebe suočava s kompleksnošću suvremene ljubavi.

ANIMI- RANI filmovi

Simulacra

Hrvatska; lutka-film; stop-animacija; 8' 35"
Režija: Ivana Bošnjak, Thomas Johnson;
Producentica: Vanja Andrijević; **Produkcija:** Bonobostudio (HR); **Scenarij:** Ivana Bošnjak, Thomas Johnson; **Kamera:** Ivan Slipčević;
Animacija: Ivana Bošnjak, Thomas Johnson; **Montaža:** Iva Kraljević

1000

Hrvatska; crtež 2D; 6' **Režija:** Danijel Žeželj;
Producentica: Andrijana Vidaček; **Produkcija:** Zagreb film (HR); **Scenarij:** Danijel Žeželj;
Animacija: Danijel Žeželj; **Montaža:** Dubravka Turić

Cvrčak i Mrvica

Hrvatska, Njemačka; računalna animacija 3D; 80' **Režija:** Darko Bakliža; **Producent:** Dino Krpan; **Produkcija:** Diedra (HR); **Scenarij:** Darko Bakliža; **Supervizor priče:** Alexey Alexeev; **Supervizor animacije:** Nigel Davies

Čoban

Hrvatska; crtež 2D; 18' 20" **Režija:** Matija Pisačić; **Producent:** Vinko Brešan; **Produkcija:** Zagreb film (HR); **Scenarij:** Matija Pisačić; **Kamera:** Matija Pisačić; **Montaža:** Matija Pisačić

Slom

Hrvatska; crtež 2D; 3" **Režija:** David Lovrić; **Produkcija:** Akademija dramske umjetnosti (HR); **Scenarij:** David Lovrić; **Animacija:** David Lovrić; **Montaža:** David Lovrić

REKORDNA FESTIVALSKA 2014.

"TAKVA SU PRAVILA" I "KOKOŠKA" OBIJEŽILI SU FESTIVALSKU 2014. GODINU

Film Ognjena Sviličića "Takva su pravila" prekinuo je dugogodišnje izbivanje hrvatskog filma s venecijanske Mostre, a nakon uspješnog nastupa i nagrade koju je u Veneciji osvojio Emir Hadžihafizbegović, uslijedio je još niz sudjelovanja i nagrada na festivalima širom Europe i svijeta. Slično je uspjelo i kratkom igranom filmu "Kokoška" Une Gunjak koja je led probila nastupom u Tjednu kritike na Filmskom festivalu u Cannesu, da bi ostatak godine skupljala Grand Prixove gotovo na svakom festivalu na kojemu se pojavila. Zaustavila se na 12. nagradi, ali i nominaciji za Europsku filmsku nagradu u kategoriji najboljeg kratkoga igranog filma.

U jednoj od najuspješnijih festivalskih godina za hrvatski film u povijesti važan je i nastup "Kosca" Zvonimira Jurića na najznačajnijem filmskom festivalu sjevernoameričkog kontinenta, onom u Torontu. Dva su, pak, filma diktirala tempo u kategoriji dokumentaraca, to su "Goli" Tihe K. Gudac koja je osvojila Srce Sarajeva te "Ljubavna odiseja" Tatjane Božić s uspješnim nastupima u Rotterdamu i Sarajevu, a "Baršunasti teroristi" privukli su pažnju na prestižnom Berlinaleu i kanadskom Hot Docsu. Kvalitetna ovogodišnja produkcija animiranog filma dobila je potvrdu nizom priznanja i nagrada koje je prikupio film "Simulacra" Ivane Bošnjak i Thomasa Johnsa (Maribor, Beograd, Sediciorto, Recife) te uvrštavanjem filma "Slom" Davida Lovrića u natjecateljski program studentskog filma u Annecyju. ●

INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM (SIJEČANJ – VELJAČA)

LJUBAVNA ODISEJA, dokumentarni film, **R:** Tatjana Božić, natjecateljski program

BERLINALE (VELJAČA)

BARŠUNASTI TERORISTI, dokumentarni film, **R:** Peter Kerekes, Pavol Pekarčík, Ivan Ostrochovsky program Forum – nagrada publike

HOT DOCS (TRAVANJ – SVIBANJ)

BARŠUNASTI TERORISTI, dokumentarni film, **R:** Peter Kerekes, Pavol Pekarčík, Ivan Ostrochovsky program World Showcase

CANNES FILM FESTIVAL (SVIBANJ)

KOKOŠKA, kratki igrani, **R:** Una Gunjak program Tjedan kritike

PALM SPRINGS INTERNATIONAL SHORT FEST (LIPANJ)

KOKOŠKA, kratki igrani, **R:** Una Gunjak program kratkih igranih filmova (do 15 minuta) – nagrada za najbolji film

SARAJEVO FILM FESTIVAL (KOLOVOZ)

GOLI, dokumentarni film, **R:** Tiha K. Gudac natjecateljski program dokumentarnih filmova – glavna nagrada Srce Sarajeva za najbolji film

KOKOŠKA, kratki igrani, **R:** Una Gunjak natjecateljski program kratkih igranih filmova – glavna nagrada Srce Sarajeva za najbolji film

LJUBAVNA ODISEJA, dokumentarni film, **R:** Tatjana Božić, natjecateljski program dokumentarnih filmova – posebno priznanje žirija

FESTIVAL DEL FILM LOCARNO (KOLOVOZ)

CURE, igrani film, **R:** Andreja Štaka međunarodni natjecateljski program

OTOK LJUBAVI, igrani film, **R:** Jasmila Žbanić program Piazza Grande

VENICE FILM FESTIVAL (KOLOVOZ – RUJAN)

TAKVA SU PRAVILA, igrani, **R:** Ognjen Sviličić program Horizonti – nagrada Emiru Hadžihafizbegoviću za najbolju glavnu mušku ulogu

TORONTO INTERNATIONAL FILM FESTIVAL (RUJAN)

KOSAC, igrani, **R:** Zvonimir Jurić program Contemporary World Cinema

WARSHAW FILM FESTIVAL (LISTOPAD)

TAKVA SU PRAVILA, igrani, **R:** Ognjen Sviličić natjecateljski program – nagrada Ognjenu Sviličiću za najboljeg redatelja

CINEMED – FESTIVAL MEDITERANSKOG FILMA U MONTPELLIERU (LISTOPAD – STUDENI)

TAKVA SU PRAVILA, igrani, **R:** Ognjen Sviličić glavni natjecateljski program

KOKOŠKA, kratki igrani, **R:** Una Gunjak natjecateljski program kratkog igranog filma – nagrada za najbolji film

BUSAN FILM FESTIVAL (STUDENI)

TAKVA SU PRAVILA, igrani, **R:** Ognjen Sviličić i **INFERNO**, igrani, **R:** Vinko Möderndorfer, program World Cinema

STOCKHOLM FILM FESTIVAL (STUDENI)

TAKVA SU PRAVILA, igrani, **R:** Ognjen Sviličić natjecateljski program – nagrada Jasni Žalici za najbolju glumicu, Emiru Hadžihafizbegoviću za najboljeg glumca, Crystel Fournier za najbolju kameru

KOKOŠKA, kratki igrani, **R:** Una Gunjak natjecateljski program kratkog igranog filma – nagrada za najbolji film

FILM FESTIVAL COTTBUS (STUDENI)

TAKVA SU PRAVILA, igrani, **R:** Ognjen Sviličić natjecateljski program – nagrada Emiru Hadžihafizbegoviću za najboljeg glumca

LES ARCS (PROSINAC)

TAKVA SU PRAVILA, igrani, **R:** Ognjen Sviličić natjecateljski program

KOKOŠKA, kratki igrani, **R:** Una Gunjak natjecateljski program kratkog igranog filma

"KOKOŠKA"

Kratki igrani film Une Gunjak do sada je osvojio 21 međunarodnu nagradu

"TAKVA SU PRAVILA"

Drama Ognjena Sviličića probila se u službeni program Filmskog festivala u Veneciji

TEKST: JOSIP GROZDANIĆ

Ako je na temelju njegove dosadašnje filmografije – u kojoj su osim kratkometražnog trilera "Sigurna kuća" kao dijela omnibusa "24 sata", kratki horor "Zamka" te također kratkiši "Zamka (za) snimatelja", na priči Miljenka Jergovića temeljena ratna drama "Šampion" i triler "Soba 3" – bilo jednostavno zaključiti da je Kristijan Milić žanrovski najusmjereniji, najpismeniji i najčišći autor u današnjem hrvatskom filmu – o čemu je svjedočila i precijenjena, ali neosporno solidna kriminalistička TV serija "Počivali u miru" koju je režirao s Goranom Rukavinom – nakon akcijske ratne drame "Broj 55" može se reći da je upravo žanr ratnog filma onaj koji Miliću najbolje leži. To je bilo razvidno i iz njegovog dugometražnog prvijenca "Živi i mrtvi", adaptacije istoimenog romana Josipa Mlakića u kojoj je Milić žanr opore ratne drame nadogradio elementima fantastike i horora, a osobito do izražaja dolazi u, na istinitim događajima temeljenom, žestokom akcijom nabijenom i žanrovski besprijekorno čistom "Broju

55", sasvim zaslužno – baš poput "Živih i mrtvih" – ovjenčanom s osam Zlatnih Arena, uključujući Veliku Zlatnu Arenu za najbolji film. Jasno je da je Kristijan Milić odličan poznavatelj žanrova, da ih voli, vješto i domišljato eksploatira njihove konvencije te je spretan u duhovitom crnohumornom poigravanju njihovim općim mjestima i kanonima.

Istinita zbivanja na kojima je zasnovana priča "Broja 55" – koja je u scenarij pretočio Ivan Pavličić, Milićev suradnik na "Sigurnoj kući" i "Živima i mrtvima" – odigrala su se 8. i 9. rujna 1991. godine, kada je skupina hrvatskih vojnika, pod vodstvom zapovjednika Mire (Alan Katić) i Bože (nastupom uvjerljivo autoritaran i pojavom pomalo robustan Dražen Mikulić) dobila zadatak provjeriti stanje u selu Kusonje za koje se sumnjalo da je pod nadzorom četnika. Izviđanjem pogrešno zaključivši da je selo slobodno i da u oklopnom transporteru bez bojazni mogu ući u njega, slabo naoružani i u borbi neiskusni momci – među kojima su i smireni Tomo (uobičajeno siguran Goran Bogdan), sredovječni Đero (odlični Darko Milas), odlučni Pero (Marinko

Virtuozno režiran RATNI TRILER

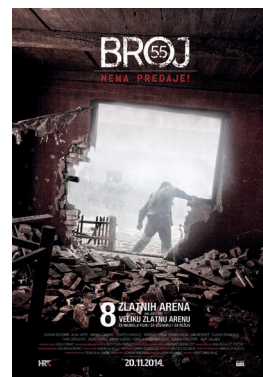
Prga kojem fizionomija jamči ulogu u svakom ratnom filmu), staloženi Crni (iznenađujuće uvjerljiv Marko Cindrić) i drugi – ubrzo će otkriti kako im je u selu pripremljena zamka i da se, žele li preživjeti, moraju skloniti u napuštenu kuću s kućnim brojem 55 te se ondje zabarikadirati i početi borbu za opstanak.

Nakon ovog filma, "Živi i mrtvi" i dalje ostaju dosad najuspjelije Milićevo ostvarenje, premda im "Broj 55" ozbiljno puše za vrat superiornom produkcijom, žestokim prizorima borbe koji su nerijetko virtuozno režirani, učinkovitim uvođenjem 15-ak izdvojenijih likova i njihovim profiliranjem isključivo akcijom i međusobnim

derskim akrobacijama. Odlukom da pripadnike neprijateljske strane prikaže isključivo kao hordu prljavih i besprizornih spodoba koje neprestano nadiru iz svih smjerova, Milić nije samo dao posvetu Carpenterovu remek-djelu "Napad na policijsku postaju br. 13" (u tom se kontekstu "Broj 55" može pročitati i kao derivat dominantno tog filma s asocijacijama na Hillovu "Južnjačku utjehu") nego je i izbjegao moguće ideološke interpretacije i pripisivanja političkih konotacija. Kod njega i Ivana Pavličića četnici su tako izjednačeni s pripadnicima Cholo bande iz Carpenterova klasička, a to se dosljedno i beskompromisno provodi tijekom čitavog filma.

No, ono što "Žive i mrtve" ipak čini uspješnijima, a ujedno je i "dodana vrijednost" romana Josipa Mlačića, jest ideja, odnosno poruka o povijesti koja se za dvije generacije dviju obitelji, za djedove i unuke, u razdoblju od pola stoljeća ponavlja na praktički identičan, tragičan način.

"Broju 55" moglo bi se prigovoriti na uvodnoj sekvenciji koja otkriva završnicu i tako u određenoj mjeri snižava dramsku tenziju, kao i na tome da praktički nijedan važniji hrvatski vojnik ne može poginuti bez barem 10-ak metaka u tijelu, te na tome što pirotehnikom, eksplozijama i bljeskovima garniran ratni obračun bez prestanka traje sat i 15 minuta, što postaje pomalo naporno za gledanje. No to su samo sitne zamjerke u cjelini izuzetno uspješnom filmu.

FESTIVALSKI POBJEDNIK

Nakon nagrade na Pulskom filmskom festivalu, "Broj 55" trijumfirao je i na Vukovar Film Festivalu

S ČAK OSAM ZLATNIH ARENA, "BROJ 55" UVJERLJIV JE POBJEDNIK PULSKOG FILMSKOG FESTIVALA. A NEMALI JE BROJ GLEDATELJA I KRITIČARA KOJI SU GA DOŽIVJELI KAO PRVI AUTENTIČNI FILM O RATU U HRVATSKOJ

dobrodušnim prepucavanjima, ekonomičnom naracijom bez trenutka praznog hoda te redom sjajnim glumačkim interpretacijama. U tehničkom smislu, posrijedi je možda najdoradeniji i najuspjeliji hrvatski film, djelo dojmljiva vizualnog prosedea dijelom ostvarenog i uporabom filtara, većinom vrlo pregledne i primjereno energične režije te sa, za standarde domaće kinematografije, dosad neviđenim specijalnim efektima i kaska-

voriti na uvodnoj sekvenciji koja otkriva završnicu i tako u određenoj mjeri snižava dramsku tenziju, kao i na tome da praktički nijedan važniji hrvatski vojnik ne može poginuti bez barem 10-ak metaka u tijelu, te na tome što pirotehnikom, eksplozijama i bljeskovima garniran ratni obračun bez prestanka traje sat i 15 minuta, što postaje pomalo naporno za gledanje. No to su samo sitne zamjerke u cjelini izuzetno uspješnom filmu.

Ljestvica gledanosti
visoko je podignuta.

MOŽEMO LI JE ODRŽATI?

UREDIO I MODERIRAO IGOR TOMLJANOVIĆ
FOTO VLADIMIR IMPRIĆ

Između publike i države – tako je u svojoj povijesti hrvatskog filma opisao poziciju hrvatskog filma Ivo Škrabalo. U međuvremenu, situacija se promijenila, osobito implementacijom novog kinematografskog modela i osnivanjem Hrvatskog audiovizualnog centra – država je, naime, uvelike ispala iz Škrabalove jednadžbe. Reputacija hrvatskog filma više doista ne ovisi o političkoj volji, u današnjoj Hrvatskoj palac podižu ili spuštaju ponajprije gledatelji, a tek onda i filmski festivali. Nakon prošlogodišnjeg palca gore, godine u kojoj je hrvatski film ostvario rekordnu gledanost od gotovo pola milijuna gledatelja, što je *all time high*, sada je izvjesno da će 2014. godina biti znatno skromnija. Povod je to da pokušamo detektirati eventualne teškoće koje u komunikaciji s publikom ima suvremeni hrvatski film i pronademo mehanizme kojima bismo tu komunikaciju unaprijedili.

TOMLJANOVIĆ: Počnimo s producentima koji zapravo imaju najširi uvid u sve zamke domaće kinematografije, od prve ideje, razrade scenarija, pretprodukcije snimanja, nakon toga uključeni su i u distribuciju, a na kraju dobiju rezultate s kinoblagajni.

MATIĆ: Pa Ivan Maloča o tome najviše zna, on je producent filmova koji su napravili najveće uspjehe.

MALOČA: Problema ima na više razina, mogu krenuti od odabira scenarija, odnosno projekta koji treba raditi. Proces počinje radnom koncepcijom, kad se aplicira u HAVC na razvoj scenarija, ne traži se vizija ili mišljenje ili osvrt producenta – što je pogreš-

Filmski producent **Ivan Maloča**, kinoprikazivač i producent **Boris T. Matić**, redateljica **Vlatka Vorkapić**, **Ines Juričić**, direktorica kinodistribucije Blitz Film & Video, i **Ivor Šiber**, direktor distribucijske kuće Zi film, ukazuju na poteškoće na koje hrvatski film nailazi na putu prema gledateljima te sugeriraju rješenja za bolju komunikaciju domaćeg filma s publikom

BORIS T. MATIĆ

"Mi imamo dvije žanrovske niše koje uspijevaju u kinima, komedije i dječje filmove, no problem je što nijedan film nekog drugog žanra nije uspio ostvariti značajniji rezultat"

INES JURIČIĆ

"Postoje dvije vrste producenata, jedni koji kažu 'imam scenarij želite li ga pročitati i dati savjet' i drugi koji dođu s gotovim filmom i kažu da bi voljeli sljedeći mjesec u kinodistribuciju"

"ŠEGRT HLAPIĆ"

Odluka da se ponovo snimaju dječji filmovi vratila je publiku u kina

no. Usamom HAVC-ovu odabiru ne postoji osoba ili neko povjerenstvo koje bi procijenilo koliko gledatelja može imati neki scenarij i tu procjenu elaboriralo. Kad se film počne stvarati, onda je problem, uz to što nemamo novca, to što ne počinjemo na vrijeme kampanju oko distribucije filma, a ona treba početi prvim danom snimanja, *de facto* i prije toga, ovisi o kojem je filmu riječ. Općepoznato je da promocije filmova traju oko godinu dana, no mi to ne radimo, nama je to strano. Nadalje, kada završi produkcija filma, mi u principu nemamo više novaca za promociju pa se pribjegava takozvanom gerila-marketingu, što iscrpi prije svega redatelja i producenta. I na kraju, naravno, problem je manjak sluha kod distributera i kinoprikazivača.

TOMLJANOVIĆ: Sad ste opisali cijeli spektar problema, no možete li izdvojiti kritičnu točku, problem na koji je potrebno usmjeriti najveću pažnju.

MALOČA: Po meni je osnovno da u HAVC-u mora biti netko tko procjenjuje, evaluira komercijalni potencijal filma, te da producent i redatelj napišu marketinški plan ili promocijski miks i način lansiranja filma da se vidi može li njihov scenarij, odnosno projekt biti komercijalan. To je dio koji bi HAVC trebao preuzeti, ovaj drugi problem je već spomenuta

manjkava distribucija. Mi smo već počeli razgovarati u Hrvatskoj gospodarskoj komori, producenti i Udruga kinoprikazivača i distributera, o tome da se usustavi model u kojemu će biti naznačeno koliko će se hrvatski film prikazivati, koliko će biti pozicija plakata, kada, gdje, koliko dugo, zatim frekvencija prikazivanja foršpana i sve ostalo. Smatram da je taj distribucijsko-promocijski dio druga kritična točka, a za koji nikad nema sredstava.

TOMLJANOVIĆ: Borise, kad pripremate film, dakle, u onoj najranijoj fazi, vodite li računa o nekim ciljanim skupinama ili to dolazi tek poslije?

MATIĆ: Kako kad, jer to ovisi o iskustvima i načinima. Dosadašnje iskustvo jasno nam je pokazalo koji su hrvatski filmovi gledani. Ako gledamo, recimo, od osamostaljenja, kad krenemo od 'Kako je počeo rat na mom otoku' pa do 'Sonje i bika' i 'Svećenikove djece' na kraju, naravno, i 'Koka' i dječjih filmova – postoje isključivo te dvije niše koje su spremne za publiku, komedije i dječji filmovi. Problem je što kad opet pogledamo unatrag, nijedan film drugog žanra nije uspio napraviti ni približno sličan rezultat. 'Metastaze' su došle blizu 30.000, mi smo s 'Mondo Bobom' imali 16-17 tisuća, s 'Kenjcem' otprilike isto toliko... Čini mi se da izvan te niše filmova, koji nisu komedije i dječji filmovi, nemamo nekakvu pozicioniranu priču kojom bismo mogli ciljati na 20.000 - 30.000 gledatelja, što bi trebalo biti normalno.

Ako bismo pogledali očevitnik HAVC-a, i napravili analizu po žanrovima, vidjeli bismo da smo u jednoj godini od deset proizvedenih cjelovečernih igranih filmova imali jednu komediju, jedan dječji film i osam filmova koji to nisu, a koji su upravo u tom nekom žanrovskom razmeđu s kojim ne uspijevamo prodrijeti do šire publike. Evo, ja sad imam problem s novim filmom Antonija Nuića ('Život je truba' op. ur.) jer je to film koji nije komedija, a nije ni teška drama, recimo da bi ga se moglo okarakterizirati američkim terminom *dramedy*. Čini mi se da dosad taj tip filma nije rađen u Hrvatskoj pa ne-

**"DISTRIBUTERI MOGU
POMOĆI FILMU, ALI
NE MOGU ART DRAMU
UČINITI KINO HITOM",
KAŽE IVOR ŠIBER**

pojma kako će proći u kinima. S druge strane, svojedobno smo s 'Kenjcem' imali pristojnu gledanost, no sve što smo uspjeli napraviti otišlo je na kopije koje su nas stajale 12.000 eura. Kad obračunamo distributerski fee, pa kinoprikazivački dio, nama producentima ostaje otprilike euro po gledatelju. Dakle, moraš ostvariti 12.000 gledatelja samo da bi isplatio kopije, a gdje je sve ostalo?! Mogu navesti i primjer koprodukcijanskog filma 'Spomenik Majklu Džeksonu' koji je vrlo prijemčiv, komunikativan, mislim da je i u Puli i u Sarajevu dobio ocjenu publike 4,6. Ja sam ga koproducirao i ne mislim da je neko veliko remek-djelo, ali jest vrlo gledljiv i lijep film. No, kad je riječ o Hrvatskoj, meni se ne isplati raditi premijeru, dovesti 500 ljudi, uložiti sredstva u promidžbu, jer mi se ni to neće vratiti

Kad gledam kako su u posljednje vrijeme u kinima prošli filmovi kao što su 'Cure', 'Otok ljubavi' ili 'Happy Endings', postaje jasno da bi se trebala napraviti distinkcija između filmova koje treba gurati u multiplexe, oko kojih se treba žestoko potruditi, i ovih malih filmova kojima, mislim, pripada naše kino Europa. Mislim da bi za takve filmove možda bilo bolje kad bismo ih radili kao pakete i poput turneje obilazili kina po Hrvatskoj. Jedan vikend gostujemo u Karlovcu, dođu autori na premijeru, napravi se pravi vikend događaj – vjerujem da bi na taj način skupili više gledatelja.

TOMLJANOVIĆ: Vlatka, sad smo čuli razne probleme koji tište distribuciju, marketing, međutim, bilo bi glupo ne reći da je vjerojatno jedan dio problema i u samoj robi, dakle, u samom filmu. Recimo, meni je zanimljivo ovo što je Boris sad rekao da kod nas prolaze komedije i dječji filmovi, što i nije neko čudo. I vani uglavnom, u Europi, najbolje prolaze, ali prolaze i neki dramski ili žanrovski filmovi. Budući da ovdje predstavljate one koji filmove smišljaju i realiziraju, možete li detektirati gdje su problemi u samoj filmskoj produkciji?

VORKAPIĆ: Obično kad razgovaram sa svojim prijate-

ljima, kad im kažem da imamo probleme s gledanošću, oni mi kažu: 'Da je film dobar, ljudi bi ga gledali.' Postoji, naravno, tih nekoliko faza, od samog pisanja pa konačno do gledatelja, u kojima ima niz problema. Naravno, ključno je da film treba komunicirati na ovaj ili onaj način s jednim brojem gledatelja i tu je pitanje je li on namijenjen široj publici ili cilja prema *art house* filmu. Mislim da smo te probleme komedije i dječjeg filma na neki način riješili, da ti filmovi funkcioniraju bolje ili slabije, ovisno o situaciji, ali da s tim segmentom nemamo više mnogo problema. Problematičan je ovaj srednji dio o kojem je Boris govorio. Osobno uvijek polazim od pitanja zašto bih ja neki film koji radim išla gledati. Mene trenutačno, zapravo, zanima taj *proctor* filmske na-

"U HAVCU-U BI MORAO POSTOJATI NETKO TKO EVALUIRA KOMERCIJALNI POTENCIJAL FILMA", OBJAŠNJAVA IVAN MALOČA

racije koja nije ni komedija ni dječji film, dakle neki film koji npr. nije u startu komedija, koji je možda *dramedy*, uzmimo taj engleski termin. Dakle, film koji priča neku intimnu priču... Recimo, Grlić je dobar primjer takve vrste filma, 'Neka ostane među nama' koji je napravio dvadesetak tisuća gledatelja. Dakle, ostaje nam kao izazov pronaći rješenje da bi i takvi filmovi imali veću gledanost.

Dio problema vezan je i uz HAVC koji bi trebao imati dio budžeta rezerviran za promociju i distribuciju. Naravno, kad dobijete budžet, koji su sve manji i manji, gledate kako ga što kvalitetnije utrošiti u produkciju i naravno da vam ne ostane za distribuciju, sretni ste kad dođete do premijere. Dakle, tu bi HAVC mogao pomoći. Tu je i pitanje koprodukcija s HTV-om koji se ponaša tako kako se ponaša i zapravo svoj marketinški prostor ne koristi na najbolji način u odnosu na hrvatski film, čak i onda kada

"SONJA I BIK"

Komedija Vlatke Vorkapić jedan je od komercijalno najuspješnijih filmova u nekoliko posljednjih godina

"MAJSTORI"

Komedija Dalibora Matanića rađena za televiziju pretvorila se u jedan od najuspješnijih ovogodišnjih hrvatskih kinofilmova

je koproducent. Zatim, distributeri. Doduše, moja su iskustva bila okej, ali smo zapravo i tu probijali led. Sjećam se da mi je na premijeri Ivan (Maloča op. ur.) rekao: 'Svugdje su plakati 'Sonje i bika', a ja mu velim: 'Ivane, a čiji bi plakati trebali biti, ako ne 'Sonje i bika' na tom katu gdje je naša premijera?' On mi je odgovorio da to prije nije bio slučaj. Dakle, distributeri tek u zadnjih nekoliko godina imaju bolji odnos prema hrvatskom filmu, ali ima tu, naravno, još prostora za napredak.

JURIČIĆ: Iz pozicije distributera mogu reći da se susrećemo s mnogim izazovima. Prvo, kad dogovaramo distribuciju filma, a zatim i tijekom same distribucije. Htjela bih reći da postoje dva pristupa producenata. Jedan pristup je - imamo scenarij, želite ga, molim vas, pročitati i dati eventualno svoje sugestije, komentare, prepoznajete li možda nešto što bismo mogli ubaciti, korigirati...? To je pristup koji je apsolutno afirmativan i dobar. I imamo drugi pristup - imam film, gotov sam, htio bih s filmom ići

"KAD RAZGOVARAM S PRIJATELJIMA O GLEDANOSTI, UVIJEK MI KAŽU: 'DA JE FILM DOBAR, LJUDI BI GA GLEDALI'", KAŽE VLATKA VORKAPIĆ

u kino, sad je 9. mjesec pa ako bismo mogli negdje sredinom 10. mjeseca. To su činjenice i ja sam, nažalost, mnogo filmova distribuirala i na jedan i na drugi način. Gotovo se nikad nije dogodilo da je ovaj drugi način - imam film htio bih ići s njim u kino - polučio rezultate gledanosti koja je bila primijećena, koja bi išla u ikakav izvještaj. Ne bih željela uspoređivati hrvatski film s hollywoodskim filmom, ali kao netko tko je u ovom biznisu već puno godina konstantno primjećujem da mi doslovce svaki dan na mailove dolaze newsletteri studija u kojima se najavljuje da su, na primjer, 'potpisali ugo-

vor za taj film, odlučeno je da u filmu glumi taj i taj, glumica je ta i ta, redatelj...' Dakle, konstantno idu neki newsletteri, već u samoj fazi 'odlučili smo snimiti film'. To hrvatskom filmu itekako nedostaje, nedostaje općenito PR o samom filmu dok je on u povojima i sve dok ne dođe u kino. Mi se bavimo PR-om malo prije Pule i onda opet nastane zatišje. Pula nam pojede sav PR, zatim eventualno još malo i u Sarajevu, a potom tišina, i u trenutku kad film dolazi u kina, on je PR-ovski gledano već potrošena priča. Tada mi moljakamo glumce da daju intervju, ali je to zapravo silovanje promocije, što je posve pogrešan pristup. Tu imamo mnogo prostora za unaprijediti promociju hrvatskog filma.

Sama priprema distribucije filma zapravo bi trebala početi idejom o snimanju filma. Osobno imam jako dobru suradnju s Ivanom Maločom jer on zaista dođe k nama i kaže: 'Želite li pročitati scenarij?' Naime, kad ne radimo film koji je lovac na nagrade na festivalu, nego želimo polučiti neke rezultate u kinima, onda ga moramo gledati kao komercijalni proizvod i mislim da mnogim producentima nedostaje taj osjećaj, tako da u tom segmentu ima puno prostora za unapređenje. Od velike je važnosti i vrlo rana suradnja s potencijalnim distributerom u vezi s vizualnim identitetom filma. Kad je riječ o *in theatre* promociji, apsolutno se slažem s Ivanom da treba posvetiti pažnju foršpanima, donijeti odluku hoće li će se krenuti u *teaser* kampanju pa onda nastaviti klasičnim kinoforšpanima od 2 minute, zatim vizualima - hoćemo li imati samo jedan pa ćemo ga razraditi... otvara se mnogo mogućnosti. Dobri su primjeri 'Svećenikova djeca' ili 'Kauboji' koji su, bez obzira na to što nisu polučili rezultat koji se očekivao, zapravo imali marketinški jako dobar pristup: *teaser* kampanja započela je godinu dana prije otvaranja, *teaser* plakati, pa se onda sve više vizualno definiralo što smo bili bliže otvaranju filma.

TOMLJANOVIĆ: Često čujem jadikovke producenata i autora filmova na terminiranje filma, primjerice, trenutačno je u kinima 'Broj 55' koji je terminiran u možda 2-3 najjača tjedna u godini, s izuzetno jakom konkurencijom, barem dva filma, 'Preglup i pregluplji' i 'Interstellar', završit će među top 10 najgledanijih filmova i naravno da to umanjuje šanse filma kao što je 'Broj 55' koji inače nije bez komercijalnog potencijala.

JURIČIĆ: Ako bismo na taj način gledali, onda nikad nije pravo vrijeme za kino jer je u svakom periodu neki hit u kinima.

TOMLJANOVIĆ: Da, ali trenutačno ih je čak tri (treći je 'Igre gladi: Šojka rugalica 1. dio' op. ur.).

JURIČIĆ: Slažem se, no riječ je o tome da je HRT želio terminirati film oko Dana sjećanja na Vukovar, a ono što je doista zabrinjavajuća priča ove godine jest da je uz trećeg Koka, 'Ljubav i smrt', najgledaniji domaći film 'Majstori', što je zapravo televizijska produkcija i uopće nije film za kino.

ŠIBER: Sve što ste dosad nabrojili može utjecati na

rezultat, ali mislim da ne može utjecati više od 15 – 20 %. To je taj dio koji se može napraviti dobrom promocijom i distribucijom, no ključ je u tome da ako želimo imati komercijalne filmove u kinima, onda takve filmove moramo financirati i snimati. Ne možemo tražiti distribuciju u multipleksima za devet komornih drama koje smo namijenili festivalima. Reći ću otvoreno, ja sam distributer filma 'Takva su pravila' koji će uskoro u kinodistribuciju u multipleksu, no ja mislim da je to ubojstvo filma i loše za hrvatski film u cjelini. Ne daj bože da dođu neki mladi ljudi, oni će imati neku drugu viziju hrvatskog filma od one na koju će naići i to će imati reperkusije i u budućnosti.

Ne možemo mi distributeri napraviti film komercijalnim. Naime, otvoreno govoreći, meni je 20 puta teže, 20 puta napornije i 20 puta više uložim za hrvatski film nego što radim za neki strani film. Mi smo se za film 'Šuti', koji je bio jako bitan našem producentu u to doba, pretrgli od posla, snimali dodatne virale, organizirali promocije, Lukas Nola je obilazio Hrvatsku prisustvujući premijerama i jedva smo došli do tisuću gledatelja.

MALOČA: Ja mislim da to nije bio film za multipleks kina i da se mi kao struka i autori, bez obzira na to što smo producenti, krijemo iza toga. Dokle god se krijemo iza toga, dotle ćemo imati ovaj džumbus i nećemo imati gledanost. To je stvar edukacije, a ne samo skrivanja iza autorske kinematografije.

MATIĆ: Tu postoji još nešto na što bih volio upozoriti. Sad govorim kao kinoprikazivač, a ne kao producent, kao čovjek koji upravlja kinom Europa u kojem se u zadnjih godinu dana gledanost povećala 120 %. To je rezultat petogodišnjeg rada na odgoju publike, truda, mučenja i žestoke šljake da bismo došli do rezultata i oni se sad naziru. Uspjeli smo naviknuti ljude da je kino Europa takvo mjesto. Naravno, trebaju nam i jači repertoarni naslovi jer oni povuku i druge filmove. Recimo, 'Odrastanje' nam automatizmom podigne i gledanost gruzijskog fil-

"BILO BI KORISNO DA HAVC NAPRAVI ZLATNA PRAVILA DISTRIBUCIJE FILMA", SAVJETUJE INES JURIČIĆ

ma, ali potrebno je odgajati publiku.

TOMLIJANOVIĆ: Ivane, čuli smo neke primjedbe na račun HAVC-a, imate li zamjerki i kad je riječ o distributerima i prikazivačima?

MALOČA: Prema distributerima manje, mnogo više prema kinoprikazivaču. Po meni bi, kao prvo, bilo potrebno da se zakonom zabrani da su distributer i prikazivač ista pravna osoba ili slijednik ili sestrinska tvrtka. I da nijedan prikazivač nema preko 50 posto tržišta, a to je u maloj Hrvatskoj nemoguća misija. Ipak, teško je davati zamjerke distributeru dokle god se ne nauči autora da ne može mijenjati ime filma tri dana prije distribucije.

JURIČIĆ: Mislim da bi bilo korisno da HAVC da neke smjernice, neka mala zlatna pravila o onome što napraviti i što ne napraviti da bi film uspio. Znači, od samog scenarija, angažmana glumaca i promocije do distributera i na kraju prikazivanja – sve to zajedno čini jedan cijeli paket i utječe na konačnu gledanost filma.

TOMLIJANOVIĆ: Vlatka, kako tu našu autorsku kinematografiju koja je tijekom povijesti u svakom segmentu ovisila ponajviše o autorima, kao što je i Ivan Maloča maloprije spomenuo, prilagoditi komercijalnim zahtjevima?

"SVEĆENIKOVA DJECA"

Komedija Vinka Brešana najveći je prošlogodišnji hrvatski kinohit

PULSKI FESTIVAL

Apsurdno je da pobjednici festivala u Puli redovito loše prolaze u kinima, a većina kinouspješnica prvo je išla u distribuciju a tek potom u Pulu

VORKAPIĆ: Mislim da ova kinematografija treba ostati autorska jer su autori osnovni pogon ove kinematografije. Kad god nešto radim, igrani film ili dokumentarac, uvijek se pitam je li to što sad trenutačno snimam nešto što bih poželjela gledati u kinu. Pokušavam ono što radim približiti sebi kao nekome tko voli film i voli ići u kino.

JURIČIĆ: Ne samo bi li otišla pogledati, Vlatka, nego i bi li platila 20 ili 30 kuna?

VORKAPIĆ: Upravo tako, obukla se, izašla van, platila kartu i potrošila dva sata gledajući taj film?

ŠIBER: Nama trebaju art filmovi poput Lukasova, i svih ostalih art filmova, no problem je u tome što nemamo razvijenu publiku za takve filmove.

MATIĆ: Odnosno, nacionalnu strategiju koja je započela prije četiri godine i moramo reći da je HAVC

nije u redu da je cijena kinoulaznice ista za američki blockbuster i prosječni hrvatski film, a pritom je potrebno paziti da domaći film ne bude percipiran kao manje vrijedan. Dakle, cjenovni razredi kinoulaznica trebaju se drugačije napraviti. I drugo, koliko Pulski filmski festival utječe na interes i gledanost hrvatskog filma.

TOMLJANOVIĆ: Pa kako utječe?

VORKAPIĆ: Nažalost, najčešće negativno.

MALOČA: Kada se promatraju hrvatski filmovi koji su komercijalno uspjeli, onda većina nisu bili na Puli, najprije su bili u distribuciji pa su tek nakon toga išli u Pulu. Pula na neki način pojede interes javnosti i medija pa kad dođe red na kinodistribuciju, više nema interesa medija i javnosti za film, što može nadomjestiti samo velika promidžbena kampanja.

TOMLJANOVIĆ: Čini mi se da nema pobjednika Pule koji je napravio ikakav ozbiljniji rezultat u kinima.

MALOČA: Ne, nema, ali postoji još jedna poteškoća, a to je da mi u kinima uglavnom imamo publiku između 15 i 25 godina, a kad pogledate francusku ili njemačku publiku, onda ćete vidjeti da je kod njih dobna granica mnogo viša, odnosno da u kina ide publika od četrdeset, pedeset, šezdeset i više godina. To je još jedan razlog zašto naš film nema publiku.

ŠIBER: Nama svaki mjesec treba jedna 'Sonja i bik' ili 'Svećenikova djeca'.

JURIČIĆ: I kvartalno bi bilo sjajno.

MATIĆ: Iako treba imati na umu da se u Njemačkoj godišnje proizvede, recimo, 150 filmova, od njih svega 15 - 20 završi u kinodistribuciji, 3 - 4 postanu hitovi, a jako puno filmova završi s gledanošću od 1000 do 2000 gledatelja. Kao i naši, samo što Njemačka ima 88 milijuna stanovnika. U Iranu snime 80 filmova godišnje, a pet ih prođe u kina.

MALOČA: Mi ovdje govorimo samo o gledanosti u kinima, svejedno se dižemo jer nije riječ samo o kinoprikazivanju, moramo uzeti u obzir i druge platforme; video, televiziju, DVD, VoD, FreeTV, internet sa svojim prednostima i manama, te druga tržišta i tako dalje. Ima još mnogo prostora i izazova.

“CIJENA ULAZNICA ZA HRVATSKI FILM NE BI TREBALA BITI ISTA KAO I ZA AMERIČKI, TO JE KAO KOČIJA I BMW”, SMATRA IVAN MALOČA

na dobrom putu da je i realizira. Tada se uostalom i počelo razgovarati o dječjem filmu pa se naslonio 'Koko' i tako dalje. Prije 'Duha u močvari' 20 godina nismo imali nijedan dječji film. To je strategija HAVC-a i na nama je da se dogovorimo koji su sljedeći koraci u strategiji razvoja.

No, budimo poštteni i recimo da smo mi još samo kulturni proizvod, a ne industrija i pitanje je hoćemo li to ikada i postati. Da se ne znam kakav hit snimi i da svaki Hrvat ode dva puta u kino, pitanje je bi li producent zaradio. Problem je i to što kod nas u kino godišnje ide manje od jednog čovjeka, točnije 0,90, a u Americi idu 4 čovjeka.

MALOČA: Nismo još razgovarali o dvije stvari. Prvo je cijena ulaznice hrvatskog filma i američkih filmova, tj. nismo razgovarali o usporedbi cijena hrvatske kočije i njemačkog BMW-a, govorim o cijeni proizvodnje američkog i hrvatskog filma. Mislim da

FISKALNI POTICAJI POTIČU RAST IZVOZA FILMSKIH USLUGA

"MAPA FISKALNIH POTICAJA I NJIHOV
UTJECAJ NA FILM I AUDIOVIZUALNU
PRODUKCIJU U EUROPI" NASLOV JE
STUDIJE KOJA PRVI PUT UKLJUČUJE I
PODATKE KOJI SU U VEZI S HRVATSKOM
AUDIOVIZUALNOM INDUSTRIJOM

TEKST DRAGO PERIĆ

FOTO EMBASSY FILMS CROATIA

U organizaciji Europskoga audiovizualnog opservatorija prošlog je tjedna u Bruxellesu održana prezentacija i okrugli stol u povodu studije koju je izradila ugledna konzultantska kuća Olsberg•SPI iz Londona. Studija prikazuje širu analizu primjene i efekata državnih poticaja unutar osam odabranih zemalja. Osim Hrvatske, analizom su obuhvaćene Belgija, Češka, Francuska, Mađarska, Irska, Italija i Velika Britanija. Hrvatska se od 2012. godine upisala u mapu europske prakse fiskalnog poticanja audiovizualne industrije Izmjenama i dopunama Zakona o audiovizualnim djelatnostima, kojima se omogućava povrat (rebate) 20 % utrošenih sredstava međunarodnoj produkciji filma ili TV serije. Već nakon tri godine vidljivi su uočljivi rezultati koji su pokazatelj znatno većih mogućnosti domaće audiovizualne industrije u pogledu izvoza filmskih usluga, a to znači i rasta prihoda, zapošljavanja, razvoja, ali i utjecaja na prihode drugih industrija, osobito u sektoru turizma. "Igra prijestolja" je najveći ulov u mreži hrvatskih poticaja, ali to ne umanjuje značaj drugih ostvarenja, poput filmova "Diana", "Cure – Život druge", "Otok ljubavi", "Domoljub", "Itsi Bitsi", švedske dječje hit-serije "Božić na suncu", kao i američke "Dig" u kojoj Split i Trogir "glume" Svetu zemlju. Od 2012. do 2014. filmski poticaji rezultirali su s ukupno 18 međunarodnih produkcija iz Amerike, Velike Britanije, Francuske, Njemačke, Švicarske, Finske,

Danske, Švedske, Slovenije i Nizozemske. Hrvatska je nova na europskoj mapi poticaja, a izdvaja se od drugih zemalja koje su ih uvele prije nas po iznimnoj stopi rasta u prvim godinama primjene. U prvoj godini ostvarena je potrošnja međunarodnih produkcija od 25 milijuna kuna, u drugoj godini oko 50 milijuna, a ove godine će biti ostvareno oko 100 milijuna kuna. Izrazito visok interes za snimanja u Hrvatskoj u perspektivu postavlja nove zahtjeve pred državu i domaću audiovizualnu industriju. Osiguranje veće razine sredstava nužno je ako se želi pratiti visoka stopa rasta potrošnje međunarodnih produkcija. Tim prije jer je hrvatski model poticaja značajnim dijelom samofinancirajući i ne predstavlja opterećenje za proračun, nego ga zapravo značajno puni.

"Danas su poticaji nužan uvjet za ozbiljan izvoz filmskih usluga, ali nisu i dovoljan. Svi u Europi, pa i izvan nje, priznaju važnu ulogu HAVC-a (i države, u ovom slučaju) u stvaranju povjerenja unutar međunarodne audiovizualne zajednice, a tome jednako doprinose naši profesionalci, producenti i ekipe profesionalaca bez kojih nema filmskog ostvarenja. Mi smo povjerenje zaslužili i to se vidi po recentnim rezultatima", istaknula je Sanja Ravlić, članica Povjerenstva za poticaje HAVC-a i predstavnica Hrvatske u Eurimagesu. Studija u konačnici pokazuje multiplikatorne utjecaje poticaja jer djeluju na povećanje unutar europske proizvodnje filmova, donose kulturalne, kreativne i ekonomske koristi, a predstavljaju i važan korektiv pojedinih tržišnih anomalija, odnosno nejednakosti.

"IGRA PRIJESTOLJA"

Sustav poticaja odigrao je važnu ulogu u odluci HBO-a da popularnu seriju snima u Dubrovniku

27 NEOVISNIH KINOPRIKAZIVAČA UDRUŽILI SNAGE

HRVOJE LAURENTA

"Članovi naše Udruge su različiti, no dijelimo mnoge slične probleme koje ćemo u njoj zajednički pokušati rješavati"

Ključni ciljevi nove udruge Kino mreža su profiliranje pojedinačnih kina, angažiranje dodatnih sredstava za kvalitetnije programe i privlačenje što većeg broja gledatelja

RAZGOVARALA TENA ŠKILJEVIĆ
FOTO DORIS FATUR

Za predsjednika novoosnovane udruge Kino mreža, koju čini čak 27 neovisnih prikazivača iz 24 grada, izabran je Hrvoje Laurenta, voditelj zagrebačkog kina Europa, koji ima ambiciozne planove razvoja ove nove inicijative.

ČIME ĆE SE BAVITI NOVOOSNOVANA UDRUGA KOJOJ STE NA ČELU I ZA ŠTO ĆETE SE SVE ZALAGATI?

Osnovna zadaća i područje djelatnosti Udruge su promocija i razvoj audiovizualne i medijske kulture te audiovizualne industrije s naglaskom na kinoprikazivačku djelatnost. Svrha Udruge je ujedini, poticati, unapređivati i razvijati hrvatskih neovisnih kinoprikazivača, osigurati raznolikost i dostupnost audiovizualnih djela na području Republike Hrvatske, razmjenjivati znanja i informacije među njezinim članovima, zastupati zajedničkih interesa u javnosti te razvoj, kreiranje, razmjena i distribucija filmskih programa, programa filmske edukacije i drugih programa, razvoj svih oblika odgoja u području audiovizualne kulture, promicanje audiovizualnog stvaralaštva i kinoprikazivačke djelatnosti te povećanje vidljivosti i posjećenosti programa na cijelom području Republike Hrvatske. Sukladno zadaći i svrsi, osmisliti ćemo i realizirati brojne aktivnosti vezane uz programe neovisnih kina, njihovu promociju, veću zastupljenost hrvatskog filma, lobiranje i suradnju s lokalnim,

nacionalnim i međunarodnim tijelima, odgoj i razvoj publike, razvoj filmske pismenosti, jačanje konkurentnosti, razvoj profesionalizma i specijalizacija djelatnika u kinoprikazivačkom sektoru, razmjenu znanja i iskustava među samim članovima, ali i ostalim mrežama, udruženjima i kinima diljem Europe i svijeta. Silne su aktivnosti pred nama, ali imamo volje, energije i znanja te sam siguran da će Upravni odbor sa mnom na čelu dati sve od sebe u realizaciji planova koje ćemo u sljedećih nekoliko mjeseci osmisliti i utvrditi. Udruga u ovom trenutku broji 27 članova iz 24 grada, što nas već u startu čini jednim od većih kulturno-umjetničkih udruženja, a posebno me veseli broj gradova iz kojih dolaze naši članovi jer je riječ o manje-više svim dijelovima Hrvatske, od manjih pa sve do najvećih gradova i sredina.

ŠTO ĆE BITI PRVI KORACI UDRUGE?

Uz sam proces registracije Udruge pri nadležnim tijelima, što nam je nulti zadatak, prvi korak je kvalitetno postavljanje Udruge na noge da bismo udarili dobar i čvrst temelj svim našim budućim aktivnostima. Taj temelj je donošenje kratkoročnog i dugoročnog strateškog plana rada i financiranja Udruge te odabir tajnika kao profesionalnog djelatnika koji će u suradnji s Upravnim odborom biti uključen u planiranje i realizaciju svih naših djelatnosti. Kako bismo u početku bili na razini na kojoj želimo biti, trebamo čim prije donijeti kratkoročni financijski plan i osigurati početna sredstva te pronaći prostor za rad. Nakon svih ovih koraka će se postupati prema strateškom planu i planu djelatnosti za naredni period.

S KAKVIM SE PROBLEMIMA SUOČAVAJU NEOVISNI KINOPRIKAZIVAČI?

Članovi Mreže su raznovrsni i različiti, kako po svom pravnom statusu i sredini u kojoj djeluju, tako i po prednostima i problemima s kojima se svakodnevno susreću. No, nekakvi zajednički problemi i nedostaci koje svi imamo su: kako doći do još više publike, kako što bolje profilirati i promovirati kina i doći do dodatnih sredstava za kvalitetniji program. Te su tri stvari ključne i od njih će se granati stablo naših aktivnosti.

GDJE VIDITE UDRUGU ZA DVIJE GODINE, NA KRAJU SVOG MANDATA?

Vidim je na čvrstim financijskim i organizacijskim temeljima, važnu i prepoznatu prije svega među samim članovima pa onda i u domaćoj i

međunarodnoj javnosti. Budući da smo na samom početku, vrlo je važno voditi računa o samoj Udrugi – njenom ustrojstvu, organizaciji i financijskoj stabilnosti, a sve sukladno kratkoročnom i dugoročnom strateškom planu rada i financiranja. Nadam se i vjerujem da će Udruga postati važan partner svim neovisnim kinima te poligon za zajednički razvoj projekata i programa koji će nam svima biti od višestruke koristi.

KAKO STE DOŽIVJELI KIN-KONG, PRVI KONGRES NEOVISNIH KINOPRIKAZIVAČA NEDAVNO ODRŽAN U ZADRU?

Iako priča o Mreži traje dugo, u Zadru se dogodio pravi početak umrežavanja koje se nakon nešto više od dva mjeseca i realiziralo. Bilo je korisno i lijepo s kolegama provesti više vremena nego što je dotad bilo uobičajeno. To nam je omogućilo da se bolje upoznamo i detaljnije razgovaramo o svim vrlinama i manama koje naša kina i lokalne sredine imaju. Vjerujem da će se svake godine organizirati sličan kongres na kojem će se održavati redovna godišnja skupština Udruge.

TKO JE TKO U KINO MREŽI

Predsjednik Kino mreže Hrvoje Laurenta izvršni je direktor i voditelj zagrebačkog kina Europa, a dopredsjednik Udruge Josip Nakić Alfrević ravnatelj je Pučkog otvorenog učilišta Koprivnica. Udrugu je osnovalo 27 neovisnih kinoprikazivača, a članovi Upravnog odbora, osim predsjednika i dopredsjednika, su: Marijana Bošnjak, direktorica Kinematografa Osijek d.d., Snježana Kuzmanić, direktorica splitske tvrtke Ekran d.o.o. i Slobodanka Mišković, ravnateljica riječkog Art-kina Croatia.

Također, na Osnivačkoj skupštini izabrano je i stegovno tijelo Udruge, u sljedećem sastavu: Danijel Pavlič, voditelj filmskog centra Doma kulture Kristalna kocka vedrine Sisak, Marina Oskoruš, voditeljica kulturnih djelatnosti za film i izložbe u Centru za kulturu Čakovec, te Tanja Miličić, voditeljica kina i filmske produkcije u pulskom Kinu Valli. Likvidator udruge je Miroslav Perošević, ravnatelj Pučkog otvorenog učilišta Novska.

Kad prošlost određuje sadašnjost

IVO GREGUREVIĆ I MIRJANA KARANOVIĆ

Neobičan par "Kosca" čini osuđeni silovatelj i sredovječna žena čiji auto ostaje bez benzina

FILM "KOSAC"
ZVONIMIRA JURIĆA
FILM JE TAME I TIŠINE,
NEUROZE I OČAJA,
KOJI SVJEDOČE O
NEMOGUĆNOSTI
PROMJENE, PONAJSVIŠE
PROMJENE U LJUDIMA
NEUMOLJIVO
ZAROBLJENIMA U
VREMENU I PROSTORU

TEKST IVANA MILOŠ
FOTO HAVC

Nepomičnost nikada nije toliko teška kao noću, kada se čini da vrijeme pripada sjenama, a svaki pokret koji se iz njih izdvaja gotovo je grijeh protiv tišine. Tada čak i najmanji tračak svjetlosti razotkriva mnoga noćuralna stvorenja zaokupljena svojim tajnim životima koja se, izložena nenadanom pogledu drugoga, u trenu lede i odjednom učine nes(p)retnima. Ivo, mučaljiv lik u središtu troslojne strukture "Kosca", novog filma redatelja Zvonimira Jurića, po tome nalikuje kukcu koji se uz velike napore upire prijeći cestu u jednoj od ranih scena ove maestralno tamne pripovijesti. Obojica su začećeni, izloženi pred Mirjanom, sredovječnom ženom čiji automobil ostaje bez benzina usred slavonske pustoši. Nakon što je iz nepreglednog polja kukuruza obasjaju farovi njegova traktora, Mirjana za pomoć moli Ivu, osuđenog za silovanje prije dvadeset godina, a njena molba pokreće niz sićušnih poteza u seoskoj sredini gdje se svačija prošlost poznaje i vječno zaustavlja svaki, pa i najmanji pokušaj pomaka s mjesta. Neuroza i očajanje stidljivi su, prešutni, ali svepri-

sutni stvaraoci filmske atmosfere, osjećaji opkoljenosti i opasnosti koja vreba iz kuta pronicljivo su usađeni u kameru koja likove, osobito one koji se pokazuju ranjivima, poput Mirjane i savjesnog policajca Kreše, često prati s leđa. Kadar koji u Ivinj ruini od stana s leđa prati Mirjanu dok u ruci okreće crvenu jabuku dostojan je anti-bajkovit prizor Snjeguljice u dvorcu zle maćehe. U crnim, noćnim eksterijerima ta se napetost povremeno intenzivira do razine trilera ili čak horora. Oba žanra bi mogla prihvatiti i zastrašujuću pojavu Ivinog traktora koji u vještima lećama direktora fotografije Branka Linte prerasta u zlokobno mehaničko čudovište. Sniman iz daljine, osobito u kritičnim scenama Mirjane na benzinskoj pumpi gdje joj mladi Josip otkriva Ivine kosture u ormaru, traktor se transformira u samosvojnu prijetuću instancu, nositelja sudbine, a samim time i jedno od obličja kosca u filmu. Budući da nam zbog snažnih farova unutrašnjost traktora, kao i sam Ivo, postaje nevidljiva, prijetnja koja plov nad cijelom pričom ustoličuje se kao anonimna, neumoljiva i, iznad svega, tiha mogućnost zasjede koja mirno čeka na svoj trenutak. Mirjanina odluka da ipak pođe s Ivom, njen ulazak u bliješću neman koja u tom trenutku pokreće motor

(narativa koliko i usud) izbežumljuje Josipa koji se ostatak večeri nikako ne uspijeva otarasiti mučne nelagode.

Umješnosti kamere i njenim prizorima savršeno odmjerjenog trajanja i sumorne kompozicije konkurira jedino zvukovna slika "Kosca", auditivno remek-djelo Julija Zornika. Efekt zvukova na gledatelja je toliko izoštren i snažan da se čini da su nastali pod premisom prestrašenog uha čovjeka noću izgubljenog u šumi. Zvukovi vode i određuju film te redatelj često elegantnim unošenjem zvučne komponente naznačuje krucijalne trenutke narativa prije nego što ih ugledamo. Uvodno kuckanje Mirjaninih potpetica i pjev zrikavaca tako prethode prvoj sceni, a isti se princip ponavlja tijekom cijelog filma. Figurirajući gotovo kao samostalni likovi ili narativni tragovi, zvukovi su minuciozno usklađeni s prizorima. Vrenje vode u Ivinom stanu dok ga Mirjana ondje ustrašeno čeka, Krešin hod po šuštavoj travi koju je Ivo noćima opsesivno kosio, cvilež Ivina psa kojeg Krešo posvaja – sve su to precizne inscenacije trenutka.

Kao jedan od lajtmotiva u srži filma, nemogućnost promjene pršti iz svake ćelije "Kosca". Statična kamera tako bilježi interijere kao nepomične

skulpture koje su oduvijek bile ondje, upravo onakve kakvima ih sada vidimo. Klaustrofobična scena Krešinog dolaska kući iz postaje odličan je primjer, gdje nam u lijevom kraju platna prvi pogled na njegovu ženu Anu, pasivno s kauča zagledanu u televizor, jasno sugerira statičnost i zagušljivost njihove životne priče u kojoj i sam Krešo postaje sjena. Poteškoće s kojima se ovaj par i njihovo još sitno dijete suočavaju srodne su muklom očaju svih likova, a kao njegovu centralnu metaforu možemo identificirati rupu u kuhinjskom podu njihove trošne kuće koju Ana provizorno prekriva tepihom. Netom po kratkom otkrivanju i pogledu u provaliju, tepih se vraća i ponovo skriva ponore s kojima se Ana i Krešo, za razliku od Ive kojem je kap već prelila čašu, nastavljaju tiho boriti i živjeti svoju svakodnevicu, kakva god ona bila.

I dok nas smireni, skromni epilog disanja tročlane obitelji polako izvodi iz ovog mračnog univerzuma i predaje u naručje svakidašnjici, prati nas pitanje koliko nam njena danja svjetla i buka pomažu izbjeći vlastitog "kosca". Moćna izjava o prostoru čija prošlost definira sadašnjost preko svake mjere, "Kosac" Zvonimira Jurića sjajan je, rječit dokaz koliko se toga može reći u tišini.

LANA BARIĆ I NIKOLA RISTANOVSKI

Mukli očaj života bračnog para s malim djetetom

A close-up portrait of an elderly man, Branko Lustig, wearing a dark brown fedora and thick-rimmed glasses. He is looking slightly to the right with a serious expression. He is wearing a dark, textured coat over a light blue and white striped shirt. The background is a warm, orange-brown wall.

Intervju:
BRANKO

LUSTIG

**"SAMO NAM KOPRODUKCIJE
MOGU DONIJETI USPJEH"**

Veliki hollywoodski producent i vlasnik dvaju Oscara, za filmove "Schindlerova lista" i "Gladijator", po povratku u Hrvatsku komentira razlike u filmskoj proizvodnji i distribuciji nekoć i danas te različite pristupe filmu u Europi i u Americi

RAZGOVARAO

ARSEN OREMOVIĆ

FOTO

VLADIMIR IMPRIĆ

Ma, to sve nije neka velika stvar - komentira istaknuti hrvatski producent Branko Lustig činjenicu da ga je portal The Daily Beast uvrstio na popis od pedeset najvećih hollywoodskih producenata svih vremena. Dvostruki oskarovac, nagrađen za filmove "Schindlerova lista" (1993.) Stevena Spielberga i "Gladijator" (2000.) Ridleyja Scotta, rangiran je na 29. mjesto, ispred Ismaila Merchanta, braće Coen, Williama Wylera i drugih slavnih imena koja su stvorila neke od najpopularnijih i najvećih filmova u povijesti Hollywooda.

Branku Lustigu, naravno, svaka počast ove vrste godi, ali nije posebno euforičan kad je riječ o ovakvim listama, pa čak ni samim nagradama Oscar, za koje kaže da nisu toliko moćne kako nam se može činiti.

- Naravno, Oscari osiguravaju ugled. Ali, kada gledate 'Gladijatora', onda i bez Oscara vidite da to nije

"MOJ NAJVEĆI USPJEH PO POVRATKU U HRVATSKU JE FESTIVAL TOLERANCIJE KOJI JE DOŽIVIO VEĆ OSMO IZDANJE I NA NJEGA SAM IZNIMNO PONOSAN"

radio netko tko ne zna ili ne može. Ali, ne Oscar osigurava sljedeći posao, on je prije referenca da vas pozivaju na partyje i referenca je za honorare: ako ste dotad dobivali pet nečega, onda vam nakon Oscara ne mogu ponuditi ispod deset, što je dobro, ali nije garancija da ćete ubrzo dobiti novi posao. I referenca je da ulazite na ovakve liste: među pedeset najuspješnijih u povijesti Hollywooda, ali to je sve - kaže producent koji se nakon umirovljenja odlučio vratiti u Hrvatsku, gdje je pokrenuo Festival tolerancije - Festival židovskog filma, ali njegova uloga u hrvatskoj kinematografiji nije otišla dalje od 'umirovljeničke'.

NAKON TOLIKO GODINA RADA I ISKUSTVA U RAZNIM KINEMATOGRAFIJAMA, ŠTO VAM ZNAČI I ODREĐUJE RIJEČ PRODUCENT?

- Krajem 1970-ih i početkom 1980-ih producent u ovoj regiji nije značio mnogo. Imali smo državnu kinematografiju i ona se trudila zaraditi novac, a kako su se dobivale dotacije od države, bili su prisiljeni i raditi domaće filmove. U ono vrijeme direktori tih poduzeća, poput Jadran filma koji je bio glavni, Croatia filma i ostalih poduzeća, uzimali su si naslove izvršnih producenata koji zapravo nisu odgovarali onome što su radili. Oni su, prema američkoj klasifikaciji, bili ono što nazivamo *line-producer*. U Americi su producenti ljudi koji novac koji dolazi od studija pretvaraju u film, zajedno s režiserom, a ovdje su to bili direktori poduzeća kojima je država davala novac za film, a oni bi sebi uzimali titule producenata, iako su oni jedino pili kavu s režiserom... Ali, režiseri su to smatrali prikladnim jer su oni u to vrijeme sve ljude koji rade u poduzećima smatrali nižom kategorijom. Bilo je iznimki, naravno. No, u ono vrijeme bila je jako dobro uhodana prodaja filmova, Jugoslavija film je imala predstavništva po cijeloj Europi, čak jedno vrijeme i u Americi, a danas nam nešto takvo jako nedostaje. Taj novac od prodaje, a uglavnom su to bile zarade od velikih koprodukcija koje smo imali u to vrijeme, išao je filmskim poduzećima i onda bi se dio toga novca odvojio za domaći film. To dodjeljivanje novca domaćim autorima kojim su filmska poduzeća samostalno raspolagala povećalo je ulogu producenta jer je to bio čisti primjer kapitalističkog sistema: ono što si zaradio na jednom filmu, uloži u sljedeći. To je jako dobro radio Zdravko Mihalić, direktor Jadran filma, i prije njega Sulejman Kapić. Dakle, zahvaljujući koprodukcijama, taj je sistem bio jako dobro razvijen, tako da smo mi, već prije mog odlaska u Ameriku, ovdje radili na američki način i za Amerikance: 'Guslača na krovu' (1971.), 'Sofijin izbor' (1982.), seriju 'Vjetrovi rata'...

U devedesetima, također, producenti nisu bili pravi producenti jer su samo uzimali novac od Ministarstva kulture i s njim radili filmove, ali posljednjih godina, valjda i zato što novac od Hrvatskog audiovizualnog centra nije više dovoljan, morali su se početi i sami snalaziti. I to je poanta uloge producenta. Sada je taj uvijek dinamičan i antagonistički odnos između redatelja i producenta puno zdraviji jer redatelji u autorskim kinematografijama, posebno u Hrvatskoj, ne doživljavaju više producente samo kao činovnike koji im smetaju. Danas i kod nas redatelji, ako su pametni, sve više shvaćaju da bez producenata nema ni njih i da im producenti mogu samo pomoći.

“ŽELIO SAM SNIMITI
FILM O JASENOVCU
I JOŠ TO ŽELIM,
NO DOSAD NISAM
USPIO PRONAĆI
KVALITETAN
SCENARIJ NA TU
TEMU”

**DJELOMIČNO STE TO VEĆ ODGOVORILI, NO MOŽETE
LI MALO POBLIŽE OBJASNITI KAKO VIDITE OSNOVNU
RAZLIKU IZMEĐU ULOGE PRODUCENTA U AMERIČKOJ,
PRODUCENTSKOJ KINEMATOGRAFIJI I EUROPSKOJ,
AUTORSKOJ?**

- U Americi su producenti nastali od vlasnika studija. Ako su režiseri željeli raditi film, morali su ići k vlasnicima studija, a vlasnici su davali novac, pa su time i određivali uvjete. U Americi, kada bi režiser sjeo za stol, s druge je strane sjedio gospodin Samuel Goldwyn koji je režiseru davao svaki dolar za novac, kuću... Zato je tamo nastala kinematografija koja, produkcijski gledano, nije toliko ovisila o režiserima. To se znalo i promijeniti, poslije su dolazili režiseri koji su se znali svađati oko toga tko će glumiti, kako će se nešto raditi, ali sistem je načelno ostao isti. Tako da režiseri koji žele imati veći utjecaj, oni su ujedno i producenti. Danas su čak i mnogi glumci producenti. I danas u Americi na zgradama postoje natpisi Warner, Paramount, Columbia, Universal ili imena drugih velikih studija, ali ti studiji zapravo ne postoje. Njihovi vlasnici su Sony, Westing-

house, multinacionalne kompanije, danas kapital vlada filmskim svijetom i na Upravnom odboru Westinghousea diskutira se hoće li biti snimljen neki film, a ne u studiju, jer oni daju novac. U Europi je velikim dijelom filmove financirala država pa su režiseri mogli zapovijedati i njihova se uloga mogla razvijati potpuno drukčije. U takvoj situaciji pojavljuju se mladi ljudi koji žele ojačati ulogu producenata, ali nemaju dovoljno novaca. Kada je riječ o Hrvatskoj, koja bi banka uložila svoj novac u neki film? Hrvatskog producenta koji bi došao tražiti kredit od 10 milijuna eura, koliko je minimalno potrebno da se napravi neki produkcijski pristojan film za svjetsko tržište, bankar bi poslao k vragu. I zato se europska kinematografi-

**“OSCAR VAM OSIGURAVA
POZIVNICE ZA PARTYJE I
BOLJE HONORARE, ALI NIJE
GARANCIJA DA ĆETE UBRZO
DOBITI NOVI POSAO”**

ja neće tako brzo približiti američkoj. Ovo što mi pravimo film za tri do četiri milijuna kuna, to je smijurija. I kada film u kinima pogleda 300 ljudi, onda novine pišu da je to sramota. Nije to sramota, to je neimaština!

**NEKA ŠANSA ZA ISKORAK HRVATSKOG FILMA NA
GLOBALNOJ RAZINI IPAK POSTOJI?**

- Unatoč svemu, mi moramo nastaviti snimati, moramo ići naprijed jer će i to izumrijeti. Čuli ste za biblijskih sedam mršavih i sedam debelih krava, siguran sam da će nakon sedam mršavih doći sedam debelih krava. Problem je u tome što to treba dočekati, i zato je dobro da Akademija dramskih umjetnosti u međuvremenu odgaja mlade ljude koji će dobiti svoju šansu. Prilika je europske kinematografije, a posebno hrvatske, u koprodukcijama. Samo s koprodukcijama možemo ići naprijed jer imamo dobre scenariste, dramaturge, režisere i glumce. Naši su glumci stvarno izvrsni, neki od njih mogu stati uz bok najboljim američkim glumcima. Ne trebaju nama Angeline Jolie i Bradovi Pittovi. Mi imamo dobre filmove, samo moraju biti nadograđeni. A to je gospodin Hribar (ravnatelj HAVC-a, op. ur.) dobro shvatio, da je bit svega u koprodukcijama, i njegovo nastojanje da ih gura jedini je način da se ova kinematografija izvede iz stranputice. Zato sam mladim studen-

tima produkcije kojima sam držao predavanja na ADU stalno govorio neka putuju, upoznaju ljude i da će samo tako moći skupljati novce za svoje projekte. Gospodina Hribara vidam i u Berlinu, Cannesu, on je svugdje – to je jako dobro. Samo tako možete uspjeti na globalnoj razini. Nikada nije izgubljen novac kad neka pametna djevojka ili pametan mladić budu poslani u neki filmski centar da naprave kontakte.

JE LI HRVATSKA KINEMATOGRAFIJA MOGLA BOLJE KAPITALIZIRATI VAŠA DVA OSCARA?

- Mislim da jest, ali, nećete vjerovati, mene nitko nije pitao. Ovo je prvi pravi razgovor o filmu u Hrvatskoj otkako sam dobio Oscara.

KAKO TO MISLITE?

- Tako. Nitko me nije pitao ova pitanja o filmu i nekoj strategiji, uglavnom su se raspirivali o nekim trivijalnim stvarima, o glumcima, glumicama, o svađama na snimanju, o tome kako je raditi sa Spielbergom, zašto sam se svađao s Ridleyjem Scottom, što sam rekao iza kulisa Oscara, što su meni rekli... Nitko me nije pitao, ni za novine, ni općenito, kako je moguće popraviti hrvatsku kinematografiju. Prestao sam držati predavanja na Akademiji jer su nam se koncepcije u razinama i općenito u kontekstu njihovog obrazovanja razilazile. Smatrao sam da ne mogu razgovarati o nekim stvarima na adekvatan način jer su znanja i upućenosti studenata u pojedine teme bile puno različite. Jedino što sam, zahvaljujući Oscaru, napravio u Hrvatskoj je Festival tolerancije na koji sam iznimno ponosan.

TO JE JEDINO ŠTO STE ŽELJELI NAPRAVITI ILI JEDINO U ČEMU STE USPJELI?

- Jedino u čemu sam uspio. Htio sam i snimiti neki film o Jasenovcu i dalje želim, ali mi je žao što sam o tome govorio jer ima onih kojima to jako loše sjeda jer se to uvijek pretvara u reklamu protiv neonacizma. Danas ima jako malo filmova o Holokaustu, a ja ih želim što više. Zašto? Zato što tvrdim da se to nikada više ne smije ponoviti, da do toga nikada više ne smije doći, da ne može doći. Kada sam se vratio u Hrvatsku, želio sam što više govoriti o toleranciji, o neonacizmu... Pogledajte što imamo danas. Oko nas je velik broj zemalja s fašističkim partijama, to je europski trend: Mađarska, Slovačka, Grčka, Francuska, Estonija, Ukrajina, Rumunjska, Bugarska... Potrebna je samo jedna iskra da

se sve zapali. Nije to samo pitanje Židova, moramo jako paziti što se događa s Romima. Ne možemo dopustiti da se prema Romima ponaša kao u Francuskoj, odakle ih šalju u Rumunjsku. Zašto u Rumunjsku ako su francuski državljani? Dakle, jako sam zadovoljan kako je Festival tolerancije ovdje dočekan.

A ZAŠTO I DALJE SAMO PLANIRATE FILM O JASENOVCU?

- Još nemam pravi scenarij, a kada bih ga i dobio, postavilo bi se pitanje novca da sve bude na razini i kvaliteti koju bih mogao potpisati. Mi može-

“DANAS JE U HRVATSKOJ KINEMATOGRAFIJI ODNOS REDATELJA I PRODUCENTA MNOGO ZDRAVIJI NEGO PRIJE, REDATELJI PRODUCENTE VIŠE NE DOŽIVLJAVAJU KAO PUKE ČINOVNIKE, NEGO SHVAĆAJU DA IM ONI MOGU POMOĆI”

mo postaviti četiri barake i otići snimiti film, ali mene zanima film koji bi imao globalnu gledanost, a ne samo u našim lokalnim okvirima.

MOŽDA UZ MALU POMOĆ SPIELBERGA?

- On je rekao da je s takvim temama završio.

SVJEDOK IZ LOGORA BERGEN-BELSEN

HITCHCOCKOV “IZGUBLJENI” FILM

JEDAN STE OD SUDIONIKA FILMA “NIGHT WILL FALL” O “IZGUBLJENOM” HITCHCOCKOVU DOKUMENTARCU O HOLOKAUSTU, KAKO JE DO TOGA DOŠLO?

“Imao sam peh da sam bio u koncentracijskom logoru Bergen-Belsen, ondje sam doživio oslobođenje. Tada sam imao dvanaest-trinaest godina. Hitchcock je tamo došao s britanskim konvojem snimatelja i napravio film o oslobađanju zatvorenika. Taj film je sve ove godine bio skriven u Imperijalnom ratnom muzeju u Londonu, nisu ga htjeli prikazati u ono vrijeme jer se zbog glasanja za Izrael 1947. nije željelo prikazati film koji samilosno govori o Židovima. Sad su pronašli taj film, vidjeli da je dobar i odlučili ga izbaciti van, pa su me zamolili da dam komentar o tome kako sam to sve doživio.”

Zašto je Selma POJELA KOKOŠ

Kratki igrani film Une Gunjak
"Kokoška" izbjegava prikazati uvijek
efektnu ratnu tragediju, ali mnogo
više postiže prikazujući ratnu
svakodnevicu i jedan dan u odrastanju
djevojčice Selme

UNA GUNJAK

Sarajevska redateljica uspješno je izbjegla manipulativnost ratnih filmova s djecom i životinjama u glavnim ulogama

TEKST JELENA PALJAN

FOTO HAVC

Posve slučajno dogodilo se da "Kokošku" Une Gunjak i "Dječastvo" Richarda Linklatera pogledam jedno za drugim; veza koja se slučajno uspostavila postala je tako odskočna daska za ovaj tekst. Jer, premda naizgled posve različiti – 15 minuta "Kokoške" oblikovano je po načelu jedinstva mjesta, vremena i radnje, a "Dječastvo" se proteže na dvanaest godina filmskog vremena sažetih u 165 minuta filma razvedene radnje – oba se filma bave temom odrastanja. I dok Selmu pratimo tijekom jednog dana u kojem navršava šesti rođendan, Masona u filmu upoznajemo u istoj dobi, ali ga ostavljamo kao osamnaestogodišnjaka. Njihovo odrastanje različito je upravo onoliko koliko se ova dva filma razlikuju trajanjem i obuhvatom filmskog vremena, a ono što čini glavnu razliku može se grubo svesti na rat.

Tijekom dvanaest godina u kojima ga pratimo, ni Masonovo odrastanje nije lišeno teških trenutaka, koje ipak amortizira normalnost njegova okruženja; ako ga je u nekom trenutku život prestigao, u drugom je pričekao da ga Mason sustigne. Redatelj ga ostavlja u trenutku kad je razdoblje dječastva, unatoč turbulencijama, sretno završilo. Kao točku na "i" Mason u tom trenutku spoznaje i nešto o svijetu što mu, barem nakratko, u život unosi jasnoću i smisao. Za razliku od Masona, Selma odrasta u naglom skoku koji teško da će išta moći amortizirati; za

njezino je djetinjstvo presudan trenutak u kojem se majčin lov na odbjegli kokoš pretvori u snajpersku paljbu na majku. Do tog trenutka autorica uspješno gradi privid normalnog života: ratnu svakodnevicu prikazuje suptilno, ne inzistirajući na vidljivim obilježjima rata, nego prikazujući kako se život (de)formira kad se navikne na ratno stanje, nalazi novu strukturu i rutine; i dalje se šivaju haljine i slave rođendani. Zbog tako suptilnog prikaza rata u radnji, dijalozima, scenografiji i zvučnoj kulisi (puškaranje i detonacije likovi doživljavaju kao buku prometne ulice), gledatelj je uvučen u taj privid normalnog života pa ga snajperska pucnjava zatječe posve nespretnog. U tom trenutku sve se mijenja – i odnos likova i odnos gledatelja prema zbivanjima. Ako se dotad i nije moglo točno odrediti s kojim osjećajem djevojčice (i gledatelj) prate potjeru za kokoši – strepe li već sad za majku ili Selma strepi za kokoš, a Azra za večeru – snajperska pucnjava potpuno raščisti tu situaciju. I dok bi malo tko odolio tragičnom raspletu u kojem Selma ostane bez majke i s osjećajem krivnje za njezinu smrt, autorica ovu scenu rješava na neočekivan način; nije spašena samo majka, nego i kokoš, doduše samo da bi u idućem trenutku bila zaklana. Selma, koja ju je još trenutak prije pokušala spasiti, sada odlučuje svjedočiti njezinom klanju; ta odluka trenutak je u kojem se vidi njezino odrastanje. Naime, dok paljba traje, Selma je previše uplašena i preplavljena krivnjom da bi mogla išta spoznati, odnosno odrasti. Za to je potrebna mirnoća i fokusiranost, a baš tako Selma svjedoči klanju kokoši. Bez obzira na to kažnjava li time sebe ili se osveću-

je kokoši ili pokazuje odanost majci, Selma donosi odluku koja je u neskladu s njenim godinama; spoznaja o prioritetima grubo se ugurala u dječju svijest. Normalna reakcija bila bi pobjeći od takva prizora, odbiti kokoš na tanjuru i neko vrijeme biti nadurena, razočarana i tužna zbog okrutnosti svijeta. Ova scena izvrće uobičajeni tretman traumatskog mjesta mnogih djetinjstava (gubitak/smrt jestivog ljubimca), odražavajući tako izokrenutost čitave ratne situacije. Isto se odnosi na scenu rođendanske večere, kad Selma svjesno i slasno jede pečenu kokoš, a kojom autorica vraća film u uobičajen tijek ratne svakodnevice.

“KOKOŠKA”

je nominirana za Europsku filmsku nagradu za kratki igrani film i uvrštena u službeni program Sundance Film Festivala

GLAVNA JUNAKINJA “KOKOŠKE” NAGLO ODRASTA U TRENTKU KADA SE MAJČIN LOV NA KOKOŠ PRETVORI U SNAJPERSKU PALJBU NA MAJKU

Poput Linklatera koji svog junaka ostavlja u trenutku kad dočeka sretan kraj dječastva, autorica u “Kokoški” ostavlja Selmu na kraju dana koji je završio sretno; no dok Masonu sada slijedi etapa mladosti, Selmu očekuje samo idući dan – u tome je razlika mjerenja vremena, odnosno odrastanja u miru i ratu.

“Kokoška” je film koji izbjegava prikazati uvijek efektanu ratnu tragediju, ali mnogo više postiže prikazujući ratnu svakodnevicu; film je to koji ne eksplodira u lice, ali još dugo ostaje vibrirati u kostima.

FORŠPANI

ZA 2015.

Neki su tek u produkciji, drugi već čekaju ulazak u kina ili na festivale, no svi filmovi koje vam ovdje predstavljamo obećavaju vrhunski filmski doživljaj

DUGOMETRAŽNI IGRANI filmovi

Narodni heroj Ljiljan Vidić

Hrvatska, Srbija; komedija; 100' **Režija:** Ivan-Goran Vitez; **Producent:** Ivan Maločić; **Produkcija:** Interfilm (HR); **Koprodukcija:** Zillion film (RS); **Scenarij:** Zoran Lazić; **Kamera:** Tamara Cesarec; **Montaža:** Mato

Ilijić: **Glumci:** Kristijan Jaić, Dražen Kühn, Živko Anović, Mirna Medaković, Sanja Hrenar, Dragan Despot, Filip Križan, Hana Hegedušić, Anja Šovagović Despot, Robert Rocklicer, Dražen Čuček

Mladog seoskog pjesnika Ljiljana Drugi svjetski rat raznosi po ključnim mjestima naše junačke prošlosti. Ljiljan dobiva priliku upoznati svoje idole Vladimira Nazora

i Ivana Gorana Kovačića, pridružiti se partizanskoj četi s odvažnim planom kako privesti rat kraju koji uključuje pobjedu na NDH talent-showu „Čimbenik X“, a susreti s Hrvatskim intelektualnim pokretom (HIP), Josipom Brozom Titom i Antom Pavelićem do kraja će razviti Ljiljanove pjesničke potencijale i učiniti od njega pjesnika i heroja, čiji su lik i djelo uzor i današnjim generacijama...

Ti mene nosiš

Hrvatska, Slovenija, Srbija; drama; 155'

Režija: Ivona Juka; **Producentica:** Anita Juka; **Produkcija:** 4film (HR); **Koprodukcija:** Vertigo | Emotionfilm (SI), Sloan Film Production (RS); **Scenarij:** Ivona Juka, Anita Juka; **Kamera:** Mario Oljača; **Montaža:** Vladimir Gojun; **Glumci:** Lana Barić, Vojislav Brajović, Nataša Janjić, Goran Hajduković, Nataša Dorčić, Filip Križan, Sebastian Cavazza, Doris Šarić-Kukuljica, Krnoslav Šarić

Dora je zanemarena djevojčica koja mašta postati nogometna menadžerica. U njezin se život iznenada vraća otac, odmetnik, s kojim uspostavlja blizak odnos. Ives, redateljica sapunice, brine se o ocu koji ima Alzheimerovu bolest. Kako gubi oca, sve više gubi i tlo pod nogama. Nataša, uspješna producentica sapunice, očekuje dijete. Kad joj se uz nagomilane probleme iz prošlosti pojave još teži, želi se suočiti s ocem s kojim je prekinula sve veze.

Život je truba

Hrvatska, Slovenija, Makedonija, Srbija; humoristična drama; 100' **Režija:** Antonio Nuić; **Producenti:** Boris T. Matić, Miha Černec, Jelena Mitrović, Srđan Golubović, Ivan Đurović, Goran Radman; **Produkcija:** Propeler Film (HR); **Koprodukcija:** Staragara (SI), Baš Čelik (RS), Artikulacija Production (ME), Hrvatska radiotelevizija (HRT), Zagreb Film Festival (HR); **Scenarij:** Antonio Nuić; **Kamera:** Radislav Jovanov Gonzo; **Montaža:** Marin Juranić; **Glumci:** Bojan Navojec, Iva Babić, Zlatko Vitez, Mirela Brekalo, Goran Navojec, Filip Križan, Ksenija Marinković, Filip Sovagović

Trubač zagrebačkog alternativnog jazz sastava zvan Boro Bura i njegova djevojka, psihologinja Jana, namjeravaju se vjenčati, međutim, prije toga trebaju upoznati i zbližiti roditelje. Svjesni su da bi tu mogao nastati problem budući da Boro potječe iz bogate mesarske obitelji, a Iva klasične građanske.

Zvizdan

Hrvatska, Slovenija, Srbija; drama; 90' **Režija:** Dalibor Matanić; **Producentica:** Ankica Jurić Tilić; **Produkcija:** Kinorama (HR); **Koprodukcija:** Gustav film (SI), SEE Film Pro (RS); **Scenarij:** Dalibor Matanić; **Kamera:** Marko Brdar; **Montaža:** Tomislav Pavlic; **Glumci:** Tihana Lazović, Goran Marković, Nives Ivanković, Dado Čosić, Trpimir Jurkić, Mira Banjac

Tri zabranjene ljubavne priče smještene u tri desetljeća povezuje isti problem, povijesnim sukobima učvršćena etnička i vjerska nesnošljivost pripadnika susjednih sela.

Svinjari

Hrvatska; satira; 91' **Režija:** Ivan Livaković; **Producent:** Goran Mečava; **Produkcija:** Fos Film (HR); **Koprodukcija:** HRT (HR); **Scenarij:** Ivan Livaković; **Kamera:** Daniel Ruljančić; **Montaža:** Maida Srabović; **Glumci:** Goran Bogdan, Iva Mihalić, Ana Maras, Marina Redžepović, Ivana Rošić

Svinjari su satirični antimuzikl koji obrađuje fenomene medijskog senzacionalizma i konstantnog bombardiranja vijestima, u kojima se i najozbiljnije, najbolnije teme trivijaliziraju. Prikazuje fenomen medijske manipulacije.

manjinska
**KOPRO-
DUKCIJA**

Full Contact

Nizozemska, Francuska, Hrvatska; triler; 83' **Režija:** David Verbeek; **Producenti:** Siniša Juričić, Leontine Petit, Eva Eisenloeffel, Joost De Vries; **Produkcija:** Lemming film (NL); **Koprodukcija:** Jaako dobra produkcija (HR), Bac films (FR); **Scenarij:** David Verbeek; **Kamera:** Frank van den Eeden; **Montaža:** Patrick Schonewille; **Glumci:** Grégoire Colin, Lizzie Brocheré, Slimane Dazi, Alain Blažević, Robert Jozinović

Navigator dronova iz američke vojne baze pogođen je otkrićem da je uzrokovao tragediju, naime saznaje da je teroristički kamp koji je uništio zapravo bio civilna škola.

Oslobođenje Skopja

Makedonija, Finska, Hrvatska; drama; 100' **Režija:** Rade Šerbedžija, Danilo Šerbedžija; **Producent:** Goran Tozja; **Produkcija:** Partysans (MK); **Koprodukcija:** Lijeni film (HR), Art Films (FI); **Scenarij:** Rade Šerbedžija, Dušan Jovanović; **Kamera:** Dejan Dimevski; **Glazba:** Vlatko Stefanovski; **Glumci:** Rade Šerbedžija, Lucija Šerbedžija, Mikko Nousiainen, Silvija Stojanovska, David Todosovski

Ratna ljubavna priča između Makedonke i njemačkog vojnika tijekom Drugoga svjetskog rata, viđena očima desetogodišnjeg dječaka Zorana.

KRATKI IGRANI

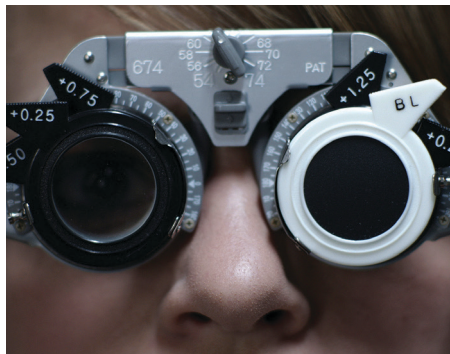
filmovi

Da je kuća dobra i vuk bi je imao

Hrvatska; drama; 24' **Režija:** Hana Jušić; **Producentice:** Tina Tišljar, Tena Gojić; **Produkcija:** Akademija dramske umjetnosti (HR); **Koprodukcija:** HRT; **Scenarij:** Hana Jušić; **Kamera:** Jana Plečaš; **Montaža:** Jan Klemsche; **Glumci:** Sanja Drakulić, Tibor Knežević, Marina Redžepović, Damir Poljičak

Sandra je pretjerano osjetljiva pa ponekad ne može razlučiti stvarnost od svojih neobičnih fantazija. Na rođendanskoj proslavi svoga muža prisiljena je provesti dan s njegovom obitelji koja je ne prihvaća. Pod njihovim okrutnim povećalom Sandra postupno gubi doticaj sa stvarnošću.

Belladonna

Hrvatska; drama; 17' 30" **Režija:** Dubravka Turić; **Producentica:** Zdenka Gold; **Produkcija:** Spiritus movens (HR); **Scenarij:** Dubravka Turić; **Kamera:** Branko Linta; **Montaža:** Dubravka Turić; **Glumci:** Lana Barić, Dražen Kühn

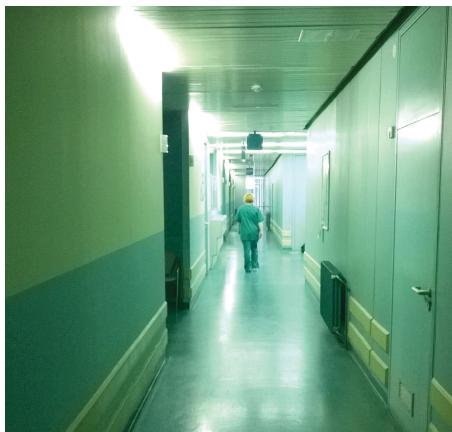
Tri žene različite dobi susreću se u čekaonici kod okulista. Spominjanje ratne tragedije zbog koje je jedna od njih ostala slabovidna na trenutak spaja tri žene.

Kad zažmiriš i dalje si tu

Hrvatska; drama; 13' 30" **Režija:** Lana Zaninović; **Producentica:** Lana Zaninović; **Produkcija:** Lana Zaninović (HR); **Scenarij:** Lana Zaninović; **Kamera:** Vedran Rapo; **Montaža:** Lea Mileta; **Glumci:** Paško Vukasović

Nakon što prevari dečka s kolegom Krešom, Sanja žurno odlazi kući. U šumi, na putu do doma, susreće dječaka u pratnji odraslog muškarca. Zaokupljena vlastitim problemima Sanja zaboravlja na njih. Hoće li joj se njeni problemi učiniti manjima nakon što shvati da je dječak otet?

Mliječni zub

Hrvatska; drama; 22' **Režija:** Saša Ban; **Producent:** Hrvoje Osvadić; **Produkcija:** Petnaesta umjetnost (HR); **Scenarij:** Saša Ban; **Kamera:** Hrvoje Franjić; **Montaža:** Martin Semenčić; **Glumci:** Marija Škaričić, Vinko Kraljević

Kad je Jana došla u pizzeriju, svi su već bili tamo - mama, tata, neki prijatelji i rođaci. Na prvi pogled obično obiteljsko okupljanje zapravo je oproštaj od tate kojeg čeka teška operacija. Sve će biti dobro ako mislimo pozitivno - često se ponavljalo kako bi se smrt maknula što dalje od stola, treba samo odnijeti neke sitnice sestrama i kuvertu doktoru, i misliti pozitivno, samo pozitivno. U snu Jana ipak ne može pobjeći od stvarnosti.

Oko za oko

Hrvatska; drama; 5' 20" **Režija:** Antoneta Alamat Kusijanović; **Producent:** Danijel Pek; **Produkcija:** Sjever sjeverozapad (HR); **Koprodukcija:** Antitalent produkcija; **Scenarij:** Antoneta Alamat Kusijanović; **Kamera:** Mario Sablić; **Montaža:** Branko Linta, Dennis Lutz; **Glumci:** Marko Cindrić, Zarja Šarbek Potisek

Šestogodišnja djevojčica ostavljena je u kazni za praznim stolom u vrtu dok ne pojede zelenu juhu. Ostala djeca zabavljaju se na bazenu. Otac koji provjerava kako djeluje njegova kazna ostat će iznenađen razvojem događaja.

Sin

Hrvatska; drama; 22' **Režija:** Goran Dević; **Producent:** Hrvoje Osvadić; **Produkcija:** Petnaesta umjetnost (HR); **Scenarij:** Goran Dević; **Kamera:** Branko Linta; **Montaža:** Vanja Siruček; **Glumci:** Krešimir Mikić, Lana Barić, Alex Rakoš, Nikša Butijer

Devetogodišnjak rastavljenih roditelja jedne nedjelje je kod oca liječnika. Ljut je na njega što mu ne dopušta dovesti psa u stan. Bojkotira svaku komunikaciju. Otac mora na intervenciju na selo i dječak ne može ostati sam u stanu. Ono što će doživjeti na selu promijenit će ga za cijeli život.

Piknik

Hrvatska; drama; 14' **Režija:** Jure Pavlović; **Producenti:** Jure Pavlović, Luka Venturin; **Produkcija:** Sekvenca (HR); **Koprodukcija:** HRT; **Scenarij:** Jure Pavlović, Džejna Avdić; **Kamera:** Almir Fakić; **Montaža:** Dragan Von Petrović; **Glumci:** Emir Mušić, Aleksandar Seksan, Senad Alihodžić

Na cestama je velika gužva, ljudi napuštaju Sarajevo da bi otišli na piknik u prirodu. Ismir (15) u društvu nadzornika socijalne službe odlazi u posjet svome ocu Safetu (52) koji se nalazi na izdržavanju zatvorske kazne u poluotvorenom odjelu kaznionice na Igmanu. Zbog gužve u prometu kasne...

Ponoćno sivo

Hrvatska; ratna drama; 15' **Režija:** Branko Ištvančić; **Producentica:** Irena Skorić; **Produkcija:** Artizana film (HR); **Scenarij:** Josip Mlakić; **Kamera:** Branko Cahun; **Montaža:** Silvije Magdić; **Glumci:** Dorđe Kukuljica,

Aleksandar Bogdanović, Jasmin Telalović, Nikša Kušelj, Slaven Knezović

Pratimo pripadnike HVO-a koji, za vrijeme rata u BiH, u potrazi za pićem odlaze do porušene kavane koja se nalazi između crta s Armijom BiH. Započinju sukob sa svojim suborcima koji su ostali na crti.

Šetač

Hrvatska; drama; 20' 10" **Režija:** Filip Mojzeš; **Producentica:** Tatjana Aćimović; **Produkcija:** DA film (HR); **Scenarij:** Filip Mojzeš, Goran Bogdan; **Kamera:** Dinka Radonić; **Montaža:** Andrija Gvozdić Michl; **Glumci:** Biserka Ipša, Krešimir Mikić, Bogdan Diklić

Film "Šetač" prati troje likova; Gorana (35), Anu (70) i Marka (70) tijekom dva ljetna dana. Marko, seljak koji živi sa ženom Anom u maloj kući na osami, obilazeći polje pronalazi iznemoglog Gorana kako leži na tlu. Nakon početnog oklijevanja, pomaže mu ustati i dovede ga kući, ali nakon nekog vremena njegova supruga postaje sumnjičava budući da stranac ne pokazuje namjeru vratiti se kući.

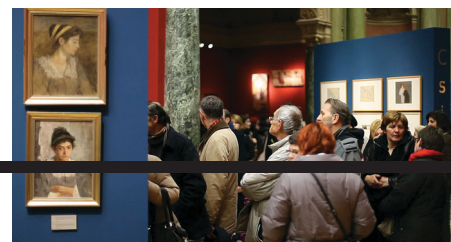
DOKUMEN- TARNI filmovi

Mia, ja i kromosom viška

Hrvatska; 50' **Režija:** Eva Kraljević; **Producentice:** Miljenka Čogelja, Dana Budisavljević; **Produkcija:** Hulahop (HR); **Kamera:** Eva Kraljević; **Montaža:** Hrvoslava Brkušić

"Nakon niza godina tijekom kojih sam pokušavala snimiti film o svojoj sestri Miji, propitivanja našeg odnosa, srama koji sam osjećala prema njoj, neprihvatanje sebe, nje i cijele naše obitelji, nestale su frustracije, ostao je film o Miji, njejoj energiji, životnoj radosti i našoj ljubavi", tako redateljica opisuje svoj film.

Besplatno

Hrvatska; 43' **Režija:** Vlatka Vorkapić; **Producentica:** Morana Komljenović; **Produkcija:** Fade In (HR); **Koprodukcija:** Zagreb Film (HR); **Scenarij:** Vlatka Vorkapić; **Kamera:** Jasenko Rasol; **Montaža:** Marin Juranić

Žena oboljela od karcinoma, roditelji djeteta koje je stopostotni invalid, studenti, bekućnici koji pohađaju besplatnu kompjutorsku radionicu, volonteri koji besplatno daju instrukcije, volonteri u staračkom domu, volonteri koji besplatno dijele ručak koji su skuhalo od namirnica dobivenih besplatno – sve su to akteri ovog filma koji postavlja pitanja o tome koliko su ljudi spremni darovati svoje vrijeme i trud te koliko smo svi mi spremni ulagati u zajedničko.

Bolesno

Hrvatska; 70' **Režija:** Hrvoje Mabić; **Producenti:** Hrvoje Mabić, Iva Tkalec, Magdalena Petrović; **Produkcija:** FADE IN (HR); **Scenarij:** Hrvoje Mabić

Nakon pet godina hospitalizacije u psihijatrijskoj bolnici Lopača zato što je lezbijka, Ana pokušava ostvariti ljubavni odnos s Tinom. Uskoro će biti pred izborom. Ostaviti pakao prošlosti iza sebe i započeti novi život ili riskirati odnos s Tinom.

Danke Deutschland

Hrvatska; 80' **Režija:** Miroslav Sikavica; **Producent:** Nenad Puhovski; **Produkcija:** Factum (HR); **Scenarij:** Miroslav Sikavica

Poznata je teza da se neko doba najlakše analizira razmatranjem tekovina popularne kulture tog vremena. Film "Danke Deutschland" bavi se baš takvom analizom naše nedavne prošlosti i to ponovnim preslušavanjem (i gledanjem) lakoglasbenih uradaka iz tog vremena.

NLO

Hrvatska; 60' **Režija:** Vedran Senjanović, Dejan Oblak; **Producenti:** Vanja Jambrović, Oliver Sertić; **Produkcija:** Restart (HR); **Scenarij:** Vedran Senjanović, Dejan Oblak; **Kamera:** Vedran Senjanović, Dejan Oblak; **Montaža:** Hrvoje Mršić

NLO je dokumentarni film koji prati kandidaturu političke opcije "Neovisna lista oportunistica" na posljednjim parlamentarnim izborima u Hrvatskoj, sastavljenu od studenata političkih znanosti čiji je glavni politički cilj bio parodija cijelog demokratskog izbornog procesa.

Generacija '68

Hrvatska; 52' **Režija:** Nenad Puhovski; **Producent:** Nenad Puhovski; **Produkcija:** Factum (HR); **Scenarij:** Nenad Puhovski

Ovim filmom autor ispisuje hommage generaciji s kojom dijeli mladenačke zanose i ideju o revoluciji koja će promijeniti svijet, koja će biti realna i zahtijevati nemoguće. Ujedno propituje stvarne dosege tih promjena, na društvenom i, vjerojatno važnijem, osobnom planu.

manjinska KOPRO- DUKCIJA

Houston, imamo problem

Slovenija, Hrvatska; 90' **Režija:** Žiga Virc; **Producenti:** Boštjan Virc, Siniša Juričić; **Produkcija:** Studio Virc (SI); **Koprodukcija:** Nukleus Film (HR); **Scenarij:** Boštjan Virc; **Kamera:** Andrej Virc; **Montaža:** Vladimir Gojun

Nakon 50-godišnjeg izbjivanja, bivši svemirski inženjer Ivan Pavić vraća se u bivšu Jugoslaviju. Slijedimo Ivana na otok Pag, na mjesto njegovog rođenja i navodne smrti. Kroz svoju poziciju višeg inženjera, otkriva nam kako je jugoslavenski svemirski program razvijen i prodan SAD-u.

ANI- MI- RANI

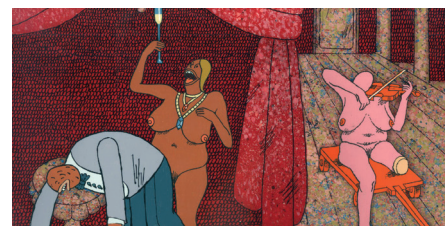
filmovi

Levitacija

Hrvatska; crtež 2D; 8' 07" **Režija:** Marko Meštrović; **Producent:** Igor Grubić; **Produkcija:** Kreativni sindikat (HR); **Scenarij:** Marko Meštrović; **Animacija:** Marko Meštrović; **Montaža:** Marko Meštrović

Kakva je to sila koja se opire gravitaciji, sila zbog koje biljke rastu u zrak i koja nam daje snagu da se krećemo protiv struje? Ona gura gore i, ako joj se prepustimo, nosi nas do divne lakoće. Dići jedra i stići iza vjetrova...

Wiener Blut

Hrvatska, Njemačka; računalna animacija 3D; 80' **Režija:** Zlatko Bourek, Pavao Štalter; **Producent:** Vinko Brešan; **Produkcija:** Zagreb film (HR); **Koprodukcija:** Restart (HR); **Scenarij:** Zlatko Bourek; **Animacija:** Pavao Štalter; **Kamera:** Ernest Gregl

Autorovo sjećanje na osvit Drugoga svjetskog rata inspirirano radovima Georga Grosza i Otta Dixea. Gospođa Sarika dolazi u židovski umirovljenički dom. Ono što je trebao biti miran kraj života, pretvara se u užas Holokausta u kojem i sama strada.

izdanja 2015.

JAVNE INSTITUCIJE

HRVATSKI AUDIOVIZUALNI CENTAR (HAVC) / CROATIAN AUDIOVISUAL CENTRE

Nova Ves 18
10 000 Zagreb
c/o Hrvoje Hribar
T +385 (0)1 6041 080
F +385 (0)1 4667 819
E info@havc.hr
W www.havc.hr

CREATIVE EUROPE DESK / MEDIA OFFICE

Ulica kralja Zvonimira 20
10 000 Zagreb
Head of Creative Europe Desk -
MEDIA Office: Martina Petrović
T +385 (0)1 4655 434
F +385 (0)1 4655 442
E martina.petrovic@mediadesk.hr
W www.mediadesk.hr

HRVATSKA KINOTEKA / CROATIAN CINEMATHEQUE

Savska cesta 131
10 000 Zagreb
c/o Carmen Lhotka
T +385 (0)1 6190 618
F +385 (0)1 6190 618
E kinoteka@arhiv.hr;
clhotka@arhiv.hr
W www.arhiv.hr

HRVATSKI FILMSKI ARHIV / CROATIAN FILM ARCHIVES

Savska c. 131
10 000 Zagreb
c/o Carmen Lhotka
T +385 (0)1 6190 618
c/o Mladen Burić
T: +385 (0)1 6060 535
E mburic@arhiv.hr

MINISTARSTVO KULTURE – UPRAVA ZA IZVEDBENE UMJETNOSTI I AUDIOVIZUALNU DJELATNOST / MINISTRY OF CULTURE - DIRECTORATE FOR PERFORMING ARTS AND AUDIOVISUAL AFFAIRS

Runjaninova 2
10 000 Zagreb
Ministrica kulture: Andrea Zlatar
Volić
T +385 (0)1 4866 408
F +385 (0)1 4866 438
W www.min-kulture.hr

ZAGREB FILM

Vlaška 70
10 000 Zagreb
c/o Vinko Brešan
T +385 (0)1 4613 689
F +385 (0)1 4557 068
E zagrebfilm@zagrebfilm.hr

W www.zagrebfilm.hr

PROFESIONALNE UDRUGE

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU AUDIOVIZUALNIH RADOVA / ASSOCIATION FOR PROTECTION OF AUDIOVISUAL WORKS

Josipa Rudera Boškovića 7
10 000 Zagreb
T +385 (0)1 4924 580
F +385 (0)1 2330 332
E apawcro@zg.t-com.hr

HRVATSKO DRUŠTVO FILMSKIH DJELATNIKA (HDFD) / CROATIAN SOCIETY OF FILM WORKERS

Britanski trg 12
10 000 Zagreb
c/o Silvijo Jesenković
T +385 (0)1 4847 024
F +385 (0)1 4847 026
E hdfd@hdfd.hr
W www.hdfd.hr

DRUŠTVO HRVATSKIH FILMSKIH REDATELJA (DHFR) / CROATIAN FILM DIRECTORS' GUILD

Nova Ves 18
10 000 Zagreb
c/o Irena Škorić
T +385 (0)1 4846 852
F +385 (0)1 4846 852
E dhfr@dhfr.hr
W www.dhfr.hr

HRVATSKO DRUŠTVO DRAMSKIH UMJETNIKA (HDDU) / CROATIAN ASSOCIATION OF DRAMATIC ARTISTS

Amruševa 19/3
10 000 Zagreb
c/o Boris Svrtan
T +385 (0)1 4920 717
F +385 (0)1 4920 718
E hddu@hddu.hr
W www.hddu.hr

HRVATSKA UDRUGA PRODUCENATA (HRUP) / CROATIAN PRODUCERS ASSOCIATION

Nova Ves 18
10 000 Zagreb
c/o Hrvoje Osvadić
T +385 (0)1 4666 550
F +385 (0)1 4666 550
E hrup@hrup.hr
W www.hrup.hr

HRVATSKA UDRUGA FILMSKIH SNIMATELJA (HFS) / CROATIAN CINEMATOGRAPHERS

SOCIETY

Britanski trg 12
10 000 Zagreb
c/o Vjekoslav Vrdoljak
T +385 (0)1 4847 291
F +385 (0)1 4847 291
E cine-hfs@zg.t-com.hr
W www.hfs.adu.hr

HRVATSKA ZAJEDNICA SAMOSTALNIH UMJETNIKA (HZSU) / CROATIAN FREELANCE ARTISTS' ASSOCIATION

Ilica 42/2
10 000 Zagreb
c/o Silvije Petranović
T +385 (0)1 4847 560
F +385 (0)1 4847 717
E zajednica@hzsu.hr
W www.hzsuh.hr

HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO (HND) / CROATIAN JOURNALISTS' ASSOCIATION

Perkovčeva 2
10 000 Zagreb
c/o Zdenko Duka
T +385 (0)1 4828 333
F +385 (0)1 4828 332
E hnd@hnd.hr
W www.hnd.hr

HRVATSKO DRUŠTVO FILMSKIH KRITIČARA (HDFK) / CROATIAN SOCIETY OF FILM CRITICS

Savska cesta 131
10 000 Zagreb
c/o Diana Nenadić
T +385 (0)1 6192 091
F +385 (0)1 6192 091
E hdfk@hdfk.hr
W www.hdfk.hr

HRVATSKI FILMSKI SAVEZ (HFS) / CROATIAN FILM CLUBS' ASSOCIATION

Tuškanac 1
10 000 Zagreb
c/o Hrvoje Turković
T +385 (0)1 4848 771
F +385 (0)1 4848 764
E vera@hfs.hr
W www.hfs.hr

UDRUGE ZA ZAŠTITU AUTORSKIH PRAVA

DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO (DZIV) / STATE INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE OF THE REPUBLIC OF CROATIA

Ulica grada Vukovara 78

10 000 Zagreb
T +385 (0)1 6106 410
F +385 (0)1 6112 017
E info@dziv.hr
W www.dziv.hr

ZAŠTITA AUTORSKIH MUZIČKIH PRAVA (ZAMP) / CROATIAN COMPOSERS' SOCIETY, COLLECTING SOCIETY

Heinzelova 62 a
10 000 Zagreb
T +385 (0)1 6387 000
F +385 (0)1 6387 001
E zamp@hds.hr
W www.zamp.hr

HRVATSKA UDRUGA ZA ZAŠTITU IZVOĐAČKIH PRAVA (HUZIP) / CROATIAN PERFORMERS' RIGHT COLLECTING SOCIETY

Ivana Broza 8 a
10 000 Zagreb
T +385 (0)1 3033 600
F +385 (0)1 3033 630
E huzip@huzip.hr
W www.huzip.hr

UDRUGA ZA ZAŠTITU, PRIKUPLJANJE I RASPODJELU NAKNADA FONOGRAFSKIH PRAVA (ZAPRAF) / ASSOCIATION FOR PROTECTION, COLLECTION AND DISTRIBUTION OF PHONOGRAM PRODUCERS' RIGHTS

Ivana Broza 8 a
10 000 Zagreb
T +385 (0)1 3668 194
F +385 (0)1 3668 072
E hdu@hdu.hr
W www.zapraf.hr

NACIONALNE TELEVIZIJE

HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA (HRT) / CROATIAN RADIOTELEVISION

Prisavlje 3
10 000 Zagreb
T +385 (0)1 6343 683
F +385 (0)1 6343 692
E ird@hrt.hr
W www.hrt.hr

NOVA TV

Remetinečka c. 139
10 000 Zagreb
T +385 (0)1 6008 300
F +385 (0)1 6008 333
E novatv@novatv.hr
W www.novatv.hr

RTL TELEVIZIJA

Krapinska 45
10 000 Zagreb
T +385 (0)1 3660 000
F +385 (0)1 3660 009
E rtl@rtl.hr
W www.rtl.hr

VISOKOŠKOLSKO OBRAZOVNE INSTITUCIJE

AKADEMIJA DRAMSKE UMJETNOSTI (ADU) / ACADEMY OF DRAMATIC ART

Trg maršala Tita 5
10 000 Zagreb
T +385 (0)1 4828 506
F +385 (0)1 4828 508
E web@adu.hr
W www.adu.hr

AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI U ZAGREBU, ODSJEK ZA ANIMIRANI FILM I NOVE MEDIJE (ALU) / ACADEMY OF FINE ARTS

ZAGREB, DEPARTMENT
OF ANIMATION AND NEW
MEDIA
Ilica 85
10 000 Zagreb
T +385 (0)1 3711 300
F +385 (0)1 3773 401
E alu@alu.hr
W www.alu.hr

UMJETNIČKA AKADEMIJA U OSIJEKU (UAOS) / ACADEMY OF ARTS OSIJEK

Kralja Petra Svačića bb
31 000 Osijek
T +385 (0)31 253 333
E uaos@uaos.hr
W www.uaos.hr

UMJETNIČKA AKADEMIJA, SVEUČILIŠTE U SPLITU (UMAS) / ACADEMY OF ARTS UNIVERSITY OF SPLIT

Tvrđava Gripe
Glagoljaška bb
21 000 Split
T +385 (0)21 348 622
F +385 (0)21 348 620
E umas@umas.hr
W www.umas.hr

ŠKOLA MEDIJSKE KULTURE / SCHOOL OF MEDIA CULTURE

Tuškanac 1
10 000 Zagreb
T +385 (0)1 4848 771
F +385 (0)1 4848 764
E Kristina.Dorić, kristina@hfs.hr
W www.hfs.hr

tiff. toronto
international
film festival®

OFFICIAL SELECTION 2014

kinorama

Zvonimir Jurić

Kosac

ivo gregurević / mirjana karanović / igor kovač / nikola ristanovski / zlatko burić / lana barić
redatelj **zvonimir jurić** / scenaristi **zvonimir jurić** i **jelena paljan** / producentica **ankica jurić tilić**
koproducentica **eva rohrman** / direktor fotografije **branko linta h.f.s.** / montažeri **dubravka turić** i
tomislav pavlic / skladatelj **jura ferina** i **pavao miholjević** / dizajner zvuka **julij zornik**
scenograf **ivan veljača** / majstorica maske **mojca gorogranc petrushevska**
kostimografinja **ivana zozoli vargovič** / produkcijske kuće **kinorama, forum ljubljana**

FORUM
LJUBLJANA

MEDIA

EURIMAGES

e

HRVATSKI
AUDIOVISUALNI
CENTAR

viha
film

SLOVENSKI
FILMSKI
CENTAR
SLOVENIAN
FILM
CENTRE

NACRTAJ SE NA ANIMAFESTU!

ANIMAFEST ZAGREB

SVJETSKI FESTIVAL ANIMIRANOG

FILMA 9. - 14. LIPNJA 2015.

WORLD FESTIVAL OF ANIMATED

FILM 9 - 14 JUNE 2015

Z... ZNAČI ZAGREB
Z... IS FOR ZAGREB

WWW.ANIMAFEST.HR